

RAE VALLA
HARIDUSVÕRGU ARENGUKAVA
2010-2020

Jüri 2010

SISUKORD

SISUKORD	2
1. SISSEJUHATUS JA ARENGUKAVA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED	7
2. RAE VALLA DEMOGRAAFILINE OLUKORD	9
3. RAE VALLA HARIDUSASUTUSED - ALUSHARIDUS	14
3.1. ÕIE LASTEAED	22
3.2. TAARAMÄE LASTEAED	23
3.3. LASTEAED PILLERPALL	24
3.4. LASTEAED TÕRUKES	25
3.5. PEETRI LASTEAED-PÕHIKOOI	27
3.6. LASTEAEDADE TUGITEENUSED.....	27
4. RAE VALLA HARIDUSASUTUSED - ÜLDHARIDUS	30
4.1. PEETRI LASTEAED-PÕHIKOOI KOOLIOSA.....	39
4.1.1. Üldandmed.....	39
4.1.2. Huvitegevus ja huviharidus.....	39
4.1.3. Kooliarenduse põhisuunad ja eristumine	39
4.1.4. Tugevad ja nõrgad küljed, vajadused ja soovid.....	40
4.1.5. Eesmärgid ja tulevikusuundumused	41
4.2. LAGEDI PÕHIKOOI.....	42
4.2.1. Üldandmed.....	42
4.2.2. Huvitegevus ja huviharidus.....	43
4.2.3. Kooliarenduse põhisuunad ja eristumine	43
4.2.4. Tugevad ja nõrgad küljed, vajadused ja soovid.....	44
4.2.5. Eesmärgid ja tulevikusuundumused	45
4.2.6. Tegevusnäitajad.....	46
4.3. VAIDA PÕHIKOOI.....	47
4.3.1. Üldandmed.....	47
4.3.2. Huvitegevus ja huviharidus.....	47
4.3.3. Kooliarenduse põhisuunad ja eristumine	48
4.3.4. Tugevad ja nõrgad küljed, vajadused ja soovid.....	48
4.3.5. Eesmärgid ja tulevikusuundumused	49
4.3.6. Tegevusnäitajad.....	50
4.4. JÜRI GÜMNAASIUM	51
4.4.1. Üldnäitajad.....	51
4.4.2. Huvitegevus ja huviharidus.....	51
4.4.3. Kooliarenduse põhisuunad ja eristumine	52
4.4.4. Tugevad ja nõrgad küljed, vajadused ja soovid.....	52
4.4.5. Eesmärgid ja tulevikusuundumused	53
4.4.6. Tegevusnäitajad.....	54
5. NOORSOOTOÖ, HUVIHARIDUS JA HUVITEGEVUS	56
6. TÄISKASVANUHARIDUS	58
7. KOKKUVÕTE HARIDUSVÕRGUSTIKU HETKEOLUKORRAST	59
8. HARIDUSVÕRGU SWOT ANALÜÜS	64
9. HARIDUSVÕRGU ARENGUKAVA SEMINARIDE KOKKUVÕTE	68

10. RAE VALLA HARIDUSVÕRGU ARENDAMISE EESMÄRGID	69
10.1. LASTEAIAKOHTADE VAJAKU LIKVIDEERIMINE JA ALUSHARIDUSTEENUSTE KVALITEEDI JA KÄTTESAADAVUSE TAGAMINE	69
10.2. KOOLIKOHTADE VAJAKU VÄHENDAMINE JA ÜLDHARIDUSASUTUSTE MAINE TÕSTMINE.....	70
10.3. NOORSOOTÕO, HUVIHARIDUSE JA -TEGEVUSE TASEME TÕSTMINE	78
10.4. TÄISKASVANUHARIDUSE TASEME TÕSTMINE	79
11. RAE VALLA HARIDUSVÕRGU ARENGUKAVA ÜLEVAATAMISE JA MUUTMISE KORD NING ELLUVIIMISE VAHENDID.....	81
12. KASUTATUD MATERJALID.....	82

Joonised:

<i>Joonis 1 Sünnid ja surmad Rae vallas 2001 – 2009 (allikas: Rae Vallavalitsus).....</i>	<i>9</i>
<i>Joonis 2 Rahvastik vanusegruppide lõikes 2005-2010 (allikas: Rae Vallavalitsus).....</i>	<i>10</i>
<i>Joonis 3 Rahvastikuproгноos 2007-2025 ja tegelikkus Rae vallas seisuga 01.01.2010 (allikas: OÜ Geomedia ja Rae Vallavalitsus)</i>	<i>10</i>
<i>Joonis 4 Rahvastik soo- ja vanusgruppide järgi Rae vallas 2009 (allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	<i>11</i>
<i>Joonis 5 Rae valla kandidid (allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	<i>11</i>
<i>Joonis 6 Elanike arv ja kuni 19-aastaste osakaal koolide praeguste teeninduspiirkondade kaupa seisuga 01.02.2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	<i>12</i>
<i>Joonis 7 Kuni 19-aastaste arv aastase sammuga kantide kaupa seisuga 01.02.2010 (Allikas Rae Vallavalitsus).....</i>	<i>13</i>
<i>Joonis 8 Kuni 7-aastased lapsed vallas koolide teeninduspiirkondade kaupa seisuga 01.02.2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus).....</i>	<i>14</i>
<i>Joonis 9 Rae valla 0-7 aastaste laste paiknemine kantide kandipõhiselt seisuga 01.02.2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus).....</i>	<i>15</i>
<i>Joonis 10 Lasteaiakohtade arv vallas asutuste kaupa ja kokku seisuga sept 2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus).....</i>	<i>16</i>
<i>Joonis 11 Lasteaiakohtade arv peale kohtade arvu suurendamist 01.11.2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus).....</i>	<i>16</i>
<i>Joonis 12 Olemasolevad lasteaiakohad teeninduspiirkondade järgi seisuga sept 2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	<i>17</i>
<i>Joonis 13 Rae valla lasteaedades käivad lapsed registreeritud elukoha järgi seisuga september 2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	<i>18</i>
<i>Joonis 14 Lapsed registreeritud elukoha järgi Vaida teeninduspiirkonna lasteaias seisuga september 2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	<i>18</i>
<i>Joonis 15 Lapsed registreeritud elukoha järgi kandipõhiselt Jüri, Lagedi ja Peetri teeninduspiirkonna lasteaedades seisuga september 2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)..</i>	<i>19</i>
<i>Joonis 16 Kuni 7-aastaste laste ning lasteaiakohtade arv Rae valla kantides seisuga 01.02.2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus).....</i>	<i>19</i>
<i>Joonis 17 Kuni 7-aastaste laste ning lasteaiakohtade arv lasteaedadele määratud teeninduspiirkondade kaupa seisuga september 2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	<i>20</i>
<i>Joonis 18 Rae valla lapsed vanuses 7-19 aastat teeninduspiirkondade järgi seisuga 01.03.2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus).....</i>	<i>30</i>
<i>Joonis 19 Õpilaskohad ja õpilaste arv Rae vallas seisuga september 2010 (Allikas: EHIS ja Rae Vallavalitsus)</i>	<i>32</i>
<i>Joonis 20 I klassi minevate laste arvu prognoos 2010-2017 (allikas: Rae Vallavalitsus) 32</i>	
<i>Joonis 21 Valla koolide õpilased elukoha alusel kantide kaupa seisuga 01.09.2010 (Allikas: EHIS ja Rae Vallavalitsus)</i>	<i>34</i>
<i>Joonis 22 Õpilaste arvu muutus Rae valla üldhariduskoolides (allikas: Rae Vallavalitsus)*</i>	<i>35</i>
<i>Joonis 23 Õpilased kandipõhiselt elukoha järgi JG põhikooli osas seisuga 01.09.2010 (Allikas: EHIS ja Rae Vallavalitsus)</i>	<i>36</i>

<i>Joonis 24 Õpilased kandipõhiselt elukoha järgi Jüri Gümnaasiumi osas seisuga 01.09.2010 (Allikas: EHIS ja Rae Vallavalitsus)</i>	36
<i>Joonis 25 Õpilased kandipõhise elukoha järgi Lagedi Põhikoolis seisuga 01.09.2010 (Allikas: EHIS ja Rae Vallavalitsus)</i>	37
<i>Joonis 26 Õpilased kandipõhise elukoha järgi Vaida Põhikoolis seisuga 01.09.2010 (Allikas: EHIS ja Rae Vallavalitsus)</i>	37
<i>Joonis 27 Õpilased kandipõhise elukoha järgi Peetri Lasteaed-Põhikoolis seisuga 01.09.2010 (Allikas: EHIS ja Rae Vallavalitsus)</i>	38
<i>Joonis 28 Kuni 6-aastased lapsed Rae vallas kantide kaupa seisuga 01.01.2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	38
<i>Joonis 29 Rae valla elanike arvu kasv ning võrdlus laste arvuga samadel aastatel (2005-2009) koolides, lasteaedades ja huvialakoolides (Allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	59
<i>Joonis 30 Lasteaiakohtade prognoos vallas kantide kaupa aastal 2013 ja 2018 (Allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	59
<i>Joonis 31 Kuni 7-aastaste laste arv aastate kaupa seisuga 01.02. 2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	60
<i>Joonis 32 Lasteaia- ja koolikohtade reservi ja puudujäägi prognoos aastateks 2013 ja 2018 täna olemasolevate teeninduspiirkondade kaupa</i>	60
<i>Joonis 33 Õpilaskohtade prognoos vallas kantide kaupa põhikooli osas aastal 2013 ja 2018 (Allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	62

Tabelid:

<i>Tabel 1 Rae valla asulad kandipõhise jaotuse alusel (allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	12
<i>Tabel 2 Rae valla kandid, 0-7 aastased lapsed ja olemasolevad lasteaiakohad kantides</i>	19
<i>Tabel 3 Lasteaiakohad ja laste arvud lasteaedades seisuga september 2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	20
<i>Tabel 4 Lasteaiakohtade järjekord Rae valla lasteaedades seisuga september 1999-2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	20
<i>Tabel 5 Lasteaiakohtade vajadused Rae valla lasteaedades: üldjärjekord sünniaja ja kohaelistuse järgi 18.05.2010 seisuga (Allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	21
<i>Tabel 6 Lapsed Õie lasteaias seisuga september 2010</i>	22
<i>Tabel 7 Pedagoogide vanuseline koosseis Õie Lasteaias (allikas: EHIS)</i>	23
<i>Tabel 8 Lapsed Taaramäe Lasteaias seisuga september 2010</i>	23
<i>Tabel 9 Pedagoogide vanuseline koosseis Taaramäe Lasteaias (allikas: EHIS)</i>	24
<i>Tabel 10 Lapsed Lasteaias Pillerpall seisuga september 2010</i>	24
<i>Tabel 11 Pedagoogide vanuseline koosseis Lasteaias Pillerpall (allikas: EHIS)</i>	25
<i>Tabel 12 Lapsed lasteaias Tõruke seisuga september 2010</i>	26
<i>Tabel 13 Pedagoogide vanuseline koosseis Lasteaias Tõruke (allikas EHIS)</i>	26
<i>Tabel 14 Lapsed Peetri Lasteaias seisuga september 2010</i>	27
<i>Tabel 15 Lapsed Peetri Lasteaias Assaku filiaalis seisuga september 2010</i>	27
<i>Tabel 16 Rae valla kandid ja koolidele kinnitatud teeninduspiirkonnad asulate kaupa 2010 seisuga (allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	31
<i>Tabel 17 I klassi astujad piirkondade kaupa seisuga 30.01.2010 (allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	33
<i>Tabel 18 Õpilaste arvu muutus Rae valla üldhariduskoolides seisuga 31.12.09(allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	33
<i>Tabel 19 Õpilaskoha tegevuskulude (ilma riiklike vahenditeta) arvestuslik maksumus 2010. eelarve aastal (Allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	33
<i>Tabel 20 Õpetajate arv Rae valla koolides 2010 aasta septembris ning õpilaste arv õpetaja kohta koolide kaupa (Allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	33

<i>Tabel 21 Riigi poolt eraldatavad hariduskulude toetussummad 2010 aastal palgavahendite osas ning haridusmudeli ja tarifikaatsiooni vahe (Allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	34
<i>Tabel 22 Peetri Lasteaed-Põhikooli üldnäitajad seisuga 29.09.2010 (allikas: EHIS)</i>	39
<i>Tabel 23 Lagedi Põhikooli üldnäitajad seisuga 29.09.2010 (allikas: EHIS)</i>	42
<i>Tabel 24 Lõpetanute arv alustanute arvust (9kl arvestuses, allikas: EHIS)</i>	46
<i>Tabel 25 Edasiõppijate osakaal põhikooli lõpetajate koguarvust (protsentides, allikas: EHIS)</i>	46
<i>Tabel 26 Nõutava kvalifikatsiooniga õpetajate arv (ametikohtade põhjal, allikas: EHIS)</i>	46
<i>Tabel 27 Pedagoogide keskmine täiendkoolituse maht (tundides, allikas: EHIS)</i>	46
<i>Tabel 28 Õpetajate vanuseline jaotus</i>	46
<i>Tabel 29 Õpilaste ja õpetajate suhtarv</i>	47
<i>Tabel 30 Klassikomplekti keskmine täituvus (allikas: EHIS)</i>	47
<i>Tabel 31 Vaida Põhikooli üldnäitajad seisuga 29.09.2010 (allikas: EHIS)</i>	47
<i>Tabel 32 Lõpetanute arv alustanute arvust (9kl arvestuses, allikas: EHIS)</i>	50
<i>Tabel 33 Edasiõppijate osakaal põhikooli lõpetajate koguarvust (protsentides, allikas: EHIS)</i>	50
<i>Tabel 34 Nõutava kvalifikatsiooniga õpetajate arv (ametikohtade põhjal, allikas: EHIS)</i>	50
<i>Tabel 35 Pedagoogide keskmine täiendkoolituse maht (tundides, allikas: EHIS)</i>	50
<i>Tabel 36 Õpetajate vanuseline jaotus (allikas: EHIS)</i>	50
<i>Tabel 37 Õpilaste ja õpetajate suhtarv (allikas: EHIS)</i>	50
<i>Tabel 38 Klassikomplekti keskmine täituvus (allikas: EHIS)</i>	51
<i>Tabel 39 Jüri Gümnaasiumi üldnäitajad seisuga 29.09.2010 (allikas: EHIS)</i>	51
<i>Tabel 40 Lõpetanute arv alustanute arvust (9kl arvestuses, allikas: EHIS)</i>	54
<i>Tabel 41 Edasiõppijate osakaal põhikooli lõpetajate koguarvust (protsentides, allikas: EHIS)</i>	54
<i>Tabel 42 Nõutava kvalifikatsiooniga õpetajate arv (ametikohtade põhjal, allikas: EHIS)</i>	54
<i>Tabel 43 Pedagoogide keskmine täiendkoolituse maht (tundides, allikas: EHIS)</i>	54
<i>Tabel 44 Õpetajate vanuseline jaotus (allikas: EHIS)</i>	54
<i>Tabel 45 Õpilaste ja õpetajate suhtarv (allikas: EHIS)</i>	55
<i>Tabel 46 Klassikomplekti keskmine täituvus (allikas: EHIS)</i>	55
<i>Tabel 47 Huviringide ja neis osalevate laste arv Rae valla koolides (allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	56
<i>Tabel 48 LA ja PK kohtade vajadus aastani 2018 olemasolevas Jüri teeninduspiirkonnas</i>	61
<i>Tabel 49 LA ja PK kohtade vajadus aastani 2018 olemasolevas Peetri teeninduspiirkonnas</i>	61
<i>Tabel 50 LA ja PK kohtade vajadus aastani 2018 olemasolevas Lagedi teeninduspiirkonnas</i>	61
<i>Tabel 51 LA ja PK kohtade vajadus aastani 2018 olemasolevas Vaida teeninduspiirkonnas</i>	61
<i>Tabel 52 Rae valla kandid ja kõigi haridusasutuste kantidega ühildatud teeninduspiirkonnad asulate kaupa (allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	71
<i>Tabel 53 Kandipõhise Jüri teeninduspiirkonna arvestuslik lasteaia ja koolikohtade vajadus arvestades arengukavas ettenähtud investeeringutega (allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	75
<i>Tabel 54 Kandipõhise Peetri teeninduspiirkonna arvestuslik lasteaia ja koolikohtade vajadus arvestades arengukavas ettenähtud investeeringutega (allikas: Rae Vallavalitsus)</i>	75

<i>Tabel 55 Kandipõhise Lagedi teeninduspiirkonna arvestuslik lasteaia ja koolikohtade vajadus arvestades arengukavas ettenähtud investeeringutega (allikas: Rae Vallavalitsus).....</i>	<i>75</i>
<i>Tabel 56 Kandipõhise Vaida teeninduspiirkonna arvestuslik lasteaia ja koolikohtade vajadus arvestades arengukavas ettenähtud investeeringutega (allikas: Rae Vallavalitsus).....</i>	<i>76</i>
<i>Tabel 57 Kandipõhine arvestuslik lasteaia ja koolikohtade vajadus vallas kokku arvestades arengukavas ettenähtud investeeringutega (allikas: Rae Vallavalitsus).....</i>	<i>76</i>
<i>Tabel 58 Kandipõhine arvestuslik lasteaia ja koolikohtade vajadus vallas kokku arvestades arengukavas ettenähtud investeeringutega ning teoreetilise võimalusega ruumide efektiivsema kasutuse läbi koheselt õpilaskohtade suurendamisega (allikas: Rae Vallavalitsus).....</i>	<i>77</i>

1. SISSEJUHATUS JA ARENGUKAVA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED

Rae valla demograafilise situatsiooni märksõnadeks viimastel aastatel on kiire elanikkonna juurdekasv ja seda eriti kuni 19-aastaste vanuskohordis. Lasterikka ja noore elanikkonnaga vallal on palju eeliseid, kuid on ka omad valupunktid, millest olulisemaks on suurenenud vajadus lasteaia- ja koolikohtade järele.

Käesoleva „Rae valla haridusvõrgu arengukava aastateks 2010-2020“ koostamise tingis omavalitsuse soov leida lahendused lasteaia- ja koolikohtade puuduse likvideerimiseks, pakkuda kvaliteetset ja kõigile valla elanikele kättesaadavat haridusteenust ning senisest efektiivsemalt koordineerida valla haridusasutuste tööd. Käesolev arengukava lähtub aastal 2010 koostamisel olevatest „Rae valla arengukavast aastani 2025“ ja „Rae valla üldplaneeringust“, Rae valla 2009. majandusaasta aruandest ning 2010 jaanuaris sõlmitud Rae valla koalitsioonikokkuleppest.

Rae valla haridusvõrgu arendamisel ja seega ka käesoleva arengukava koostamisel lähtutakse kahest peamisest eesmärgist. Esiteks peab kohalik omavalitsus tagama kõigile oma valla elanikele kohad lasteaias ja põhikoolis ning teiseks soovib kohalik omavalitsus luua ühtset, mainekat, kogu valda katvat haridusvõrgustikku, mis oleks terviklikult eristatav naaberomavalitsuste haridusvõrgustikest ning suudaks konkureerida naabruses asuva Tallinna linna haridusvõrgustikuga. Nende kahe põhieesmärgi saavutamiseks annab arengukava suunised ning konkreetsed lahendid.

Arengukavas on käsitletud lisaks alus- ja üldharidusele ka huviharidust ja sellega seotud noorsootööd ning täiskasvanuharidust, samuti hariduse tugiteenuseid. Arengukavas ei ole käsitletud sporti ja sellega seotud vaba aega, kuna spordi arengukava koostatakse samaaegselt iseseisvalt. Arengukavas ei ole käsitletud kõrg- ja kutseharidust, kuna kõrg- ja kutsekoolid vallas puuduvad.

Haridusvõrgu arengu eesmärkide seadmisel on aluseks võetud Rae Vallavolikogu ja -valitsuse poolt koostatud haridusvõrgu olukorra ülevaated ning haridusvõrgu arengukava eesmärgid ja teesid. Eesmärkide püstitamisel on arvestatud valitsevast majandussituatsioonist tulenevaid erisusi.

Rae valla haridusvõrgu arengukava koosneb sissejuhatavast osast ja valla demograafilise olukorra ülevaatest, haridusasutuste hetkeolukorra ülevaatest ja analüüsist alushariduse, üldhariduse, noorsootöö ja huvihariduse ning täiskasvanuhariduse kaupa, kokkuvõttest haridusvõrgustiku hetkeolukorra kohta, haridusvõrgustiku SWOT-analüüsist, arengukava koostamise jooksul toimunud seminaride kokkuvõttest ning analüüside põhjal koostatud haridusvõrgustiku eesmärkidest ja nende elluviimiseks vajalikest tegevustest erinevate haridustasandite kaupa. Töö lõpus on toodud arengukava ülevaatamise ja muutmise kord ning kasutatud materjalide loetelu.

Käesoleva arengukava initsiaatoriks ja koordinaatoriks oli Rae Vallavalitsus eesotsas vallavanem Veigo Gutmanniga. Arengukava väljatöötamist juhendas SA

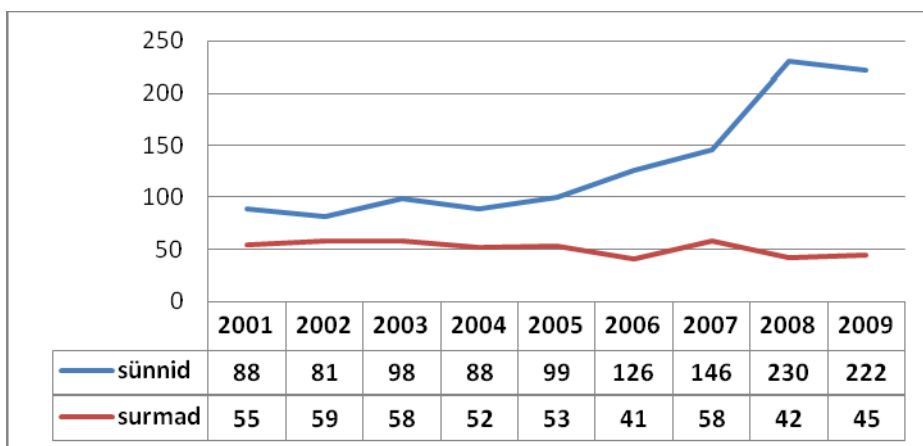
Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus koostöös konsultatsiooni- ja koolituskeskuse Geomedia juhtivkonsultandi Rivo Noorkõivuga. Arengukava koostamise allikad on statistika osas EHIS ja Rae Vallavalitsus, valla haridusasutuste arengukavad, riiklikud haridusalased dokumendid, intervjuud, seminarid ja ajurünnakud. Arengukava valmimisse panustasid kõikide valla haridusasutuste ning vallavalitsuse esindajad. Arengukava koostamise käigus viidi läbi 2 seminari, millest võtsid osa Rae valla alus- ja üldharidusasutuste, samuti huvihariduse valdkonna ning vallavalitsuse esindajad, lisaks viidi läbi mitmeid küsitlusi, intervjuusid ja arutelusid valla haridusasutuste esindajatega.

2. RAE VALLA DEMOGRAAFILINE OLUKORD

Soodne asend Eesti kasvukeskuse, Tallinna, kõrval, logistiliselt hea ligipääsetavus, intensiivne arendustegevus ja valla tugev haldusvõimekus on mõjutanud positiivselt elanike sissetõu peamiselt Tallinnast, kuid ka kaugematest piirkondadest. Aasta-aastalt on suurenenud valla elanike arv, mis on viimase kahekümne aasta jooksul peaaegu kahekordistunud. Elanike arvu kasv on olnud ca 4-8% aastas, kusjuures 2009. aastaga kasvas registrijärgne elanikkond 9% (997 inimese võrra).

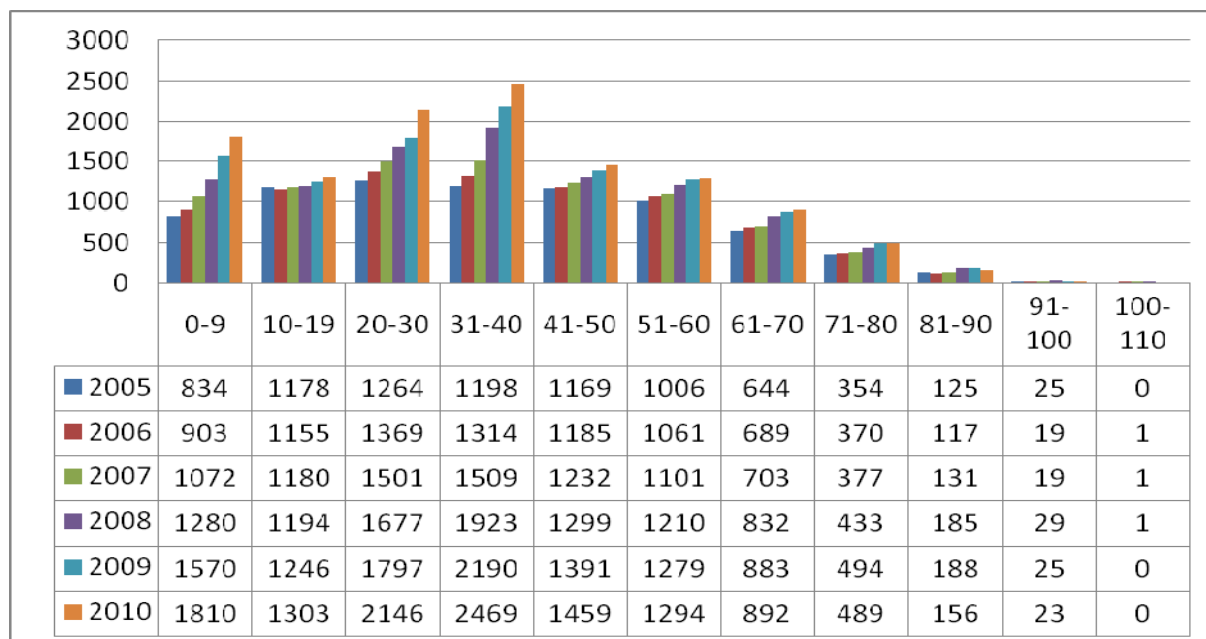
1. jaanuaril 2010 oli Rae vallas 12 041 elanikku. Elanike arvukuse kasvult oli vald 2009. aastal maaomavalitsuste hulgas konkurentsilt esimene ning see trend on jätkuv. Seisuga 1. veebruar 2010 elas Rae vallas 12104 inimest.

Erinevalt paljudest teistest kohalikest omavalitsuse üksustest on Rae vallas palju noori ja tööealisi. Sündivus on märkimisväärselt kõrge ja loomulik liive on püsinud positiivne. Sündide arv saavutas haripunkti 2008. aastal, mil valda sündis ning esmarestreeriti 230 uut ilmakodanikku. 2009. aastal oli vallas esmarestreeritud lapsi 222, kuid koos samal aastal mujal sündinud ning aasta jooksul sisse rännanud ja valda registreerunud lastega oli see arv kokku 277. Suur sündide arv tuleneb valda sissetõnnud kahe- ja kolmekümneaastaste elanike suurest osakaalust viimasel kümnendil ning see näitab uuesti kasvutendentsi, sest 2010. aastal on kümne kuuga (seisuga 01.11.2010) Rae vallas esmarestreeritud lapsi 228 ja koos sissetõnnutega on esimese kümne kuu jooksul kokku registreeritud 258 last.

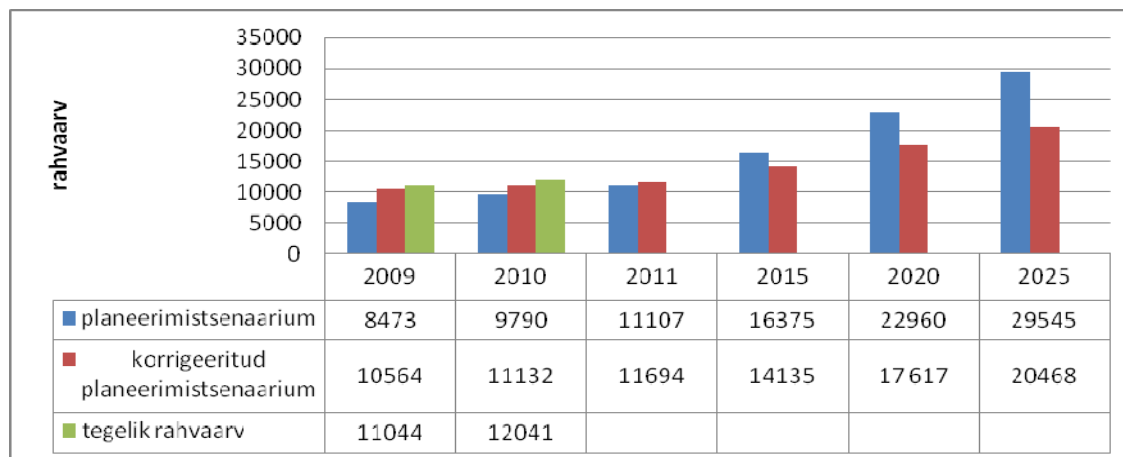
Joonis 1 Sünnid ja surmad Rae vallas 2001 – 2009 (allikas: Rae Vallavalitsus)

Rae valla rahvastiku koosseisus torkab silma 0-9 ja 20-40 aastaste suur osakaal. Peamiselt valglinnastumise tagajärjel toimunud sissetõu tulemusena on elanikkond nooremapoole, seejuures majanduslikult kindlustatud ja haritud. Vanusegrupi 0-19 osakaal on kasvav – see moodustas 01.01.2010 seisuga 25,85% ning 01.11.2010 seisuga juba 27,86% valla elanikkonnast.

Joonis 2 Rahvastik vanusegruppide lõikes 2005-2010 (allikas: Rae Vallavalitsus)

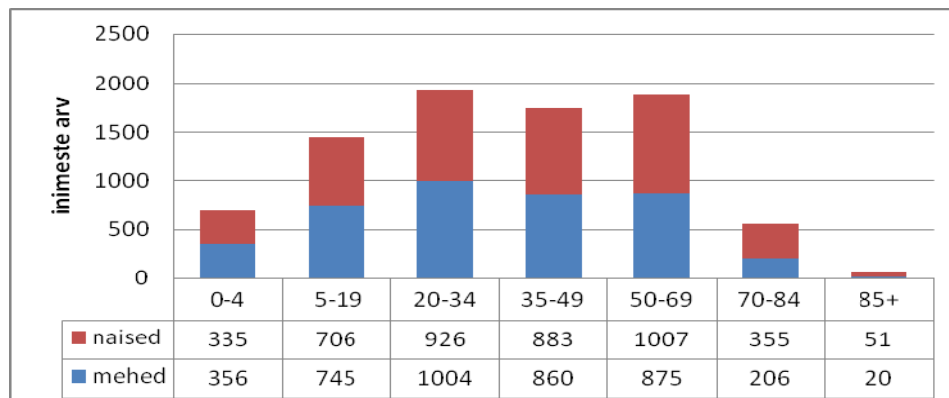
Tulenevalt kuni 19 aastaste valla elanike suurest osakaalust ning selle vanusegrupi jätkuvast kasvust lähiaastatel, tuleb pöörata kõrgendatud tähelepanu sotsiaalse infrastruktuuri esmastasandi tähtsaima teenuse, haridusteenuse kättesaadavusele. 2007. aastal OÜ Geomedia poolt vanusnihke meetodil ning tarkvarapakett Spectrum abil koostatud Rae valla rahvastikuprognosis 2007-2025 nägi ette erinevad stsenaariumid valla rahvaarvu muutustes selle ajavahemiku jooksul. Erinevate rahvastikuprognoside võrdlust tegeliku rahvaarvuga näitab alljärgnev joonis.

Joonis 3 Rahvastikuprognosis 2007-2025 ja tegelikkus Rae vallas seisuga 01.01.2010 (allikas: OÜ Geomedia ja Rae Vallavalitsus)

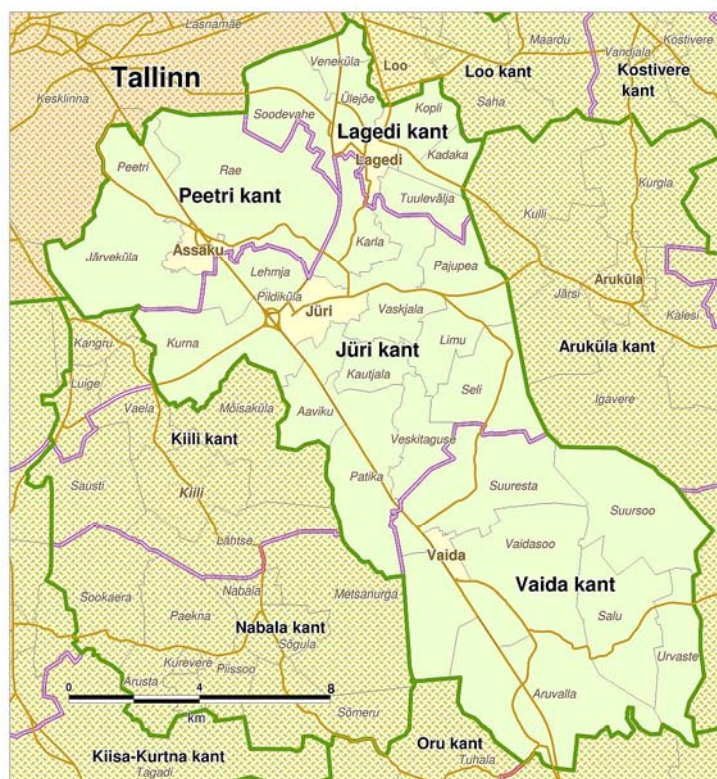
Tegelik rahvaarv on seni suurenenud mõnevõrra kiiremini kui planeerimisstsenaarium ja korrigeeritud planeerimisstsenaarium ette nägid, jäädes siiski alla šokistsenaariumile, mille järgi rahvaarv prognoosi kohaselt aastaks 2025 oli 32750 elanikku. Eeldada võib, et tulenevalt majanduskriisist ja sellega kaasnenud ning kaasnevast elamuehituse soikumisest veel ka lähiaastatel, uute elanike sissetulek mõnevõrra raugub. Sündide arv samas ei ole oluliselt langenud.

Jätkuv on tendents, et Rae valda tulevad sisserände tulemusena noored inimesed, mistõttu loomulik liive on kõrge. Sellest tulenevalt püsib aktuaalsena ka lasteaia- ja koolikohtade vajadus nii valda elama asunud kui siin sündinud uutele valla kodanikele. Noorte ja laste suurt arvu valla rahvastikust iseloomustab alljärgnev joonis.

Joonis 4 Rahvastik soo- ja vanusgruppide järgi Rae vallas 2009 (allikas: Rae Vallavalitsus)

Rae vald on jaotunud neljaks omaette keskusega kandiks: Jüri, Lagedi, Vaida ja Peetri.

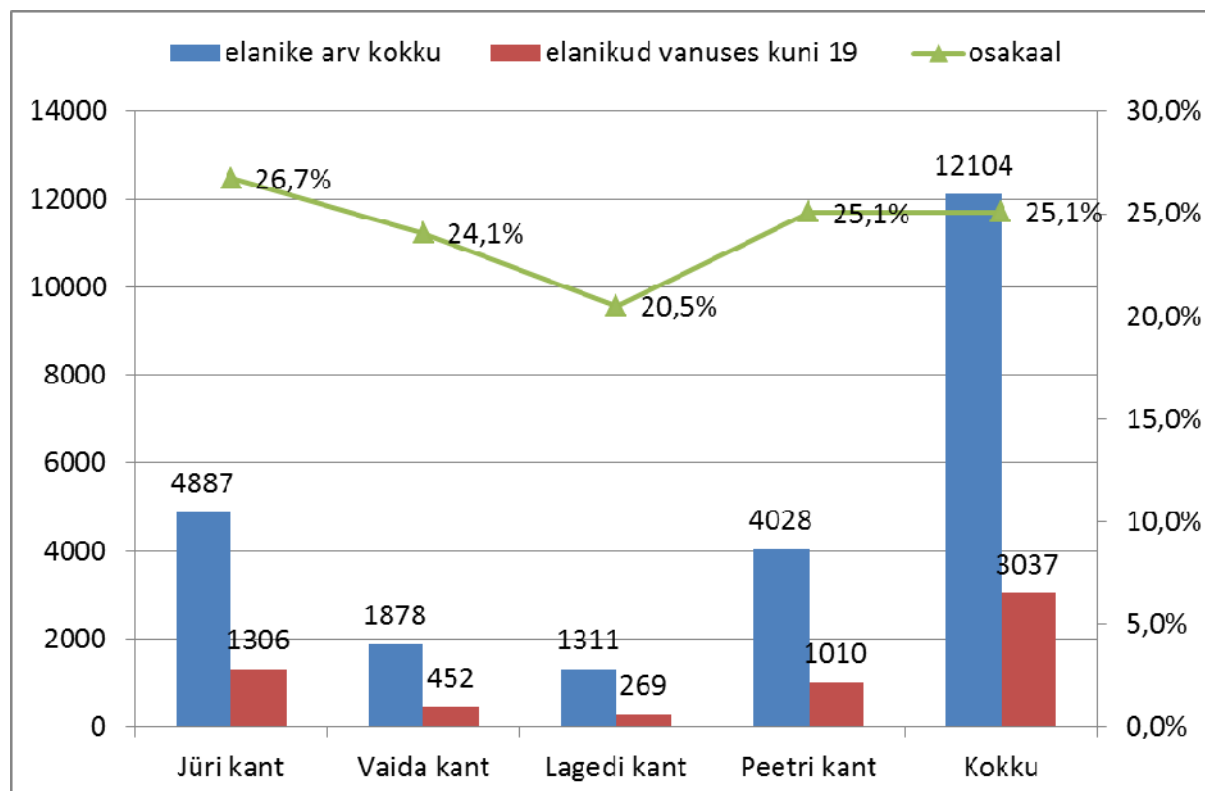
Joonis 5 Rae valla kandidid (allikas: Rae Vallavalitsus)

Asulate jaotumine kandidipõhiselt on toodud alljärgnevas tabelis 1.

Tabel 1 Rae valla asulad kandipõhise jaotuse alusel (allikas: Rae Vallavalitsus)

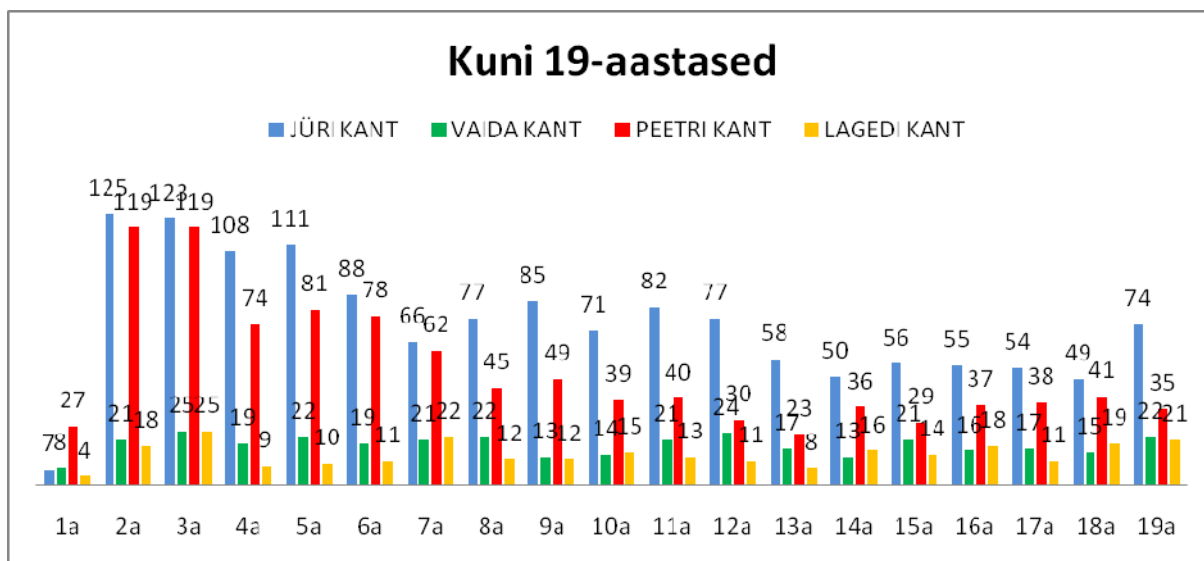
Jüri	Lagedi	Vaida	Peetri
Aaviku küla	Kadaka küla	Aruvalla küla	Assaku alevik
Jüri alevik	Kopli küla	Salu küla	Järveküla küla
Karla küla	Lagedi alevik	Suuresta küla	Peetri küla
Kautjala küla	Soodevahe küla	Suursoo küla	Rae küla
Kurna küla	Tuulevälja küla	Urvaste küla	
Lehmja küla	Veneküla küla	Vaida alevik	
Limu küla	Ülejõe küla	Vaidasoo küla	
Pajupea küla			
Patika küla			
Pildiküla küla			
Seli küla			
Vaskjala küla			
Veskitaguse küla			

Tänased haridusasutuste teeninduspiirkonnad ei ühti valla kandipõhise asustusstruktuuriga ning seetõttu on haridusvõrgu korrastamisel üheks eesmärgiks võetud nende ühildamine. Elanikkonna ning eraldivõetuna kuni 19-aastaste elanike jaotus koolide praeguste teeninduspiirkondade kaupa on välja toodud alljärgneval joonisel.

Joonis 6 Elanike arv ja kuni 19-aastaste osakaal koolide praeguste teeninduspiirkondade kaupa seisuga 01.02.2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)

Kandipõhiselt on valla peamised kasvupiirkonnad elanike arvu poolest Jüri ja Peetri kandid, kus on sellest tulenevalt suurim kuni 19-aastaste ja eriti kuni 6-aastaste elanike arv.

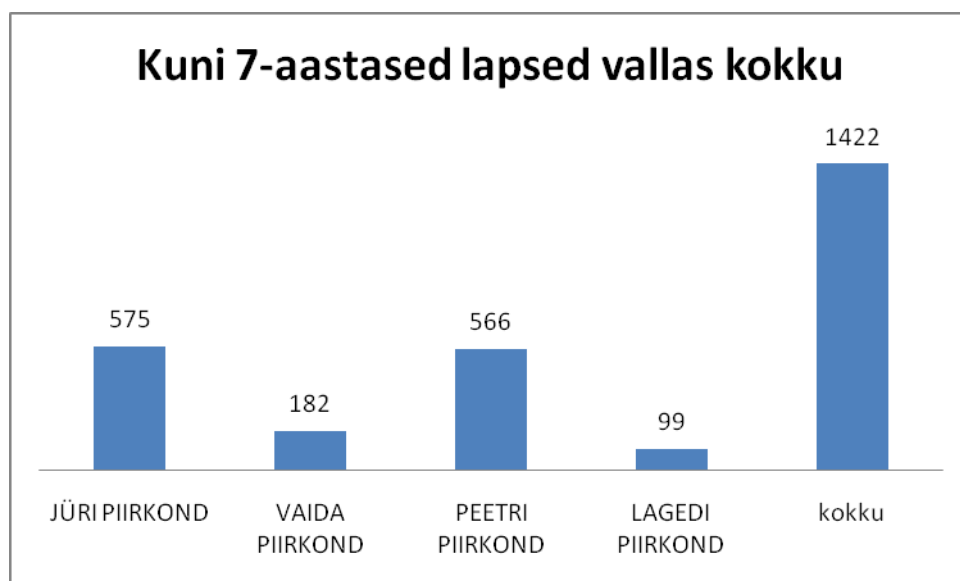

Joonis 7 Kuni 19-aastaste arv aastase sammuga kantide kaupa seisuga 01.02.2010 (Allikas Rae Vallavalitsus)

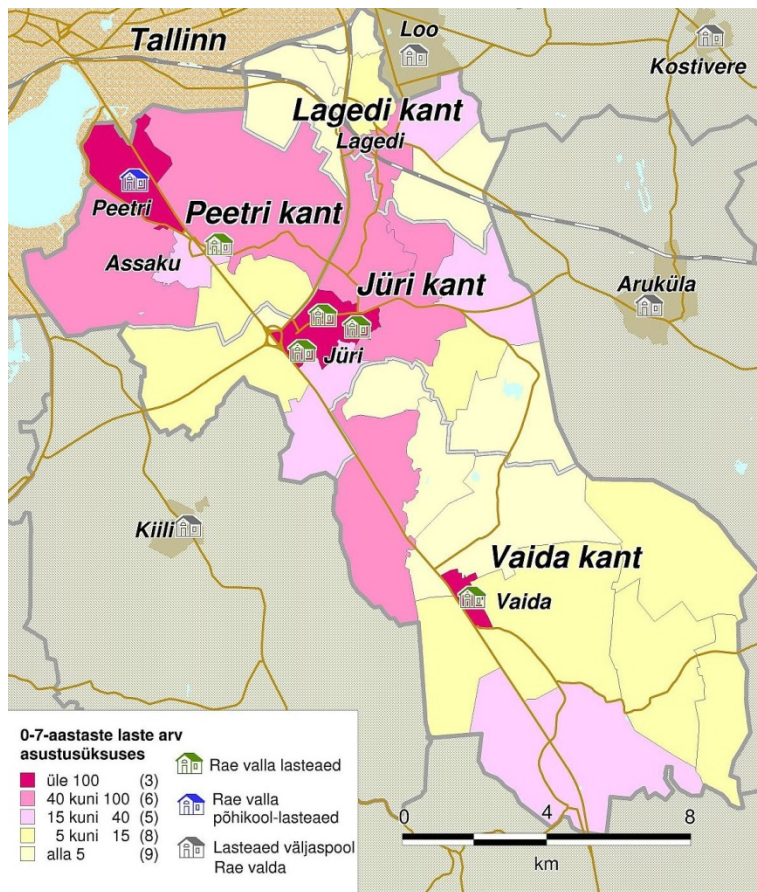
3. RAE VALLA HARIDUSASUTUSED - ALUSHARIDUS

Koolieelse lasteasutuse seaduse § 10 sätestab kohaliku omavalitsuse kohustuse, mis on sõnastatud järgmiselt: Valla- või linnavalitsus loob kõigile pooleteise- kuni seitsmeaastastele lastele, kelle elukoht on antud valla või linna haldusterritooriumil ning kelle vanemad seda soovivad, võimaluse käia teeninduspiirkonna lasteasutuses. Lasteasutuste liigid on lastesõim (kuni kolmeaastastele lastele), lasteaed (kuni seitsmeaastastele) ja erilasteaed (kuni seitsmeaastastele erivajadustega lastele). Seejuures lasteaed ning *põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses* sätestatud põhikool võivad tegutseda ühe asutusena. Rühma registreeritud laste arv lasteasutuses vastavalt seaduses sätestatule on sõimerühmas kuni 14 last, lasteaiarühmas kuni 20 last, liitrühmas kuni 18 last. Nimetatud piirarve võib lasteasutuse hoolekogu ettepanekul vallavalitsus lapse arenguks vajalike tingimuste olemasolu korral suurendada sõimerühmas ja liitrühmas kuni kahe lapse ja lasteaiarühmas kuni nelja lapse võrra.

Seisuga 01.02.2010 oli Rae vallas kuni 7 aastaseid lapsi kokku 1422 ning koolide teeninduspiirkondade alusel oli laste jagunemine järgmine:

Joonis 8 Kuni 7-aastased lapsed vallas koolide teeninduspiirkondade kaupa seisuga 01.02.2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)

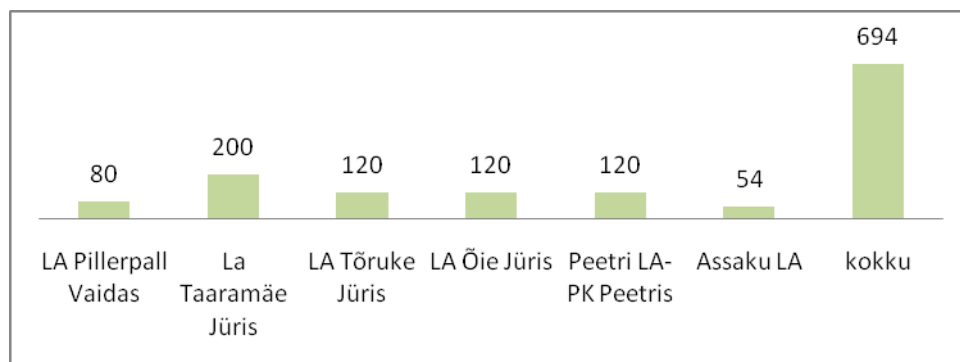

Joonis 9 Rae valla 0-7 aastaste laste paiknemine kantide kandipõhiselt seisuga 01.02.2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)

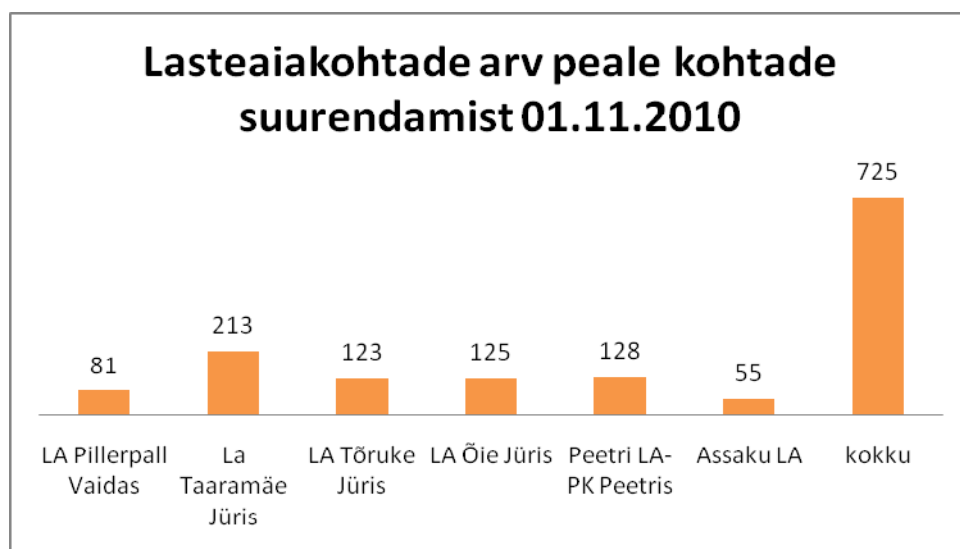
2010. aastal tegutsevad Rae vallas koolieelsete lasteasutustena 4 lasteaeda ja 1 lasteaed-põhikool:

- Õie Lasteaed asukohaga Võsa 16, Jüri alevikus,
- Taaramäe Lasteaed asukohaga Ehituse 26 Jüri alevik,
- Vaida Lasteaed Pilleripall asukohaga Vana-Tartu maantee 34, Vaida alevik,
- Lasteaed Tõruke asukohaga Tammiku 4 Jüri alevik,
- Peetri Lasteaed-Põhikool asukohaga Pargi 6 Peetri küla ning selle filiaal Assakul asukohaga Järve tee 1.

Kui veel 2010 esimesel poolaastal oli lasteaiakohti Rae vallas kokku 694, siis septembris-oktoobris 2010 vaadati üle võimalused kohtade arvu suurendamiseks. Selleks kaardistati rühmaruumide pindalad ning võimalikud laste arvu suurendamise võimalused kooskõlas sotsiaalministri määrusega *Tervisekaitse-nõuded koolieelses lasteasutuses tervise edendamisele ja päevakavale*. Samuti vaadati üle rühmades olevate laste vanused. Samuti *Koolieelse lasteasutuse seadusest* tulenevad võimalused laste arvu suurendamiseks rühmades, millega kooskõlas on võimalik rühmi efektiivsemalt komplekteerida (nt söimerühmades oli võimalik kohtade arvu suurendada kolmeseks saanud laste paigutamise kaudu aiarühmadesse, liitrühm sai vanuseid arvestades aiarühmaks). Tulemuseks on see, et seisuga 24.11.2010 on Rae vallas munitsipaallasteaiakohti kokku 725, so 31 võrra enam kui 2010. aasta septembri alguses. Puudu on aga ikkagi 634 lasteaiakohta.

Joonis 10 Lasteaiakohtade arv vallas asutuste kaupa ja kokku seisuga sept 2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)

Joonis 11 Lasteaiakohtade arv peale kohtade arvu suurendamist 01.11.2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)

Kuna lasteaiakohtade suurendamisest tulenevad uued laste arvud lasteaedades said lõpliku tulemuse alles novembrikuus, käesolevas arengukavas sisalduvad analüüsid aga valminud septembrikuus ning arengukava oli juba lõpetamisjärgus, siis järgnevad joonised ning edaspidine arengukava tekst ei arvesta novembriks 2010 suurenenud lasteaiakohtade arvuga.

Lasteaedade teeninduspiirkonnad on kinnitatud Rae Vallavolikogu 13.04.2010 määrusega *Koolieelsete lasteasutuste teeninduspiirkondade kinnitamine* ning need on järgmised:

Peetri Lasteaed–Põhikooli (sh Assaku filiaal), Taaramäe Lasteaia, Õie Lasteaia ja Lasteaia Tõruke teeninduspiirkond on Jüri, Peetri ja Lagedi piirkonnad ehk asulate kaupa on see järgmine:

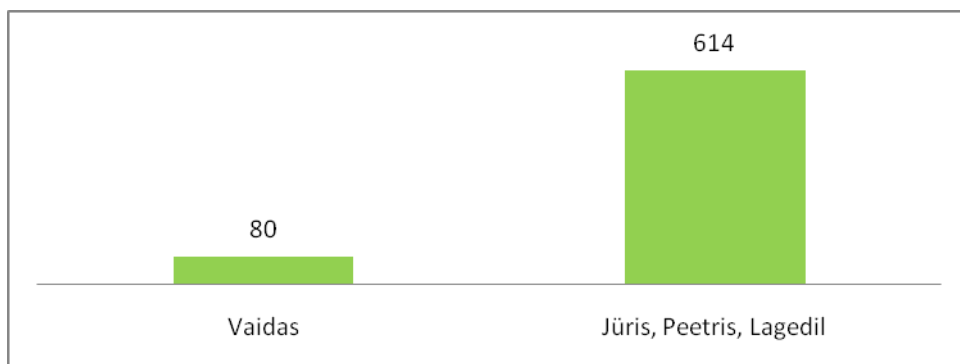
Aaviku küla, Assaku alevik, Järveküla küla, Jüri alevik, Kadaka küla, Karla küla, Kopli küla, Kurna küla, Lagedi alevik, Lehmja küla, Limu küla, Pajupea küla, Peetri küla, Pildiküla küla, Rae küla, Soodevahe küla, Seli küla, Tuulevälja küla, Vaskjala küla, Veneküla küla, Ülejõe küla.

Kokku on teeninduspiirkonnas seisuga 01.02.2010 kuni 7 aastaseid lapsi 1240 ning piirkonna lasteaedades kokku kohti 614.

Lasteaia Pillerpall teeninduspiirkond on Vaida piirkond ehk asulate kaupa: Aruvalla küla, Kautjala küla, Patika küla, Salu küla, Suuresta küla, Suursoo küla, Urvaste küla, Vaida alevik, Vaidasoo küla, Veskitaguse küla.

Kokku on teeninduspiirkonnas seisuga 01.02.2010 kuni 7 aastaseid lapsi 182 ning piirkonda teenindavas lasteaias kokku kohti 80.

Eelnimetatud määrusega kinnitatud teeninduspiirkondadesse kuuluvad asulad erinevad Rae valla kandipõhisest jaotusest. Nimelt on Vaida teeninduspiirkonnas Patika, Veskitaguse ja Kautjala külad, mis kandipõhise jaotuse alusel kuuluvad Jüri kandi juurde. Eesmärk on aastal 2011 lasteasutuste teeninduspiirkonnad kinnitada üks-üheses vastavuses kandipõhise jaotumisega, sealhulgas praegu kolme kanti hõlmav lasteaiapiirkond jagada kolmeks vastavalt kantidele.

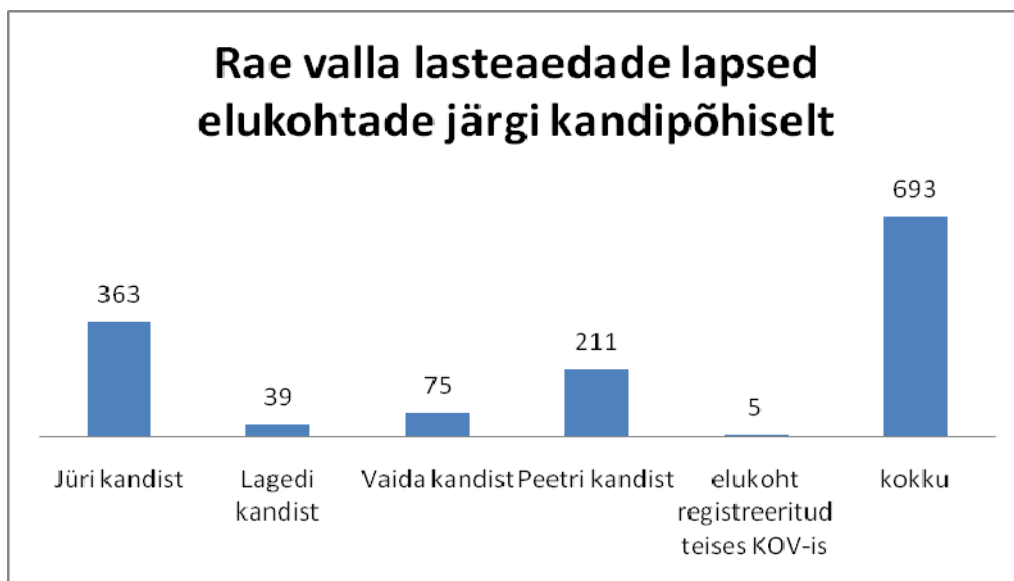

Joonis 12 Olemasolevad lasteaiakohad teeninduspiirkondade järgi seisuga sept 2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)

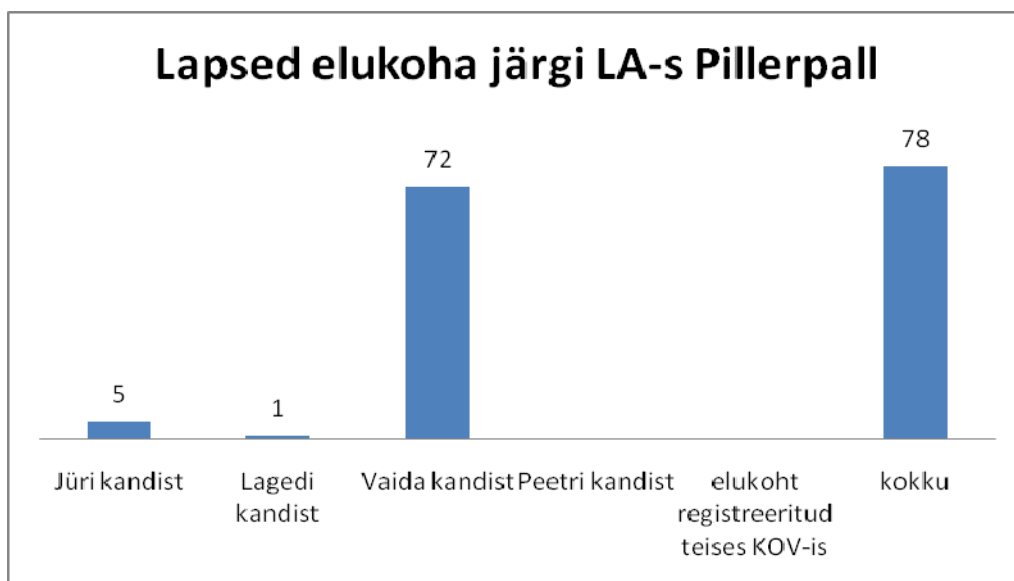
Nimetatud koolieelsed lasteasutused on kõik munitsipaalomandis ning kõigis on õppekeeleks eesti keel. Lasteaiakoha kohamaksumus kõigis valla munitsipaal-lasteaedades 2010 oli 3162 krooni (Rae Vallavalitsuse 09.veebruari 2010 määrus nr 4).

Lasteaedade õppekavad pakuvad mitmeid muusikalisi, kunstilisi ja sportlikke tegevusi. Vastavalt nõudlusele pakutakse lisaks ka mitmesuguste huviringide tegevusi, mis varieeruvad aastate lõikes. Erinevate suundadena on Lasteaias Pillerpall õppetöö üles ehitatud Hea Alguse metoodikale ning Lasteaed Taaramäe hoiab oma tegemistes tugevat sidet kohaliku kultuurilooga.

Valla 1422-st kuni 7 aastasest lapsest käis 2010. aasta märtsikuu seisuga valla lasteaedades 688 last (lisaks 5 last, kelle elukoht ei ole Rae vallas), kelle jagunemine registreeritud elukoha alusel on näha järgmisel joonisel.

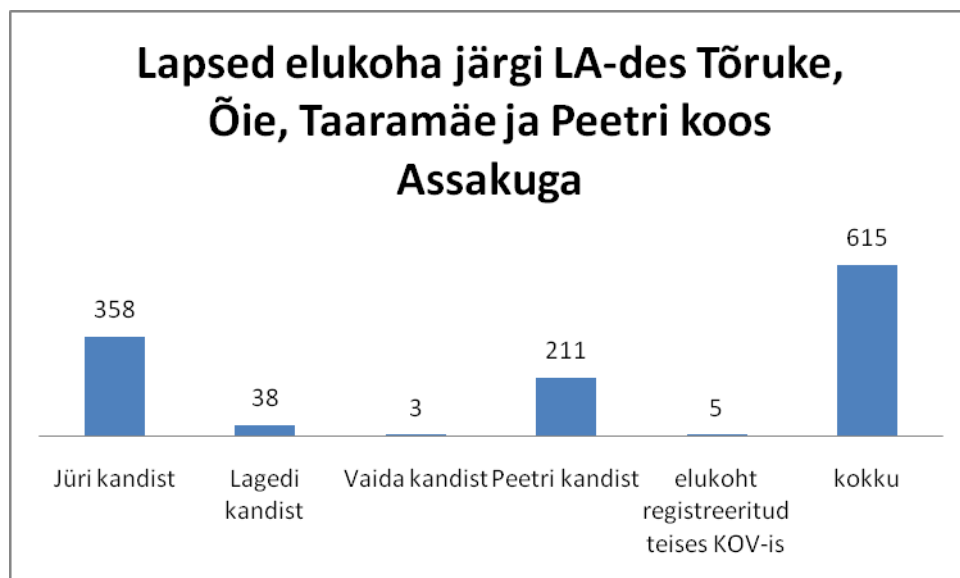

Joonis 13 Rae valla lasteaedades käivad lapsed registreeritud elukoha järgi seisuga september 2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)

Joonis 14 Lapsed registreeritud elukoha järgi Vaida teeninduspiirkonna lasteaia seisuga september 2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)

Vaida kandi 75-st lapsest 72 käis oma piirkonna ehk Vaida lasteaia ning lasteaia piirkonnas, mis hõlmab Jüri, Lagedi ja Peetri kandi, käis kokku 615 last, kelle elukoht registreerimise alusel kandipõhiselt on näha alljärgneval joonisel.

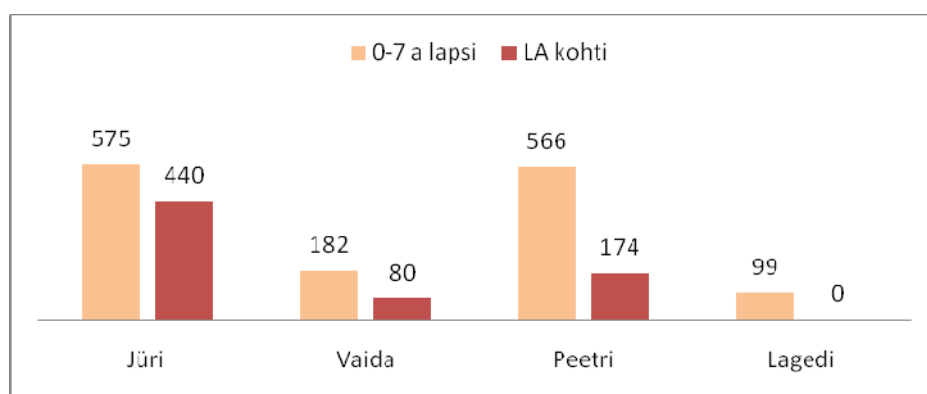

Joonis 15 Lapsed registreeritud elukoha järgi kandipõhiselt Jüri, Lagedi ja Peetri teeninduspiirkonna lasteaedades seisuga september 2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)

Kui jätta kõrvale lasteaedadele määratud teeninduspiirkonnad ja vaadelda valda olemasoleva nelja selgelt eristuva kandi põhiselt, siis saame kantides elavate laste ja lasteaiakohtade võrdlemiseks alljärgnevad tabelid ja joonised.

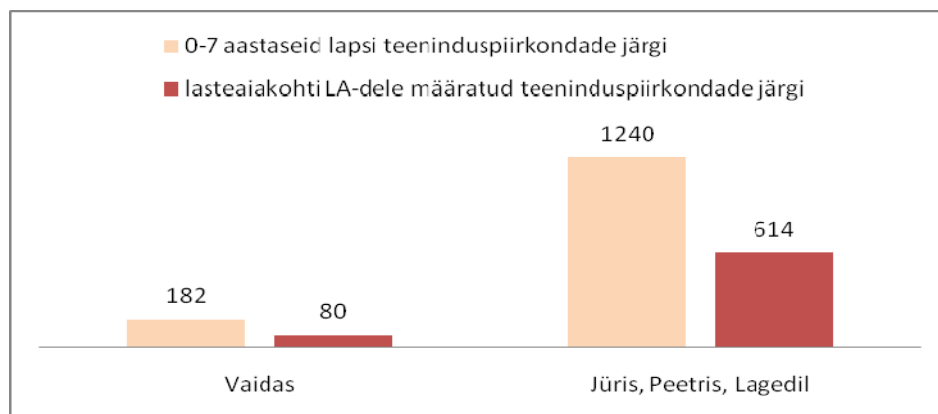
Tabel 2 Rae valla kandidid, 0-7 aastased lapsed ja olemasolevad lasteaiakohad kantides

Kandid	lapsed vanuses 0-7	Lasteaiad	LA kohti
Jüri	575	3	440
Vaida	182	1	80
Peetri	566	1 asutus 2 hoonet	174
Lagedi	99	0	0
Kokku	1422	5	694

Joonis 16 Kuni 7-aastaste laste ning lasteaiakohtade arv Rae valla kantides seisuga 01.02.2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)

Täna sel päeval lasteaedadele määratud teeninduspiirkondade vahel jaotuvad teeninduspiirkondades elavad lapsed ja teeninduspiirkondades olemasolevad lasteaiakohad selliselt, nagu on kujutatud alljärgneval joonisel.

Joonis 17 Kuni 7-aastaste laste ning lasteaiakohtade arv lasteaedadele määratud teeninduspiirkondade kaupa seisuga september 2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)

Lasteaiajärjekorra kogupikkus 18.05.2010 seisuga oli 800 last, kellest osad ei ole küll veel lasteaiaaialised. Reaalselt on lasteaiakohti vajajate jaoks puudu 665 kohta (kui arvestada oktoobris läbi viidud lasteaiakohtade suurendamist, siis 634 kohta). Lasteaiakohtade arv, laste arv lasteaedades ning arvu muutus aastate kaupa Rae vallas on järgmine:

Tabel 3 Lasteaiakohad ja laste arvud lasteaedades seisuga september 2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)

Lasteaed/kohti lasteaiaas	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Taaramäe LA Jüris /200	114	114	111	111	114	114	117	120	121	119	*185
Tõruke LA Jüris /120	89	98	97	110	125	125	125	125	126	125	120
Pillerpalli LA Vaidas /80	59	60	60	60	73	78	79	83	79	74	78
Õie LA Jüris /120											110
Peetri PK-LA Peetris /120 Assakul/54											115 53
Kokku / 694	262	272	268	281	312	317	321	328	328	318	661

(*Taaramäe lasteaia lisakorpus avati 2008, aasta enne seda oli lasteaiakohti 120 lapsele)

Tabel 4 Lasteaiakohtade järjekord Rae valla lasteaedades seisuga september 1999-2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)

Eelistus	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Taaramäe LA	30	32	37	41	50	60	150	203	265	564	134	129
Tõruke LA	24	22	42	53	89	90	200	257	308		153/12	95
Pillerpalli LA	0	0	6	13	4	0	19	32	74	54	41	53
Õie LA											72	124
Peetri LA											236	346/21
Sobivad kõik LA											22	49
Kokku	54	54	85	107	143	150	369	492	647	618	670	817

Tabel 5 Lasteaiakohtade vajadused Rae valla lasteaedades: üldjärjekord sünniaja ja kohaeelistuse järgi 18.05.2010 seisuga (Allikas: Rae Vallavalitsus)

Sünniaeg	Jüri	Peetri	Tõruke	Õie	Taara mää	Assaku*	Piller pall	Kõik	Lagedi	Kokku aastakäigust
02.10.2003-01.10.2004	1	12	3		1		5			22
02.10.2004-01.10.2005		9	1				2			13
02.10.2005-01.10.2006	3	15	3	1	1		3			27
02.10.2006-01.10.2007	4	22	15	9	14	1	6			71
02.10.2007-01.10.2008		75	50	22	47	5	16	17	1	234
02.10.2008-01.10.2009	2	106	30	53	43	8	24	13		279
02.10.2009-01.10.2010	3	69	18	25	25	5	8	1		154
Kokku lasteaeda	13	308	120	112	131	19	64	31	1	800

(*Assakul on Peetri LA filiaal)

Arvestada tuleb sealjuures veel seda, et tegelik laste arv on vallas veelgi suurem kui järjekorras ootavate laste arv, sest paljud lapsevanemad ei registreeri lapsi lootusetuna tunduvasse järjekorda, vaid viivad oma lapsed Tallinna linna lasteaedadesse. Kuna sarnaselt Rae vallaga on Tallinna linnas lasteaiakoha saamisel eelduseks aadressi omamine Rahvastikuregistri andmetel Tallinnas nii lapsevanema kui lapse osas, on sellise situatsiooni tagajärjeks vallas elavad perekonnad, kes Rahvastikuregistri andmetel elavad Tallinna linnas.

Kohaliku omavalitsuse poolt peetava arvestuse järgi on Rahvastikuregistris andmebaasis registreeritud Rae valla laste ning lasteaiajärjekorras registreeritud Rae valla laste arvuline vahe nende sündimise aastakäikude arvestuses 18.05.2010 seisuga järgmine:

sündinud 02.10.2007-01.10.2008 – Rae vallas rahvastikuregistri andmetel 258, lasteaiajärjekorras 234 last;

sündinud 02.10.2008-10.10.2009 – Rae vallas rahvastikuregistri andmetel 293, lasteaiajärjekorras 279 last;

sündinud 02.10.2009-21.05.2010 – Rae vallas rahvastikuregistri andmetel 202, lasteaiajärjekorras 154 last.

See tähendab kokkuvõttes seda, et sisuliselt võib Rae valla lasteaiajärjekorra tegelikult pikkuseks pidada 886 last. Rae valla kohustus on probleem lahendada ning soovijatele lasteaiakohad tagada. Olukorra leevendamiseks tegi Rae Vallavalitsus ettepaneku maksta Rae valla eelarvest koduse mudilase toetust Rae valla elanikuks olevale lapsevanemale, kellele vald lasteaiakohta pakkuda ei suuda. Tingimuseks on, et eelkooliealine laps ei käi munitsipaal- või eralasteaias, ning on Rae valla lasteaiajärjekorras. 13.04.2010 võeti vastav volikogu määrus vastu ning alates septembrist 2010 makstakse koduse mudilase toetust 2 000 krooni ühe lapse kohta kalendrikuus vastavalt määrusega kehtestatud korrale. Seisuga 01.12.2010 oli Rae vallas 344 last, kellel oli õigus saada koduse

mudilase toetust. Prognooside kohaselt kasvab nende laste arv, kellel oleks õigus vastava määruuse kohaselt toetust taotleda järgmiselt: 01.12.2011 seisuga on selliseid lapsi vallas 497 ning 01.04.2012 seisuga juba 507. Koduse mudilase toetus määratakse vanemale tingimusel, kui laps ja vähemalt üks lapsevanem on Rahvastikuregistri andmetel Rae valla elanik olnud vähemalt üks aasta vahetult enne toetuse avalduse esitamise kuupäeva. Alates 01.03.2011 peab toetuse saamiseks kahe lapsevanema olemasolul lisaks ka teine lapsevanem vähemalt kolm kuud olema olnud Rae valla elanik.

Üheks alternatiivseks võimaluseks leevendada lasteaiakohtade probleemi, on toetada lastehoidu eralasteaedades. Kuna Rae valla haldusterritooriumile ei ole seni rajatud eralasteaedu, siis toetab Rae vald alates 2005. aastast teiste omavalitsuste haldusterritooriumil olevate eralasteasutuste lastehoidu, kus käivad Rae vallast pärit lapsed. Toetuse suurus ühe eralasteasutuses käiva lapse kohta on samas suurusjärgus Rae valla munitsipaallasteaedade tegevuskulupõhise arvestusliku kohamaksumuse summaga lapse kohta.

Vähekindlustatud vallaelanike toimetuleku soodustamiseks, laste arenguks vajalike võimaluste loomiseks ja selle kaudu positiivse eluhoiaku kujundamiseks, maksab Rae vald vastavalt volikogu otsusele ka lasteaialapsee toidutoetust.

Lapsevanema poolt makstava kohatasu suurus on kõikides valla lasteaedades kehtestatud ühtselt: juhul kui lapsevanema elukoht on registreeritud Rae vallas, 10% miinimumpalgast, so 2010. aastal 435 krooni kuus ning kui lapsevanem ei ole Rae valla elanik, siis 20% miinimumpalgast, so 2010. aastal 870 krooni kuus.

Järgnevates alapeatükkides igast Rae valla alusharidusasutusest lähemalt.

3.1. Õie Lasteaed

Lasteaedadest uusim on Jüri alevikku 2008. aastal ehitatud Õie Lasteaed.

Tabel 6 Lapsed Õie lasteaia seisuga september 2010

Jüri kandist	Lagedi kandist	Vaida kandist	Peetri kandist	Elukoht elanikeregistris teises KOV-is	Kokku
94	10		18	2	124

Lasteaias on 120 kohta ning 2010 aasta septembri seisuga 124 last. Lasteaias on 6 rühma, mis asuvad kõik eraldi hoonetiibades. Igal rühmal on avar mängutuba ja magamistuba. Õues on igal rühmal oma siseõu ning lisaks kõigile ühine mänguväljak. Igas rühmas on kaks õpetajat ning üks õpetaja abi. Õppetöö toimub riikliku õppekava alusel. Keskmine laste arv rühmas õppeaastal 2008/2009 oli 18,2 (grupi keskmine Eestis 19,4) ning laste kohalkäimise määr samal aastal 86,5%.

Nõutava kvalifikatsiooniga pedagoogide osakaal pedagoogide üldarvust on Õie Lasteaias 64,5%. Täiendkoolituses osalenud pedagoogide osakaal õppeaastal 2008/2009 oli 47,1%. Pedagoogide vanuseline koosseis ning võrdlus grupi keskmisega Eestis oli järgmine:

Tabel 7 Pedagoogide vanuseline koosseis Õie Lasteaias (allikas: EHIS)

	2008/09	
	Õppeasutus	Grupi keskmine
Alla 25 aastased	23.5%	4.9%
25- kuni 29-aastased	29.4%	7.2%
30- kuni 39-aastased	29.4%	22.1%
40- kuni 49-aastased	11.8%	31.3%
50- kuni 59-aastased	5.9%	27.2%
60a. ja vanemad	0%	7.3%

Muusika- ja liikumistegevuste läbiviimiseks ning tööks erivajadustega lastega on olemas spetsialistid – muusika- ja liikumisõpetaja, eripedagoog, logopeed. 0,5 koormusega töötav eripedagoog on kaardistanud tugiteenuseid vajavad lapsed, nende erivajaduse liigi, lapse arengu toetamiseks vajalikud tegevused ning tegeleb individuaalõppega ja õpetajate ning lapsevanemate nõustamisega.

Kõneravi vajavate lastega tegeles õppeaastal 2009/2010 ajutise töövõtu-lepinguga töötav logopeed, kes hindas kõigi üle 3-aastaste laste kõne olukorda ja tegeles abivajajatega ühel päeval nädalas. 2010/2011 õppeaasta palgafond ei võimaldanud seda lepingut jätkata.

Õie Lasteaia Missioon: Lasteaed on alusharidust ja päevahoidu võimaldav õppeasutus koolieast noorematele lastele, mis toetab lapse arengut ning perekonda õppe- ja kasvatusküsimustes.

Õie Lasteaia Visioon: Õie lasteaed on õppiv organisatsioon, mille tulemusliku tegevuse aluseks on mitmekülgse koostöö arendamine ja motiveeritud ning loov lähenemine sisekultuuri kujundamiseks ning püstitatud ülesannete täitmiseks.

Õie Lasteaia põhiülesanne on lapse ealisi, soolisi, individuaalseid vajadusi ja iseärasusi arvestades:

- hoida ja tugevdada lapse tervist ning soodustada tema emotsionaalset, kõlbelist, sotsiaalset, vaimset ja kehalist arengut;
- luua võimalused lapse kujunemiseks isiksuseks, kes on sotsiaalselt tundlik, vaimselt erk, ennastusaldav, kaasinimesi arvestav ja keskkonda väärtustav.

3.2. Taaramäe Lasteaed

Jüri Taaramäe lasteaed ehitati 1989. a endise Taaramäe talu õuele. Vana talu-maja varemetele on ehitatud tänaseks kõlakoda, mis aitab lasteaial rõhutada ja säilitada oma kasvatustöös ja ettevõtmistes vanu traditsioone. Õppe- ja kasvatustöös hoitakse sidet looduse ja kohaliku ajaloo tutvustamisega.

Tabel 8 Lapsed Taaramäe Lasteaias seisuga september 2010

Jüri kandist	Lagedi kandist	Vaida kandist	Peetri kandist	Elukoht elanikeregistris teises KOV-is	Kokku
143	20	3	24		190

Lasteaias on kokku 200 lasteaiakohta ning 2010 septembri seisuga oli nimekirjas 190 last. Lasteaias on 10 rühma. Igal rühmal on kaks õpetajat ning üks õpetaja abi. Õppetöö toimub riikliku õppekava alusel.

Nõutava kvalifikatsiooniga pedagoogide osakaal pedagoogide üldarvust on Taaramäe Lasteaias 62%. Täiendkoolituses osalenud pedagoogide osakaal õppeaastal 2008/2009 oli 72%.

Keskmine laste arv rühmas õppeaastal 2008/2009 oli 19,7 (grupi keskmine Eestis 19,4) ning laste kohalkäimise määr samal aastal 74,5%.

Pedagoogide vanuseline koosseis ning võrdlus grupi keskmisega Eestis oli järgmine:

Tabel 9 Pedagoogide vanuseline koosseis Taaramäe Lasteaias (allikas:EHIS)

	2008/09	
	Õppeasutus	Grupi keskmine
Alla 25 aastased	12%	4.9%
25- kuni 29-aastased	20%	7.2%
30- kuni 39-aastased	16%	22.1%
40- kuni 49-aastased	36%	31.3%
50- kuni 59-aastased	12%	27.2%
60a. ja vanemad	4%	7.3%

Muusika- ja liikumistegevuste läbiviimiseks ning tööks erivajadustega lastega on olemas muusikaõpetaja, liikumisõpetajad, logopeed ja metoodik. Logopeed töötab küll 1,0 koormusega, kuid 10-rühmalisele lasteaiale on see ebapiisav. Laste hulk, kes vajaksid individuaalõpet või tugiisikut, suureneb iga-aastaselt.

3.3. Lasteaed Pillerpall

Esimene lasteaed Vaidas avati 1972. aastal. Praeguses hoones tegutseb lasteaed alates aastast 1975.

Tabel 10 Lapsed Lasteaias Pillerpall seisuga september 2010

Jüri kandist	Lagedi kandist	Vaida kandist	Peetri kandist	Elukoht elanikeregistris teises KOV-is	Kokku
5	1	72	--	--	78

Lasteaias on kokku 80 lasteaiakohta ning 2010 septembri seisuga on nimekirjas 78 last. Lasteaias on avatud 1 sõimerühm ja 3 aiarühma. Igal rühmal on kaks õpetajat ning üks õpetaja abi.

Keskmine laste arv rühmas õppeaastal 2008/2009 oli 19,8 (grupi keskmine Eestis 18,7) ning laste kohalkäimise määr samal aastal 64,5%.

Lasteaias on kokku 8 rühmaõpetajat, kes töötavad kõik täiskoormusega. Muusika- ja liikumistegevuste läbiviimiseks on olemas muusika- (0,5 koormusega) ja liikumisõpetaja (0,5 koormusega). Erivajadustega lastega tegeleb 0,5 koormusega tööl olev logopeed, kes lisaks kõneraviprobleemidega lastele tegeleb teisest keelekeskkonnast pärit laste keelelise järeleaitamisega.

Teisest keelekeskkonnast pärit laste keelelise järeleaitamise vajaduse maht on suur ja protsess pikk, mistõttu jäävad nooremad ja hiljem lasteaeda tulnud kõneravi ootavad lapsed vajalikku logopeedilist abi pikalt ootama.

Nõutava kvalifikatsiooniga pedagoogide osakaal pedagoogide üldarvust on Lasteaias Pillerpall 76,9%. Täiendkoolituses osalenud pedagoogide osakaal õppeaastal 2008/2009 oli 90,9%. Pedagoogide vanuseline koosseis ning võrdlus grupi keskmisega Eestis oli järgmine:

Tabel 11 Pedagoogide vanuseline koosseis Lasteaias Pillerpall (allikas: EHIS)

	2008/09	
	Õppeasutus	Grupi keskmine
Alla 25 aastased	9.1%	5.6%
25- kuni 29-aastased	0%	7.9%
30- kuni 39-aastased	18.2%	22.1%
40- kuni 49-aastased	45.5%	33.8%
50- kuni 59-aastased	27.3%	24.9%
60a. ja vanemad	0%	5.7%

Õppetöö toimub Pillerpallis Hea Alguse metoodika järgi, see tähendab, et õppe- ja kasvatustegevus viiakse läbi tegevuskeskuste põhimõttel ja igasse tegevusse on korruga kaasatud vaid väike rühm lapsi. Seetõttu on Hea Alguse metoodikat järgiva rühma ruumides sisustatud mitmesugused tegevuskeskused, mis võimaldavad lastel olla isikupärased ja teha valikuid vastavalt võimetele ja huvidele. Samuti käiakse väga palju õppe-ekskursioonidel väljaspool lasteaeda. Hea Alguse Metoodika põhimõtted on:

- Õppimine mängu kaudu
- Individualiseeritud õpikogemused vastavalt iga lapse vajadustele
- Valikute tegemine oma tegevuse osas
- Perekonna osalemine

Lisaks toimuvad lasteaias mitmed treeningud: shukokai, jalgpall, tüdrukute tantsutrenn.

Pillerpalli missioon: Lasteaed on laste arengu abistaja, olles perele nõuandjaks ja usaldusväärseks partneriks lapse igakülgse arendamise ja kooliks ettevalmistamisel.

Pillerpalli visioon: Omanäoline peresõbralik lasteaed: lastevanemate poolt hinnatud ja tunnustatud Hea Alguse lasteaed Rae vallas.

Pillerpalli põhiväärtused on kodusus, soov hoida väikeses lasteaias ühise pere tunnet, paindlikkus, turvalisus, loovus ning töötajate poolt armastus laste ja oma töö vastu, koostöö ja informeeritus.

3.4. Lasteaed Tõruke

Lasteaed Tõruke tegutseb alates aastast 1980 Lehmja Tammiku servas. Tammik on andnud inspiratsiooni ka lasteaia nimetuse kujunemisele.

Tabel 12 Lapsed lasteaia Tõruke seisuga september 2010

Jüri kandist	Lagedi kandist	Vaida kandist	Peetri kandist	Elukoht elanikeregistris teises KOV-is	Kokku
95	5		19	1	120

Lasteaias on kokku 120 lasteaia kohta ning 2010 septembri seisuga on nimekirjas 120 last. Lasteaias on 1 söime- ja 5 aiarühma. Igal rühmal on eraldi sissepääs ja terrass.

Keskmine laste arv rühmas õppeaastal 2008/2009 oli 16,2 (grupi keskmine Eestis 19,4) ning laste kohalkäimise määr samal aastal 70,2%.

Õppetöö toimub riikliku õppekava alusel. Igal rühmal on kaks õpetajat ning üks õpetaja abi. Kokku töötab lasteaias 12 õpetajat täiskoormusega, lisaks muusika- ja liikumisõpetaja ning logopeed. Muusikaõpetaja koormus on 1,0 ja liikumisõpetajal 0,75. Logopeed töötab 0,5 koormusega ning jõuab tegeleda ainult nende vanemate rühmade lastega, kes vajavad abi koolivalmiduse saavutamisel. Vajadus logopeedilise abi järele on oluliselt suurem, kuid enamat palgafond ei võimalda.

Nõutava kvalifikatsiooniga pedagoogide osakaal pedagoogide üldarvust on Lasteaias Tõruke 81,2%. Täiendkoolituses osalenud pedagoogide osakaal õppeaastal 2008/2009 oli 60%. Pedagoogide vanuseline koosseis ning võrdlus grupi keskmisega Eestis oli järgmine:

Tabel 13 Pedagoogide vanuseline koosseis Lasteaias Tõruke (allikas EHIS)

	2008/09	
	Õppeasutus	Grupi keskmine
Alla 25 aastased	0%	4.9%
25- kuni 29-aastased	4%	7.2%
30- kuni 39-aastased	16%	22.1%
40- kuni 49-aastased	28%	31.3%
50- kuni 59-aastased	44%	27.2%
60a. ja vanemad	8%	7.3%

Tõruke Missioon: Lasteaed on kodule toetavaks institutsiooniks lapsele parima arengukeskkonna loomisel. Meie lasteaia põhiülesanne ehk missioon on lapse ealisi, soolisi, individuaalseid vajadusi ja iseärasusi arvestades:

- Luua võimalused ja tingimused tervikliku isiksuse kujunemiseks, kes on sotsiaalselt tundlik, vaimselt erk, ennastusaldav, kaasinimesi arvestav ja keskkonda väärtustav.
- Hoida ja tugevdada lapse tervist ning soodustada tema emotsionaalset, kõlbelist, sotsiaalset, vaimset ja kehalist arengut.

Lasteaia tugevaks küljeks on kujunenud tänu lähedal asuvale Lehmja tammikule loodusõpe. Samuti tegeletakse aktiivselt liikumis- ja muusikatundidega (peotants, tantsuring) ja inglise keele õpetamisega.

3.5. Peetri Lasteaed-Põhikool

Peetri Lasteaed-Põhikool alustas tööd 2009 aasta sügisest.

Tabel 14 Lapsed Peetri Lasteaias seisuga september 2010

Jüri kandist	Lagedi kandist	Vaida kandist	Peetri kandist	Elukoht elanikeregistris teises KOV-is	Kokku
7	2		118	1	128

Tabel 15 Lapsed Peetri Lasteaia Assaku filiaalis seisuga september 2010

Jüri kandist	Lagedi kandist	Vaida kandist	Peetri kandist	Elukoht elanikeregistris teises KOV-is	Kokku
19	1		32	1	53

Peetri lasteaia Peetri majas on kokku 120 lasteaia kohta ning 2010 septembri seisuga on nimekirjas 128 last. Assaku majas on kokku 54 lasteaia kohta ning 2010 septembri seisuga 53 last. Lasteaia Peetri majas on 6 ja Assaku majas 4 rühma.

Igal rühmal on kaks õpetajat ning üks õpetaja abi, kõik koormusega 1,0. Õppetöö toimub riikliku õppekava alusel. Muusikaõpetaja töötab Peetri majas 0,75 ja Assaku majas 0,5 koormusega. Liikumisõpetaja töötab nii Peetri majas kui Assakul, mõlemas 0,5 koormusega. Logopeed töötab 0,5 koormusega Peetri koolis ja 0,5 koormusega Peetri lasteaias. Peetri lasteaia juurde kuuluva Assaku filiaali lastega lasteaia ja kooli ühine logopeed tegeleda ei jõua. Seal on erandkorras ühe erivajadusega lapse tugisikuks tema ema. Kuna ette on näha õpilaste arvu suurenemist koolis, siis tulevikus jääb logopeedil aina vähem aega lasteaia lastega tegelemiseks.

Lähtudes riiklikust õppekavast, on Peetri lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk lapse mitmekülgne ja järjepidev areng kodu ning lasteasutuse koostöös. Üldeesmärgist tulenevalt on Peetri Lasteaia eesmärgid:

- lapsed on loovad ja julged oma ideede avaldamisel
- lapsed on sotsiaalselt küpsed ja nad tulevad toime igapäevaelus
- laste arengut toetab lasteasutuse personali ja lastevanemate koostöö

Huviringidest toimivad Peetri lasteaias Peetri majas tantsustuudio, judo treeningud, spordiring ja jalgpallikool. Assaku majas toimivad tantsustuudio, jalgpallikool ja spordiring.

3.6. Lasteaedade tugiteenused

Erivajadustega laste täpset arvu lasteaedades ei ole võimalik välja tuua, sest lisaks nendele lastele, kelle erivajadused on määratletud, on palju määratlemata erivajadustega lapsi ning lapsi, kelle vanemad ei tunnista lapse erivajadusi. Samuti on erivajadused ajas muutuvad, mistõttu ei saa selliste vajaduste täpne arvuline fikseerimine ka olla eesmärk omaette.

Nii EHISest kui otse lasteaedades saadud info põhjal on selge, et olulise osa erivajadustega lastest moodustavad lapsed, kes vajavad kõneravi ja muud logopeedilist abi. Nende arv on olnud viimastel aastatel kasvav ning erinevalt Taaramäe lasteaiast, kus logopeedi abi ning kõneravi vajavate laste arv on teistega võrreldes minimaalne - 2010 aastal ca 10% laste koguarvust, on nende arv teistes valla lasteaedades 16-20% laste koguarvust.

Muukeelsete laste suhtarv on läbi aastate ja ka praegu suurem olnud Vaida lasteaias. Mõningast muukeelsete laste arvukuse suurenemise tendentsi on näha Peetri lasteaias.

Lisaks nendele on igas lasteaias lapsi, kes vajavad individuaalset õpet (hüperaktiivsed või väga andekad) või tugiisikut, samuti on praktiliselt igas lasteaias allergikuid ehk lapsi, kes vajavad erimenüüd ja individuaalset jälgimist. Aeg-ajalt on mõnes lasteaias ka koolipikendusega lapsi.

Tulenevalt laste individuaalsetest erinevustest on lasteaedades pakutavad tugiteenused erivajadustega lastele väga mitmekesised. Logopeedid kontrollivad iga õppeaasta alguses kõiki lapsi, tegelevad kõnedefektide ja kõne arengu mahajäämustega ning muukeelsete lastega eraldi tundides. Rühmaõpetajad jälgivad laste arengut ja suunavad neid vajadusel koostöös tervisetöötaja, lapsevanema ning logopeediga eriarsti juurde või nõustamiskomisjoni. Toiduallergikutele koostatakse erimenüü. Õigeid liikumisharjumusi õpetab ning lampjalgsuse ja rühihäirete profülaktikat teostab liikumisõpetaja. Individuaalne lähenemine iga erivajadusega lapse vajadustele on aeganõudev, kuid tänuväärne töö, millel on positiivsed tulemused nii lapse isiklikule arengule kui kogu rühmale laiemalt. Sealjuures ei tohi unustada, et tegelikult on individuaalsed erivajadused igal lapsel ja kõik pedagoogid tegelevad nendega päevast päeva.

Rae valla lasteaedade pedagoogide hulgas läbi viidud arutelude ja küsitluste tulemusena on lasteaedade esindajad välja selgitanud ning esitanud oma ettepanekud tugiteenuste parendamiseks ja need on järgmised:

Õie Lasteaias: vajalik palgata täiendavalt 0,5 koormusega logopeed ja jätkata 0,5 koormusega eripedagoogi tegevust (eripedagoog on nõus kokkulepitud ajal testima ka teiste valla lasteaedade laste psühholoogilis-pedagoogilist profiili).

Taaramäe Lasteaias: vastavalt tegelikele vajadustele logopeedilise tugiteenuse järele on asjakohane logopeedi töökoormus 1,5-2,0; luua võimalus tugiisikute koolituste korraldamiseks õpetaja abidele (hetkel tugiisiku vajadus 4-s rühmas).

Lasteaias Pillerpall: vajadus on koolitatud tugiisiku järele.

Lasteaias Tõruke: vajalik logopeed koormusega 1,0; pedagoogidele vajalik tugiisiku koolitus; erivajadusega lapsega tegelevale õpetaja abile näha ette lisatasu.

Peetri Lasteaed-Põhikoolis: kuna lasteaiiosa koos Assakuga on kokku 10-rühmaline, tuleks logopeedi koormust tõsta lasteaias osas tasemele 1,0 ja kooli osas õpilaste arvu suurenedes vajab ka kooliosa täiskoormusel logopeedi. Samuti on vajadus sotsiaalpedagoogi järgi.

Praegu on Rae valla lasteaedades kokku 0,5 eripedagoogi ja 2,2 logopeedi kohta. Lähtudes ettepanekutest on vajalik tugiteenuseid osutavate spetsialistide isikkoosseis Rae vallas kokku: 1 eripedagoog, 1 sotsiaalpedagoog, 5 logopeedi ja 6 tugiisikut. Seega juurde on vaja 0,5 eripedagoogi kohta, 2,8 logopeedi kohta

ning 1 sotsiaalpedagoog. Hetkel kõige kriitilisem on vajadus logopeedide järele. Tugiisikuid tuleks koolitada lasteaia oma personali hulgast.

Alates 2011 jaanuarist hakkab vallavalitsuse haridus- ja sotsiaalameti juures tööle lastekaitsespetsialist, kes hakkab täiendava tööülesandena koordineerima ka Rae valla koolide ja lasteaedade tugiteenuste võrgu arendamist. Kuna 2011 aasta eelarvesse ei ole lisakohti spetsialistidele planeeritud, siis saab aasta algusest tööd alustav lastekaitsespetsialist enne 2012 eelarve kinnitamist lisada spetsialistide vajaduse osas oma arvamuse.

Kõikide lasteaedade pedagoogid märgivad, et probleemiks on üha suurenev arv väikelapsi, kellel ei ole arenguprobleemi diagnoositud või lasteasutusele lapsevanemate poolt edastatud. Küll aga kulub nende lastega tegelemisele tavarühmas nii palju aega, et ülejäänud lastele jääb tähelepanu väheseks. Samuti näevad kõik pedagoogid, et abi, nõustamist ja koolitusi vajavad ka erivajadusega lapse vanemad ehk teisisõnu terve perekond. Näiteks Lasteaias Tõruke on korraldatud lastevanematele koolitus „Hüperaktiivne laps lasteaias“ (Toivo Niiberg, Ervin Laanvee), millest osavõtjate arv oli küll väike, kuid kes kohal olid, jäid väga rahule. Lapsevanematel puudub harjumus sellistest üritustest osa võtmiseks ning seda tuleb neis alles kasvatada.

30.03.2010 toimunud Rae valla alushariduse tugiteenuste teemalisel nõupidamisel pakuti välja võimalus ülevallaliste tasandusrühmade (näit. kõneravi vajavatele, intellekti- ja käitumisprobleemidega lastele) loomiseks Assakule, Seda seetõttu, et seal on lubatud laste arv rühmades väiksem, mistõttu on juba olemas eeltingimused erirühmade loomiseks. Ettepaneku kohaselt saavutatakse sellega kokkuhoid eriala spetsialistide palkamisel. Võimalik oleks see siis, kui lapse erivajadus on teada enne tema lasteaeda tulekut. Hilisemaid üleviimisi ühest lasteasutusest teise ei saa teha kohustuslikuks ja seega peavad tugiteenuste pakkumiseks valmis olema kõik lasteaiad. Nõupidamisel märgiti, et tugiteenustest rääkides keskendutakse peamiselt psüühiliste ja vaimsete probleemide ringile, kuid tegelikult tasuks mõelda ka sellele, et mõnedel juhtumitel tuleks lastele tagada kehalistel harjutustel, massaažil ja füüsilistel meetoditel põhinev kompleksne ravitegevus. Tõenäoliselt oleks selles osas otstarbekam teha koostööd Tervisekeskusega, sest füsioteraapia on eelkõige sotsiaal- ja tervishoiusüsteemi osa.

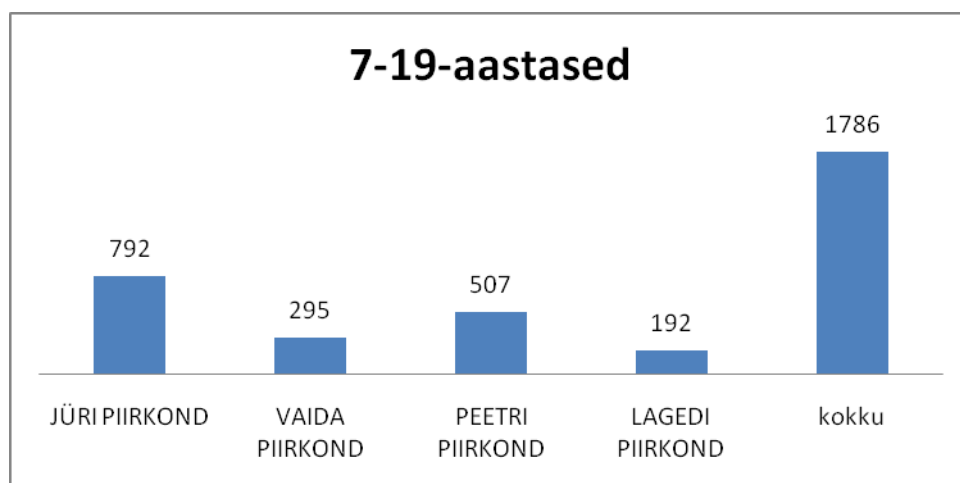
Vajalik oleks kaasata tugiteenustesse ka sotsiaalpedagoog. Eripedagoogi tööks peaks olema laste erivajaduste kaardistamine valla lasteaedades, tugisüsteemide väljatöötamine, õpetajate ja vanemate nõustamine ning probleemsete lastega tegelemine. Vajalik oleks olemasolevatele pedagoogidele pakkuda tugiõpetuse koolitusi, näiteks koolitused „Muukeelne laps rühmas/klassis“, „Individaalne õppekava (klassis/rühmas)“ jne. Selliseid koolitusi on võimalik läbi viia nii alus- kui üldharidusasutuste pedagoogidele ühiselt.

Rae Vallavalitsus on seadnud eesmärgiks tagada hiljemalt 2012-2013 kõigis valla haridusasutustes kvaliteetne tugiteenus. Selleks tuleb töötada välja tegevuskava, kaaluda, milliseid tugiteenuseid on võimalik juhtida, pöörata suuremat tähelepanu haridusasutuste vahelisele koostööle ning kogu tegevuse efektiivsemale planeerimisele ja eesmärgistamisele.

4. RAE VALLA HARIDUSASUTUSED - ÜLDHARIDUS

Vastavalt *Eesti Vabariigi haridusseaduse* § 4 lõikele 1 tagavad riik ja kohalik omavalitsus Eestis igaühe võimalused koolikohustuse täitmiseks ja pidevõppeks õigusaktides ettenähtud tingimustel ja korras. 2009. aastal koostatud Harjumaa koolivõrgu analüüsis on sätestatud ühe aluspõhimõttena see, et Eestimaa koolihariduse aluseks peab jääma kõigile hästi kättesaadav tugev põhikool. Samuti on analüüsis märgitud, et koolivõrgu optimeerimisel tuleb tingimata arvesse võtta ka huvihariduse ja tugiteenuste kättesaadavust ning et tugispetsialistide kättesaadavus on eriti oluline just põhikooli kooliastmetes. Nendest aluspõhimõtetest lähtub Rae vald oma haridusvõrgustiku optimeerimisel.

2010. aasta 01.03. seisuga oli Rae vallas 1786 kooliealist last ehk last vanuses 7-19 ning nende jaotumine elukoha alusel koolidele kehtivate teeninduspiirkondade järgi oli järgmine:

Joonis 18 Rae valla lapsed vanuses 7-19 aastat teeninduspiirkondade järgi seisuga 01.03.2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)

Rae vallas tegutseb 4 üldhariduskooli:

- Jüri Gümnaasium, asukohaga Laste tn 3, Jüri alevik;
- Lagedi Põhikool, asukohaga Kooli 18, Lagedi alevik;
- Vaida põhikool, asukohaga Vana-Tartu mnt 29, Vaida alevik;
- Peetri Lasteaed-Põhikool, asukohaga Pargi 6, Peetri küla.

Kõik koolid on munitsipaalomandis, õppekeeleks on eesti keel ning nende vahel on vald jaotatud neljaks teeninduspiirkonnaks. Jüri Gümnaasiumi gümnaasiumi osa teenindab kogu valda. Tänaused koolidele kinnitatud teeninduspiirkonnad ei ühti valla kandipõhise jaotusega, kuid arengukava teeb ettepaneku need ühildada ning kinnitada teeninduspiirkonnad sarnaselt valla kandipõhise asustusstruktuuriga. Koolid ja nendele määratud piirkonnad asulate kaupa on järgnevad:

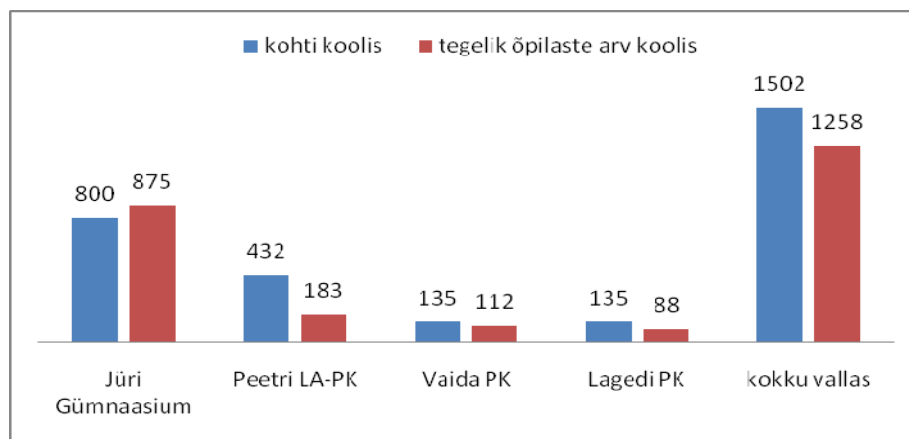
Tabel 16 Rae valla kandidid ja koolidele kinnitatud teeninduspiirkonnad asulate kaupa 2010 seisuga (allikas: Rae Vallavalitsus)

Rae valla kandidid	Koolide teeninduspiirkonnad
Jüri	Jüri Gümnaasium
Aaviku küla	Aaviku küla
Jüri alevik	Jüri alevik
Karla küla	Karla küla
Kautjala küla	Kurna küla
Kurna küla	Limu küla
Lehmja küla	Pajupea küla
Limu küla	Pildiküla küla
Pajupea küla	Seli küla
Patika küla	Vaskjala küla
Pildiküla küla	
Seli küla	
Vaskjala küla	
Veskitaguse küla	
Lagedi	Lagedi Põhikool
Kadaka küla	Kadaka küla
Kopli küla	Kopli küla
Lagedi alevik	Lagedi alevik
Soodevahe küla	Soodevahe küla
Tuulevälja küla	Tuulevälja küla
Veneküla küla	Veneküla küla
Ülejõe küla	Ülejõe küla
Vaida	Vaida Põhikool
Aruvalla küla	Aruvalla küla
Salu küla	Salu küla
Suuresta küla	Suuresta küla
Suursoo küla	Suursoo küla
Urvaste küla	Urvaste küla
Vaida alevik	Vaida alevik
Vaidasoo küla	Vaidasoo küla
	Kautjala küla
	Patika küla
	Veskitaguse küla
Peetri	Peetri Põhikool
Assaku alevik	Assaku alevik
Järveküla küla	Järveküla küla
Peetri küla	Peetri küla
Rae küla	Rae küla
	Lehmja küla

Kõikidel valla üldharidusasutustel (ja enamustel alusharidusasutustest) on olemas või koostamisel arengukavad, mida järjepidevalt uuendatakse ning kus on sätestatud asutuse töö strateegilised eesmärgid ja olulisemad kavandatavad tegevused.

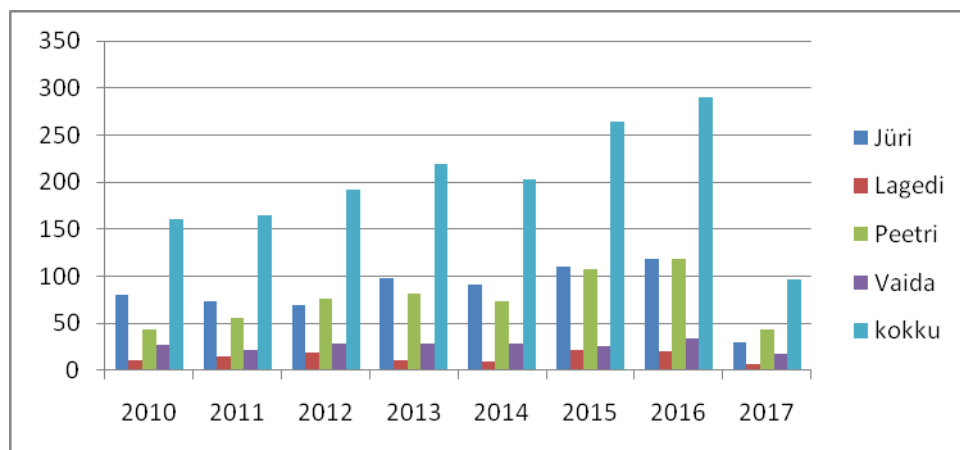
Rae valla koolide õpilaste arvuline mõõnaperiood oli 2001-2004. Järgnevatel aastatel on õpilaste arv kasvanud, kuigi oodatust väiksemal määral. Kui arvestada rahvastikurühma 0-19 kasvutrendi viimasel viiel aastal ja seda, et see kasvutempo on paaril viimasel aastal kiirenenud, siis on ilmne, et paljud lapsed, kes täna võiksid õppida Rae valla koolides, teevad seda mujal. Kokku õpib valla koolides ca 70% valla kooliealistest lastest ja naaberomavalitsustes, ennekõike Tallinnas, õpib ca 30% valla kooliealistest lastest.

Neljas Rae valla üldhariduskoolis oli seisuga 01.09.2010 õpilaskohti kokku 1502, seega peaaegu 300 võrra vähem kui koolikohustuslikke õpilasi elanikeregistris (1786 seisuga 01.03.2010). Samas on Rae valla üldhariduskoolide koormatus erinev ning nii Lagedi kui Vaida Põhikoolides on tegelik õpilaste arv väiksem, kui koolid vastu võtta suudaksid. Kokku on valla koolides 2010 aasta septembrikuu seisuga 1258 õpilast, mis on 244 õpilase ehk 20% võrra vähem kui õpilaskohti. Seega 1786-st kooliealisest valla elanikust 1258 õpib valla koolides ning 528 õpib teiste omavalitsuste (peamiselt Tallinna linna) koolides.

Joonis 19 Õpilaskohad ja õpilaste arv Rae vallas seisuga september 2010 (Allikas: EHIS ja Rae Vallavalitsus)

I klassi minevate laste arvu prognoos seisuga aprill 2010 ning I klassi astujad piirkondade kaupa kuni aastani 2017 on järgmisel joonisel ja järgmistes tabelites. Kuna arvestus on tehtud 2010 aasta aprillis, siis suur osa 2017 aastal kooli minevatest lastest ei olnud arvestuse tegemise ajal veel sündinud.

Joonis 20 I klassi minevate laste arvu prognoos 2010-2017 (allikas: Rae Vallavalitsus)

Tabel 17 I klassi astujad piirkondade kaupa seisuga 30.01.2010 (allikas: Rae Vallavalitsus)

Sünniajavahemik	koolimine	Jüri	Lagedi	Peetri	Vaida	kokku
02.10.2002 - 01.10.2003	1.09.2010	80	10	43	27	160
02.10.2003 - 01.10.2004	1.09.2011	74	15	55	21	165
02.10.2004 - 01.10.2005	1.09.2012	69	19	76	28	192
02.10.2005 - 01.10.2006	1.09.2013	98	11	82	28	219
02.10.2006 - 01.10.2007	1.09.2014	91	9	74	29	203
02.10.2007 - 01.10.2008	1.09.2015	110	22	107	25	264
02.10.2008 - 01.10.2009	1.09.2016	118	20	118	34	290
02.10.2009 - 01.10.2010	1.09.2017	30	6	43	17	96
Kokku		670	112	598	209	1589

Tabel 18 Õpilaste arvu muutus Rae valla üldhariduskoolides seisuga 31.12.09(allikas: Rae Vallavalitsus)

	1994	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Jüri Gümnaasium	661	604	603	586	573	548	570	697	720	823	830	853
Peetri Põhikool												109
Lagedi Põhikool	110	140	135	124	125	132	134	124	122	105	97	85
Vaida Põhikool	161	150	135	134	130	129	122	128	122	124	124	115
Lehmja Põhikool	119	140	123	117	109	105	99	-	-	-	-	-
Kokku	1051	1034	996	961	937	914	925	949	964	1052	1052	1162

Klassikomplekte on Jüri Gümnaasiumis kokku 39 ning nii Lagedi, Peetri kui Vaida Põhikoolis igapähe on 9. Õpilaskoha tegevuskulude arvestuslik maksumus on haridusasutuste kaupa väga erinev ning suurim on see Lagedi Põhikoolis. Arvestuslik maksumus koolide kaupa on toodud alljärgnevas tabelis:

Tabel 19 Õpilaskoha tegevuskulude (ilma riiklike vahenditeta) arvestuslik maksumus 2010. eelarve aastal (Allikas: Rae Vallavalitsus)

	Õpilaskoha aastakulu	1 kuu kulu
Jüri Gümnaasium	18 684 kr	1 557 kr
Lagedi Põhikool	44 352 kr	3 696 kr
Vaida Põhikool	38 052 kr	3 171 kr
Peetri Põhikool	41 760 kr	3 480 kr

Ka õpilaste arv õpetajate kohta on koolide kaupa erinev: enim on õpilasi õpetaja kohta Jüri Gümnaasiumis ja Peetri Põhikoolis ja kõigest teistest tunduvalt vähem Lagedi Põhikoolis.

Tabel 20 Õpetajate arv Rae valla koolides 2010 aasta septembris ning õpilaste arv õpetaja kohta koolide kaupa (Allikas: Rae Vallavalitsus)

	Haridusmudeli arvestuslik pedagoogide arv	Tegelik arvestuslik pedagoogide arv	Pedagoogide arv koolis	Õpilasi õpetaja kohta
Jüri Gümnaasium	72,8	61,95	88	9,92
Lagedi Põhikool	7,2	11,1	22	3,91
Vaida Põhikool	9,3	11,09	18	5,95
Peetri Põhikool	13,5	10,81	19	9,79

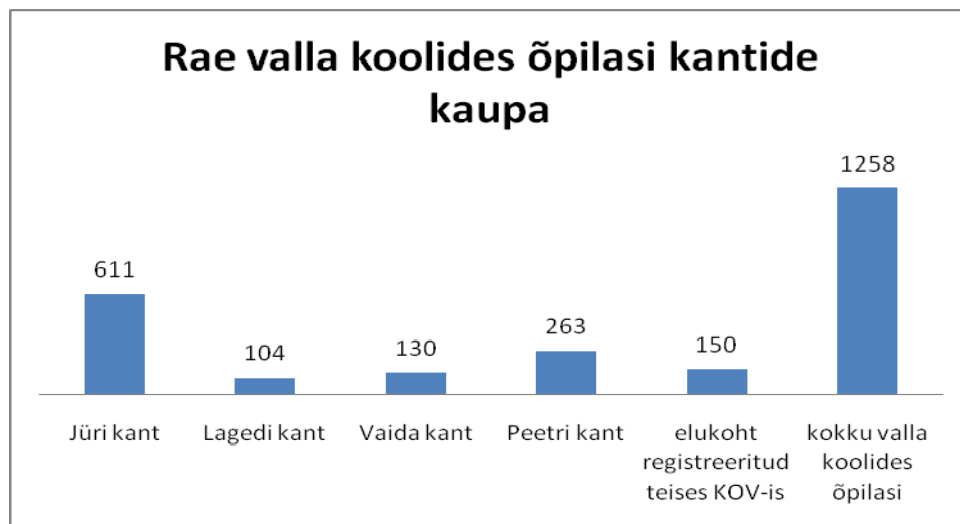
Riigi poolt eraldatakse hariduskulude toetamiseks summasid, mis on Rae valla koolide kaupa toodud alljärgnevas tabelis. Tabeli viimane lahter „haridusmudeli ja tarifikatsiooni vahe“ näitab õpetajate palkadeks puudujääva või ülejääva summa. Puudujääv osa õpetajate palkadeks tuleb vallal kanda oma eelarvest või jagatakse riigi poolt antav toetus ümber kululiikide ja/või koolide vahel.

Tabel 21 Riigi poolt eraldatavad hariduskulude toetussummad 2010 aastal palgavahendite osas ning haridusmudeli ja tarifikatsiooni vahe (Allikas: Rae Vallavalitsus)

	Riigi poolt eraldatav hariduskulude toetus	Haridusmudeli ja tarifikatsiooni vahe
Jüri Gümnaasium	15 871 653	743 967
Lagedi Põhikool	1 977 186	-689 883
Vaida Põhikool	2 409 728	-447 545
Peetri Põhikool	3 411 610	197 234

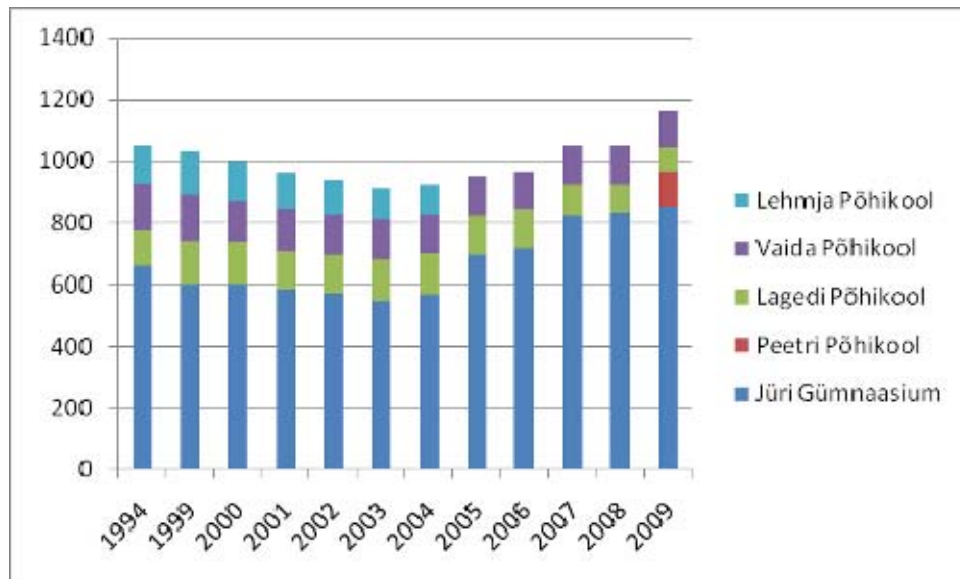
Rae valla üldhariduskoolides õppivatest õpilastest 611 ehk valdav enamus elab Jüri Gümnaasiumi teeninduspiirkonnas. Piirkonna elanike arv on jõudsalt kasvav ning Jüri Gümnaasiumis on koolikohti juba puudu ja kool vajab laiendamist.

Samas 150 valla koolides õppivat last ei oma 2010 a septembrikuu seisuga Rahvastikuregistrijärgset elukohta Rae vallas.

Joonis 21 Valla koolide õpilased elukoha alusel kantide kaupa seisuga 01.09.2010 (Allikas: EHIS ja Rae Vallavalitsus)

Õpilaste arvu dünaamika Rae valla üldhariduskoolides viimase 15 aasta jooksul näitab selgelt Jüri Gümnaasiumi tähtsuse suurenemist. Samuti on järgneval joonisel näha uue, 2009. aastal avatud Peetri Põhikooli vajalikkus ja tähtsus valla elanike jaoks. Ohu märk on samal ajal õpilaste arvu vähenemine Vaida ja eriti Lagedi Põhikoolis.

Joonis 22 Õpilaste arvu muutus Rae valla üldhariduskoolides (allikas: Rae Vallavalitsus)*

*märkus: Lehmja Põhikool suleti ja liideti Jüri Gümnaasiumiga 31.08.2005 a

Nii Lagedi kui Vaida põhikoolides õppivate laste arv võiks olla 135, kuid Vaidas alustas õpinguid 2010/2011. õppeaastal 112 ning Lagedil 88 õpilast. Vaida kooli alatäituvus tuleneb peamiselt kitsaks jäänud ruumilahendusest. Lagedi kooli madal õpilastega täituvus on seotud pikale veninud remondi alguse, sporditegemiseks vajalike ruumide puudumise ning kooli piisava erinäolisuse puudumisest tuleneva maine langusega. Olulist negatiivset mõju avaldab kooliminejate arvu-kusele lasteaia puudumine Lagedil. Kui laps pannakse lasteaeda Tallinnas, Peetris või Jüris, siis on tõenäoline, et ka koolitee jätkub pealinnas või teistes Rae valla koolides.

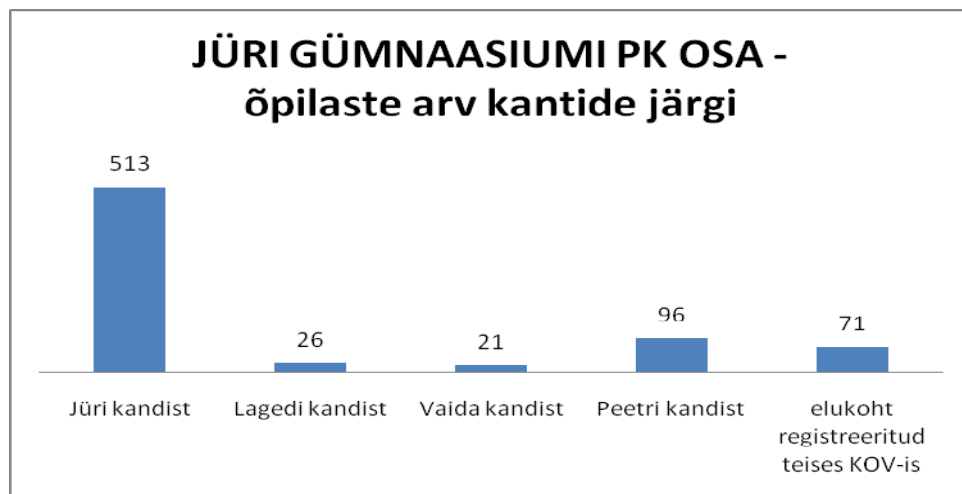
Analüüsidest kandipõhiselt seost õpilase kool – õpilase elukoht, ehk seda, kas lapsed käivad oma kandi koolis või mitte, siis on näha, et Jüri Gümnaasiumi ülerahvastatus on paljuski tingitud Peetri kandi laste suurest arvust Jüri koolis.

Jüri Gümnaasiumis käib kokku 124 last Peetri kandist, kusjuures 96 neist põhikooli osas. Lagedi ja Vaida piirkonnast Jüri Gümnaasiumisse käivate laste arv gümnaasiumi osas ei ole märkimisväärne, kuid põhikooli osas on Jüri Gümnaasiumis 26 Lagedi kandi last ning 21 Vaida kandi last. Need Vaida ning Lagedi lapsed võiksid käia Vaida ja Lagedi põhikoolides, mis on alatäituvusega. Samuti on arvestatav nende laste osakaal Jüri Gümnaasiumi õpilaste üldarvust, kelle elukohaks ei ole registreeritud Rae vald.

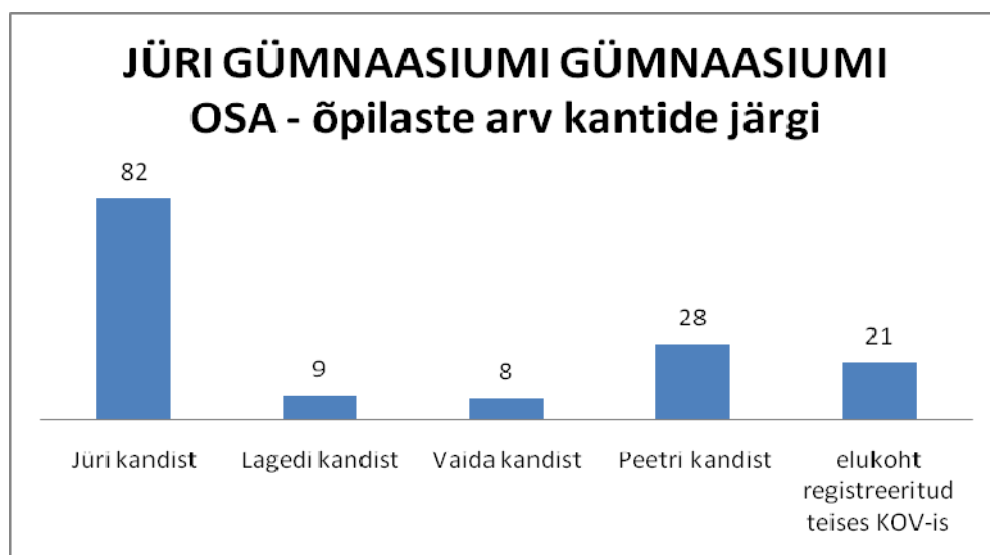
Rae valla teiste kantide lapsi käib kokku Jüri Gümnaasiumi põhikooli osa I kooliastmes ehk 1-3 klassis 37, lisaks 11 last, kes ei oma elanikeregistrijärgset elukohta Rae vallas.

Jüri Gümnaasiumi põhikooli osa II kooliastmes ehk 4-6 klassis käib valla teiste kantide lapsi 47, lisaks 24 last, kes ei oma elanikeregistrijärgset elukohta Rae vallas.

Jüri Gümnaasiumi põhikooli osa III kooliastmes ehk 7-9 klassis käib valla teiste kantide lapsi 59, lisaks 36 last, kes ei oma elanikeregistrijärgset elukohta Rae vallas.

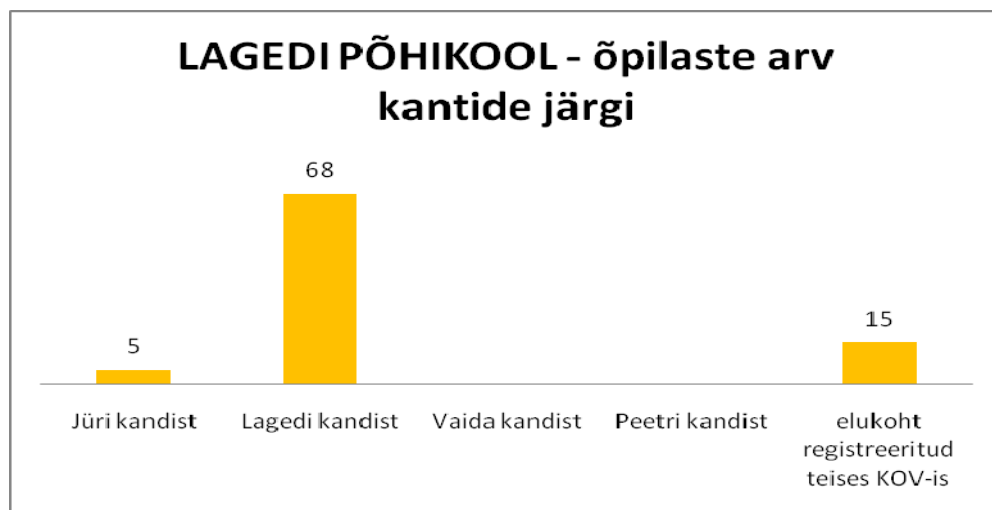
Joonis 23 Õpilased kandipõhiselt elukoha järgi JG põhikooli osas seisuga 01.09.2010 (Allikas: EHIS ja Rae Vallavalitsus)

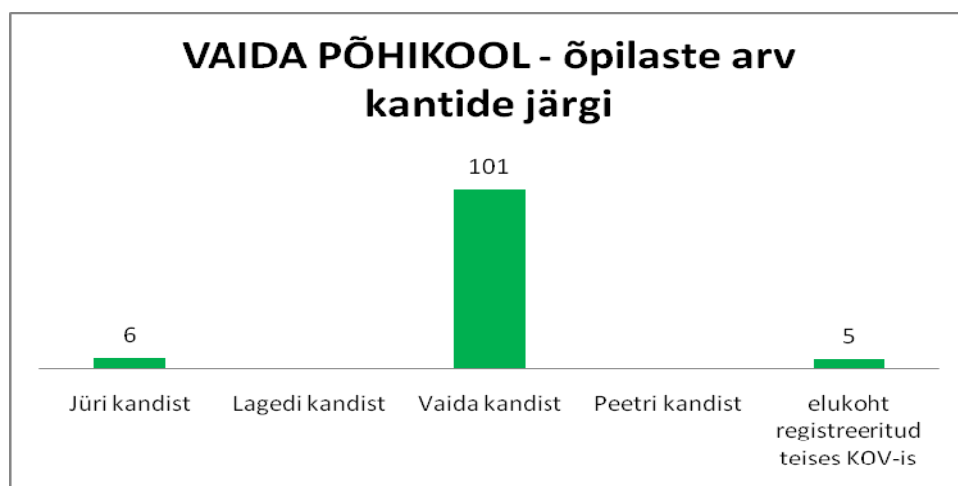
Joonis 24 Õpilased kandipõhiselt elukoha järgi Jüri Gümnaasiumi osas seisuga 01.09.2010 (Allikas: EHIS ja Rae Vallavalitsus)

Seega, kui Jüri Gümnaasiumi põhikooli osas olevad Peetri (96 last), Lagedi (26 last) ja Vaida (21 last) kandi lapsed (kokku 143 last) käiksid oma kandi koolides, ei oleks Jüri Gümnaasium praeguse seisuga ülerahvastatud ning põhikooli osa võiks mahutada selle võrra rohkem oma kandi lapsi.

Nii Lagedi kui Vaida põhikoolide õpilased on põhiliselt oma kandi lapsed. Lagedi kooli 88-st õpilasest on siiski märkimisväärne osa (15 õpilast) neid, kes ei oma elanikeregistrijärgset elukohta Rae vallas.

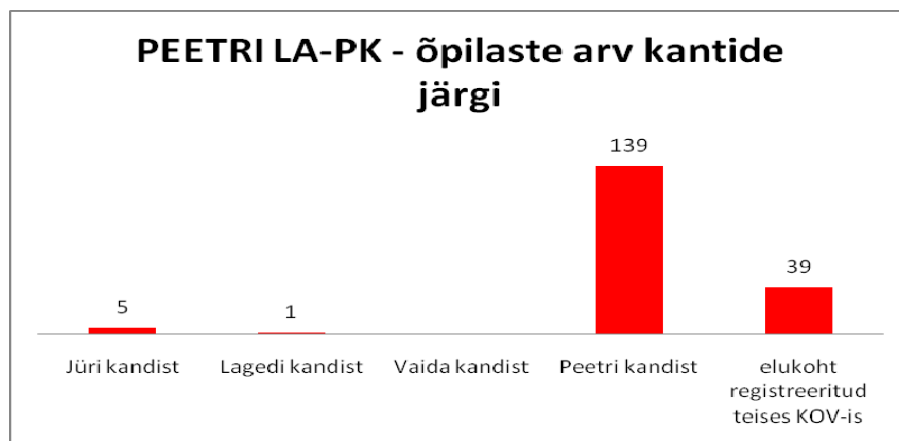

Joonis 25 Õpilased kandipõhise elukoha järgi Lagedi Põhikoolis seisuga 01.09.2010 (Allikas: EHIS ja Rae Vallavalitsus)

Joonis 26 Õpilased kandipõhise elukoha järgi Vaida Põhikoolis seisuga 01.09.2010 (Allikas: EHIS ja Rae Vallavalitsus)

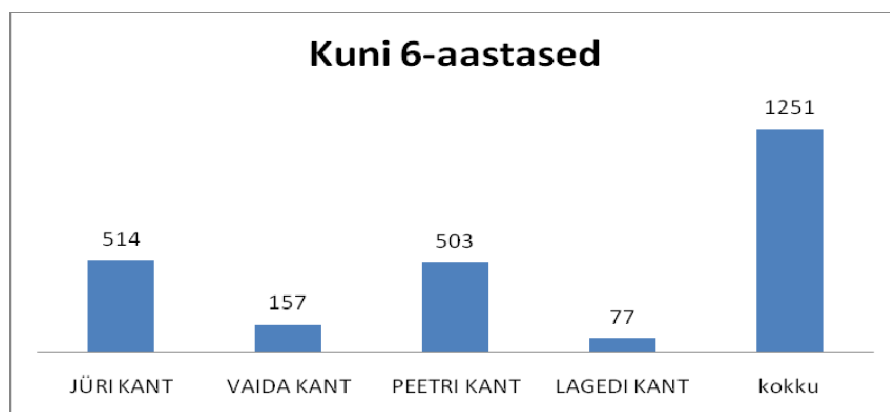
Sama seis on Peetri Lasteaed-Põhikoolis, kus 183-st õpilasest valdav enamus on oma kandi lapsed, kuid 39 koolis õppivat last ei oma elanikeregistrijärgset elukohta Rae vallas. Peetri kandis elavatest kooliealistest lastest käivad oma kandi koolis vaid pooled. 124 Peetri kandi last käib Jüri Gümnaasiumis ning ülejäänud väljaspool valda, peamiselt Tallinnas.

Joonis 27 Õpilased kandipõhise elukoha järgi Peetri Lasteaed-Põhikoolis seisuga 01.09.2010 (Allikas: EHS ja Rae Vallavalitsus)

Seega, kui suuta Peetri kandi õpilastele tagada haridusteenus Peetris ning Lagedi ja Vaida kandi õpilastele tagada tingimused, mis tooks nad tagasi oma kandi koolidesse, oleks Jüri Gümnaasiumi ülerahvastatus oluliselt vähendatud ning kõikide kantide lastele tagatud parem juurdepääs haridusteenusele. Seega üks eesmärk koolivõrgu optimeerimisel on kindlasti koolidele määratud teeninduspiirkondade järgimise saavutamine nii koolide poolt kui lapsevanemate poolt. Selleks, et lapsevanem sooviks oma last õppima saata oma piirkonna kooli, peab kooli poolt pakutav teenus lapse ja lapsevanema jaoks olema kvaliteetne ja atraktiivne.

Samas on kuni 6-aastaste laste juurdekasvu vaadates selge, et koolikohti tuleb lisaks nende ümberpaigutamisele ka juurde rajada. Kuni 6-aastaste laste osakaal on suurim jällegi Jüri ja Peetri kandis. Peetri on kõige kiiremini kasvav kant vallas, kus on veel mitmed juba kehtestatud planeeringutega elamualad, mille täisehitamisel ja asustamisel tõuseb elanike arv veelgi.

Joonis 28 Kuni 6-aastased lapsed Rae vallas kantide kaupa seisuga 01.01.2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)

Järgnevatel alopeatükkides igast Rae valla koolist lähemalt: koolide üldandmed ja põhilised arvnäitajad ning intervjuude ja küsitluste kaudu igast koolist saadud vastused koolide nõrkade ja tugevate külgede, õppe- ja kasvatustöö põhisuundade, eesmärkide ja tulevikuplaanide kohta.

4.1. Peetri Lasteaed-Põhikooli kooliosa

4.1.1. Üldandmed

Peetri Lasteaed-Põhikooli hoone valmis ning kool alustas tööd 2009. aasta sügisest. **Õpilaste koguarv seisuga 29.09.2010 oli 183. Koolis on 432 õpilaskohta**, mis täituvad arvestuste kohaselt õppeaastaks 2013-2014 ning hakkab tekkima koolikohtade defitsiit.

Õpilaste ja õpetajate arvulised üldandmed on alljärgnevad:

Tabel 22 Peetri Lasteaed-Põhikooli üldnäitajad seisuga 29.09.2010 (allikas: EHIS)

	29.09.2010
Õpilaste arv kokku	183
I kooliaste - 1.-3. Klass	130
II kooliaste - 4.-6. Klass	53
III kooliaste - 7.-9. Klass	0
Õpetajate ametikohtade arv kokku	7.5
Õpetajate arv kokku	13
Klassikomplektide arv kokku	9
I kooliaste - 1.-3. Klass	6
II kooliaste - 4.-6. Klass	3
III kooliaste - 7.-9. Klass	0
Klassi täituvus põhikoolis	20.3

Peetri Lasteaed-Põhikooli kooliosa on ehitatud 9-klassiliseks kahe paralleelklassiga põhikooliks (kokku 18 klassikomplekti). Hoones on 17 klassiruumi mahutavusega 24 last ning 3 klassiruumi mahutavusega 12 last. Olemas on arvutiklass, keemiaklass, kunstiklass ning muusikaklass, tööpetuse ruumid eraldi poistele ja tüdrukutele ning spordisaal. Seoses planeeritust suurema koolikohtade vajadusega avati 2010/2011 õppeaastal I klasse kolm klassikomplekti.

4.1.2. Huvitegevus ja huviharidus

Peetri Põhikoolis tegutsevad nii spordi-(kergejõustik, sulgpall, korvpall), kaunite kunstide (lauluklass ja klaveri algõpe, mudilaskoor) kui kunsti- ja meisterdamise, meedia-, foto- ja näite- ning puutöö ringid ja täiesti uudsena avastamise ring. Koolis töötab huvijuht, korraldatakse palju erinevaid ühiseid üritusi, ekskursioone, töötubasid, koolitusi jne.

4.1.3. Kooliarenduse põhisuunad ja eristumine

Millised on kooliarenduse põhisuunad ning mille poolest eristub Peetri Põhikool teistest koolidest?

Oluliseks läbivaks ning teistest koolidest eristuvaks aspektiks õppetöö korralduses on individuaalne lähenemine õpilastele ning tavapärasest erinev hindamisüsteem. Nimelt ei hinnata Peetri Põhikooli esimeses astmes õpilasi hindeliselt, vaid õpetaja kirjutab iga õpilase oskuste ja tulemuste kohta analüüsiva kokkuvõtte kõigis läbitud ainetes. Põhjalikumalt analüüsitakse ja esitatakse tulemused

ka käitumise ja hoolsuse hindamisel. Käitumise hinnang koosneb järgmistest osadest: kodukord, suhtumine kaaslastesse ja töörahu hoidmine. Hoolsuse hinnang koosneb järgmistest osadest: õppevahendite ja töökoha korrashoid, suhtumine õppetöösse, iseseisva töö oskus, koostööoskus. Pedagoogid tegelevad kogu õppeprotsessi jooksul pidevalt ja tõsiselt iga lapse eneseanalüüsi oskuste arendamise, lapse arengu analüüsimisega ja enesehinnangu tõstmisega.

Kogu koolitööd läbivaks eriliseks suunaks on rahvusvaheline Microsofti innovaatilise kooli programm, kuhu Peetri Põhikool valiti osalema esimese koolina Eestis. Projekt kestab ühe aasta ning sinna on haaratud 54 uuendusmeelset kooli üle maailma. Innovaatilise kooli programmi raames suunatakse koole kasutama uusi õppemeetodeid ja -tehnoloogiaid ning konsultantideks on haridusvaldkonna juhtivad spetsialistid üle maailma. Programmi raames toimuvad kord kuus erinevad virtuaalsed koolitused ja seminarid ning treeningud maailma juhtivate spetsialistide juhendamisel, pakkudes koolile võimaluse rakendada 21. sajandi õpetamise põhimõtteid. Projekti raames on moodustatud Roheline grupp (*Green group*), kuhu kuuluvad koolid järgmistest riikidest: Hollandi, Taani, Soome, Austraalia ja Eesti. Rohelisse gruppi kuuluvates koolides luuakse kontakte ka otse laste vahel interaktiivselt. Rohelise grupi virtuaalsed kohtumised toimuvad kord kuus. Koolide hindamine ja arendamine toimub 6i protsessi alusel. Nimetus tuleneb inglise keelsetest sõnadest: Introspection, Investigation, Inclusion, Innovation, Implementation and Insight (enesevaatlus, uurimine, kaasamine, innovatsioon, teostamine ja teadlikkus). Innovatiivse kooli 6i protsess ei ole mitte ühtne kava, vaid pakub koolidele ühtseid raame ning tõhusat süsteemi õigete vastuste leidmisel ja otsuste tegemisel.

Kuigi esialgne projekt kestab ühe aasta, kasvavad sellest projektist juba välja uued mõtted ja projektid. Üks neist on rahvusvaheline kodukohas kasvavate puude mõõtmise projekt lastele, mille raames hakkavad Peetri kooli õpilased alates 2011 kevadest oma kodukohas kasvavaid puid mõõtma ja nende kasvu jälgima.

Lisaks esialgu üheaastasele Innovaatilise Kooli Programmile kasutab Peetri Põhikool läbivalt innovaatilist mõtteviisi läbi kogu õppe- ja kasvatusprotsessi ning on põhisuunalt innovaatiline kool tervikuna.

Erinevalt riiklikust õppekavast õpetatakse Peetri Põhikoolis inglise keelt alates teisest klassist ning kehalise kasvatus tundide raames toimuvad lisaks tavapärasele kehalisele kasvatus tantsutunnid (esialgu võistlustants, hiljem on kavas tantsude stiilivalikut laiendada).

4.1.4. Tugevad ja nõrgad küljed, vajadused ja soovid

Millised on Peetri Põhikooli tugevad küljed?

Peetri Põhikool on uus ja uuendusmeelne kool, millel on üksmeelne õpetajakond, kes on valmis õpilastele individuaalselt lähenema ning nende arengu suunamiseks ühiselt panustama.

Millised on Peetri Põhikooli nõrgad küljed?

Uue koolina ei ole Peetri Põhikoolil nõrku külgi veel ilmnenu. Kuna tegu on kiiresti kasvava kooliga, tuleb siiski pidevalt jälgida seda, et kasvades ja laienedes suudetaks säilitada algselt võetud eesmärgid ja täita nii õpetajate eneste kui laste ja nende vanemate ootused.

Millised on Peetri Põhikooli vajadused ja soovid?

Kiiresti kasvava koolina ootab Peetri Põhikool kooli laiendusprojekti.

Peetri Põhikooli soovideks on, et kooli laiendusprojekt valmiks koostöös kooliga. See võimaldaks jälgida uute ruumide kavandamise vastavust innovaatilise kooli ideedega. Lisaks tasuks kaaluda Peetri võimla kuulumist koolile ning Assaku majas asuva lasteaiaosa eraldamist eraldiseisvaks asutuseks.

Kooli õpilaste arvu kiire kasvamine on tinginud pideva pedagoogide kaadri täiendamise vajaduse. Seni on seda suudetud teha, kuid protsess pole veel lõppenud. Tänaeni ei ole kool saanud endale logopeedi.

Innovaatiline kool ja tema pedagoogid vajavad lisaks koolikorraldust läbivale mõtteviisile pidevalt tehnilisi vahendeid: projektoreid, dokumendikaameraid, ekraane jm tehnilist tuge.

Vähemalt kaks korda aastas läbiviidavate lapsevanemate koolituste jaoks on rahalisi vahendeid seni omavalitsuse poolt eraldatud ning loodetavasti eraldatakse ka edaspidi, sest need koolitused on vajalikud ning lastevanemate poolt väga hästi vastuvõetud.

4.1.5. Eesmärgid ja tulevikusuundumused

Millised on Peetri Põhikooli hariduslikud ja kasvatuslikud ning õpilase isiksuse arendamise eesmärgid?

Eesmärgiks on ka edaspidi töötada vastavalt riiklikule õppekavale, mida toetavad varasem inglise keele aineõpe, tavapärase kehalise kasvatus tundide vaheldumine tantsutundidega ning kogu õppeaasta jooksul korraldatavad erinevad teemanädalad. Spetsialiseerumist mõnele õppesuunale kavas ei ole.

Pedagoogid tegelevad kogu õppeprotsessi jooksul pidevalt ja tõsiselt iga lapse eneseanalüüsi oskuste arendamise, lapse arengu analüüsimisega ja enesehinnangu tõstmisega. Pedagoogide juhendamisel täidavad lapsed kaks korda aastas ise enesehinnangu lehti, mida kuni kolmanda klassini värvitakse ja alates neljandast klassist tehakse essee vormis. Lapsevanemad täiendavad ja kirjutavad juurde oma arvamuse lapse arengu osas, misjärel toimub vestlus lapsevanema ja õpetajaga. Alates neljanda klassi lõpust liitub arenguestlusesse ka laps.

Kuna erinevalt tavalisest hindamisest, kus hindamine toimub numbrite abil, hinnatakse õpilasi analüüsiva kokkuvõtte kaudu nii nädalate kui poolaastate kaupa, annavad analüüsid õpilasele endale kätte ka niidiotsa oma tugevate ja nõrkade külgede leidmiseks, parandamiseks ja arendamiseks. Õpetaja hinnang

lapsele toimub alati läbi positiivse prisma – laps peab saama tuge ja innustust ning samas ka tagasiside oma tugevate ja nõrkade külgede osas.

Kooli tegevuste korralduses läbivaks jooneks on, et konkurentsi koolis ei ole, sest kui eksisteerib konkurents, siis puudub koostöö. Õpilastesse sisendatakse eesmärki saada paremaks iseendast, mitte teistest. Koolis on loodud positiivne mikrokliima, kus arvestatakse iga lapse huvide, võimete ja vajaduste erisusi. Eesmärgiks on tagada vaba emotsionaalne ja intellektuaalne areng.

Peetri Põhikooli lõpetaja on motiveeritud õppija, ennast tundev ja õnnelik inimene.

Millised on Peetri Põhikooli tulevikusuundumused?

Lähitulevikus on kavas kogu personali koolitamine „Tegija minu sees“ (*The Leader in Me*) programmis sisalduva ning FranklinCovey Eesti koolituskeskuse koolitaja Ilmar Raudsepp poolt läbi viidava ellusuhtumise koolitusega „Väga efektiivse inimese seitse harjumust“. Kolmeaastase koolituse läbiviimiseks kogu kollektiivile loodetakse tuge nii omavalitsuselt kui otsitakse sponsoreid. Koolituselt saadav mõtteviis efektiivse ja tulemusliku elukorralduse osas on kavas seejärel üle kanda läbivalt kogu aineprogrammi ning saadud oskusi kasutada õpilastele edasiandmiseks kõigis võimalikes valdkondades, et edasiantud oskused muutuksid õpilastele harjumuseks nii koolis kui igapäevaelus. Eesmärgiks on laste parem hakkamasaamine nii õppeprotsessis kui elus tervikuna.

Lisaks on kavas pakkuda vähemalt ühele kooli pedagoogidest filosoofia alast koolitust, mida ta saaks samuti edastada õpilastele aineõpet läbivalt üldise mõtlemisioskuse arendamise eesmärgil.

Peetri Põhikooli tunnuslause on: Igas inimeses on päike, laskem tal särada.

4.2. Lagedi Põhikool

4.2.1. Üldandmed

Lagedil on kooliharidust antud teadaolevalt juba alates 18-sajandist. Praegune koolimaja valmis aastal 1938. **Koolis on 135 õpilaskohta ning õpilaste koguarv seisuga 29.09.2010 oli 88.**

Õpilaste ja õpetajate arvulised üldandmed on alljärgnevad:

Tabel 23 Lagedi Põhikooli üldnäitajad seisuga 29.09.2010 (allikas:EHIS)

	29.09.2010
Õpilaste arv kokku	88
I kooliaste - 1.-3. Klass	30
II kooliaste - 4.-6. Klass	31
III kooliaste - 7.-9. klass	27

Õpetajate ametikohtade arv kokku	11.3
Õpetajate arv kokku	22
Klassikomplektide arv kokku	9
I kooliaste - 1.-3. klass	3
II kooliaste - 4.-6. klass	3
III kooliaste - 7.-9. klass	3
Klassi täituvus põhikoolis	9.8

Lagedi Põhikooli olemasolev kooliosa on rajatud 135-le õpilasele: 8 klassiruumi mahutavusega 16 õpilast ning 1 klassiruum mahutavusega 22 õpilast. Sisustatud on arvuti-, muusika- ja kunstiklass, samuti ruum ringide tööks. Paraku on 135-st õpilaskohast 2010 õppeaasta alguseks täidetud vaid 88 ning see ei tulene põhikooliealiste laste puudusest Lagedil, neid on hinnanguliselt Lagedi kandis ca 2 korda rohkem kui täna koolis õpilasi (täpset arvu pole võimalik fikseerida, sest paljud tegelikult Lagedi kandis elavad lapsed ei ole tulenevalt valikutest õppima asuda Tallinna koolis ametlikult Rahvastikuregistriandmetel registreeritud Rae valda). Lagedi Põhikooli alataituvus viimastel aastatel tuleneb sellest, et puudub laste ja lastevanemate jaoks kvaliteetne õpikeskkond, kuhu laps meeleldi tuleks ja vanem lapse tooks. Aastaid on oodatud spordihoone ehitamist Lagedi kooli, samuti puuduvad ruumid tööõpetuse tundide läbiviimiseks. Tööõpetuse tunde viidi seni läbi Jüri Gümnaasiumis, õppeaastal 2010/2011 tehakse seda Peetri Põhikooli ruumides. Lasteaia puudumise tõttu Lagedi kandis alustavad Lagedilt pärit lapsed oma haridusteed kas Rae valla teistes piirkondades või Tallinna linnas ning loomuliku jätkuna eelistavad nad seal õpinguid jätkata ka üldhariduskoolis. Lagedi õpilastel on lühikese vahemaa ja hea transpordiühenduse tõttu lihtne minna nii Tallinna linna, Loo kui Jüri koolidesse. Selleks, et selle kandi lapsed ja lapsevanemad valiksid esimese valikuna just Lagedi kooli, on eriti oluline Lagedi kooli maine ja erinäolisuse kujundamine. Lagedi kool vajab rekonstrueerimist, laiendamist ja tänapäevastamist ning kooli juhtkonna, hoolekogu ja kogukonna koostööd kooli maine parandamisel.

4.2.2. Huvitegevus ja huviharidus

Kuna Lagedi Põhikool on väike ja koolipere ühtne, siis on nii õppetöö, kooliväline tegevus, huviharidus, huvitegevus kui noorsootöö omavahel tihedalt läbi põimunud ning neid on raske eraldi käsitleda.

Koolis on põhirõhk kaunitel kunstidel: näite- ja tantsuringid, kunstiringid (maalimine ja tarbekunst), muusika (laulukoorid ja ansamblid, duetid, solistid, erinevad pillitunnid koostöös Rae Huvialakooliga), kirjandusliku omaloomingu ringid, etlemine. Lisaks male-, arvuti- ja meediaringid ning kehakultuur (spordihoone puudumise tõttu ainult kuni 4. klassini). Koolil on oma huvijuht, kes töötab ühtlasi ka Noortekeskuses.

4.2.3. Kooliarenduse põhisuunad ja eristumine

Millised on kooliarenduse põhisuunad ning mille poolest eristub Lagedi Põhikool teistest koolidest?

Lagedi Põhikool on juba algselt kavandatud lisaks koolitundide andmisele ka külakogukonna kooskäimise kohana ja sellena on ta ka läbi aastakümnete end

õigustanud. Kui vahepealsetel aastatel kogukonna ja kooli vahelised sidemed mõnevõrra nõrgenesid, siis peale 2002. aastal kohaliku kodukandiklubi asutamist said uue hoo sisse ka kooli ja kogukonna koostöö ning kooli poolt kogukonnale suunatud üritused. Kogukonnale ja kogukonnaga on koos esitatud mitmeid näitemänge ja kontserte, samuti tehtud muid ühisüritusi.

Kirjanduslik omalooming on koolis au sees olnud juba üle 20 aasta. Igal õppeaastal toimub koolis omaloominguvõistlus ning iga viie aasta tagant antakse välja kooli almanahh.

Kunstiga on koolis süvendatult tegeletud juba üle 40 aasta. Lagedi laste kunstitööd on mitmeid kordi olnud vabariiklikel näitustel ja seal tunnustust leidnud. On osaletud joonistusvõistlustel, kunstiolümpiaadidel, maakonna kunstilaagrites. Lagedi õpilaste kunstiloomingust saab kõige parema ülevaate igal kevadel kooli suurel õpilastööde näitusel.

2010 õppeaasta algusest alustati Lagedi Põhikoolis vabade ainete tundide raames uude ainega - meediaõppega. 1.–5. klassis on ühe kehalise kasvatuse tunni asemel tantsuõpetus ja 4.–8. klassis valikainena meediaõpe. Arvutioskusi omandavad õpilased ainetundides 1. klassist alates.

Koolis töötab pikapäevarühm, kus peale järgmise päeva ainetundideks valmistumise mängitakse suhtlemisoskust arendavaid mänge, korraldatakse mitmesuguseid võistlusi ja temaatilisi õhtuid, käiakse kooli raamatukogus kirjandusteoste ettelugemist kuulamas ja teatmeteoseid uurimas.

Koolis on tugev õpilasesindus, mis koosneb 5.-9. klasside õpilastest, kes hoiavad enda poolt organiseeritud ürituste ja tegevuste kaudu kooli traditsioone ja muudavad koolielu huvitavamaks.

Kuna koolis on vähe õpilasi, siis osalevad enamused õpilastest korraka mitmes huvialaringis ja seega arendavad end mitmekülgset. Eesmärk on, et kõik õpilased oleksid kaasatud ja saaksid koolist kaasa esinemisjulguse ja –kogemuse.

4.2.4. Tugevad ja nõrgad küljed, vajadused ja soovid

Millised on Lagedi Põhikooli tugevad küljed?

Lagedi kooli tugevateks külgedeks on väikesed klassid ja kõrge huvitegevusse kaasatus, mis on loonud koolis hea mikrokliima. Koolis on tugev õpilasesindus, pikad traditsioonid õpilaste kirjandusliku omaloominguga tegelemisel ning kaunite kunstide viljelemisel. Koolil on tugev koostöö oma kogukonnaga ja kõige selle taustal on õpilastele loodud avarad võimalused ennast väljendada.

Millised on Lagedi Põhikooli nõrgad küljed?

Lagedi koolihooned ei vasta enam õpilaste ja lapsevanemate jaoks tänapäevastele nõudmistele: ruumid vajavad remonti ja laiendamist, puudub spordihoone ja ruumid tööõpetuse tundideks. Sellest tulenevalt on kooli maine konkurentsivõimelise haridusasutusena kogukonna silmis langenud ning õpilaste

arv viimastel aastatel langustrendis. Koolil puudub nn „oma nägu“, mis teda kogukonnas atraktiivseks teeks. Lisaks suurendab ebakindlust haridusteenuste edasise jätkusuutlikkuse osas lastevanemate hulgas ka asjaolu, et Lagedil puudub lasteaed.

Millised on Lagedi Põhikooli vajadused ja soovid?

Lagedi koolis oodatakse juba aastaid spordihoone ja lasteaia rajamist ning ruume poiste tööõpetuse tundide läbiviimiseks. Vajalik on sihipärane tegevus mainekujunduse osas, eesmärgiks on taastada kogukonna silmis konkurentsivõimelist ja kvaliteetset tänapäevast haridusteenust pakkuva haridusasutuse maine. Kool peab saama asutuseks, kes on piirkonna haridus- ja kultuurielu eestvedaja ning kuhu Lagedi kandi elanikud oma lapsed esmase valikuna haridust omandama saavad.

Igapäevaste vajadustena toovad kooli pedagoogid omalt poolt välja selle, et esmatähtis on vahetada välja sisult vananenud õpikud ja metoodikakirjandus, muretseda põhikooli õpilastele vajalikku ilukirjandust ning selle, et pedagoogid vajavad ainealaseid ja suhtlemiskoolitusi.

4.2.5. Eesmärgid ja tulevikusuundumused

Millised on Lagedi Põhikooli hariduslikud ja kasvatuslikud ning õpilase isiksuse arendamise eesmärgid?

Lagedi Põhikooli eesmärk on õpetada ja kasvatada õpilane niisuguseks inimeseks, kes:

- on varustatud heade teadmistega ja tunnetushuviga ning suudab tegutseda loominguliselt;
- oskab ja tahab teha oma võimetele, teadmistele ning oskustele vastavat vaimset ja füüsilist tööd;
- on otsustus- ja vastutusvõimeline, eetiliste väärtushinnangutega aktiivne ühiskonna liige;
- väärtustab ennast ja kaasinimesi, on salliv, sõbralik, abivalmis, hea suhtlemisoskusega;
- tunneb ja austab eesti kultuuri;
- orienteerub maailma eri kultuurides ja suhtub neisse lugupidamisega;
- harmoonilise isiksusena suudab edukalt jätkata haridusteed gümnaasiumis või kutseõppeasutuses ning tuleb toime igapäevase eluga.

Seda kõike saavutatakse läbi õpilaste mitmekülgse arendamise erinevates huviringides ning kaasamise kõikidesse kooli ja kooli kaudu kogukonna tegemistesse.

Millised on Lagedi Põhikooli tulevikusuundumused?

2011. aastal möödub Lagedi esmamainimisest 770 aastat ning seda on koolil kavas tähistada ühiselt kogu kogukonnaga – ettevalmistused selleks juba käivad.

Õpilaste arvu suurenemiseks Lagedil potentsiaali on, vaja on vaid kaasaegseid õpitingimusi, mis Lagedi kandi lapsed Lagedi kooli tooks. 2007. aasta lõpus korraldatud ülekoolilise kirjandivõistluse „Millisena kujutlen ideaalset kooli?“ kirjandites kordus õpilaste soov õppida ajakohases, renoveeritud koolihoones. Koolihoone renoveerimine ja sellega üheaegselt ellu viidav sisulise konkurentsivõime suurendamine ja haridusteenuse pakkumise kvaliteedi tõstmine, samuti oma koolile iseloomuliku ja äratuntava suuna leidmine ja arendamine peavad juba lähiaastatel viima Lagedi Põhikooli olulise sisemise kvaliteedihüppeni ja kooli maine paranemiseni kogukonna silmis. Vastaselt juhul jätkub kooli konkurentsivõime ja maine langus, millega kaasneb õpilaste arvu vähenemine veelgi. Õpilaste arv on juba tänase seisuga võrdlemisi lähedal koolipidamise kriitilisele piirile.

4.2.6. Tegevusnäitajad

Lagedi Põhikooli olulisemad tegevusnäitajad:

Tabel 24 Lõpetanute arv alustanute arvust (9kl arvestuses, allikas: EHIS)

Klass	2007/08		2008/09	
	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine
9. klass	100%	92.5%	87.5%	91.9%

Tabel 25 Edasiõppijate osakaal põhikooli lõpetajate koguarvust (protsentides, allikas: EHIS)

2007/08		2008/09		Eesmärk
Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	
100%	93%	100%	95.2%	100%

Tabel 26 Nõutava kvalifikatsiooniga õpetajate arv (ametikohtade põhjal, allikas: EHIS)

Kooliaste	2007/08		2008/09		Eesmärk
	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	
I kooliaste - 1.-3. klass	100%	88.5%	100%	89.3%	100%
II kooliaste - 4.-6. klass	96.7%	81.2%	98.8%	83.5%	
III kooliaste - 7.-9. klass	95.5%	78.1%	100%	79.2%	

Tabel 27 Pedagoogide keskmine täiendkoolituse maht (tundides, allikas: EHIS)

2007/08		2008/09	
Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine
39.7	96.8	41	88.3

Tabel 28 Õpetajate vanuseline jaotus

Vanusegrupp	2007/08		2008/09	
	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine
Alla 25 aastased	1 (6.2%)	0.3 (2.1%)	1 (5.6%)	1.2 (8.3%)
25- kuni 29-aastased	0 (0%)	1 (7.7%)	1 (5.6%)	1.6 (11%)
30- kuni 39-aastased	3 (18.8%)	2.9 (22.1%)	2 (11.1%)	3.1 (21.5%)
40-kuni 49aastased	3 (18.8%)	4.6 (34.8%)	3 (16.7%)	5 (34.7%)
Üle 50-aastased	9 (56.2%)	4.5 (33.9%)	11 (61.1%)	5.3 (36.6%)
Kokku	16.0	13.3	18.0	14.4

Tabel 29 Õpilaste ja õpetajate suhtarv

Kooliaste	2007/08		2008/09		Eesmärk
	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	
I kooliaste - 1.-3. klass	10:1	8:1	9:1	8:1	15:1
II kooliaste - 4.-6. klass	8:1	7:1	8:1	7:1	
III kooliaste - 7.-9. klass	9:1	7:1	6:1	7:1	

Tabel 30 Klassikomplekti keskmine täituvus (allikas: EHIS)

Kooliaste	2007/08		2008/09	
	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine
I kooliaste - 1.-3. klass	10	8	9	10.4
II kooliaste - 4.-6. klass	11.3	10.5	10.3	9.2
III kooliaste - 7.-9. klass	11.7	11.5	9	10.3

4.3. Vaida Põhikool

4.3.1. Üldandmed

Vaidas on jagatud koolitarkusi alates 19. sajandi keskpaigast. Praeguse koolihoone esimene, kõige vanem osa valmis 1959. aastal. Järgnevate aastate jooksul on koolimaja juurdeehituste käigus mitmes etapis laiendatud. 2003 valmis võimla ning 2001-2003 renoveeriti Vaida Põhikool täielikult.

Õpilaskohti on koolis 135 ning õpilaste koguarv seisuga 29.09.2010 oli 112. Õpilaste ja õpetajate arvulised üldandmed on alljärgnevad:

Tabel 31 Vaida Põhikooli üldnäitajad seisuga 29.09.2010 (allikas: EHIS)

	29.09.2010
Õpilaste arv kokku	112
I kooliaste - 1.-3. klass	32
II kooliaste – 4.-6. klass	45
III kooliaste – 7.-9. klass	35
Õpetajate ametikohtade arv kokku	11.2
Õpetajate arv kokku	18
Klassikomplektide arv kokku	9
I kooliaste - 1.-3. klass	3
II kooliaste – 4.-6. klass	3
III kooliaste – 7.-9. klass	3
Klassi täituvus põhikoolis	12.4

4.3.2. Huvitegevus ja huviharidus

Vaida Põhikoolis tegutsevad mudilas- ja lastekoor, solistide ring, tantsuringid, kunstiring, näitering, spordiringid (jalgpall, korvpall, kergejõustik, kabe ja male). Koolil on oma huvijuht. Huvitegevuses on välja kujunenud pikaajalised traditsioonid: jalgrattamatk lähiümbrusesse, karneval novembris, playbox, minimissi valimine, sügis- ja kevadkontsert, fotonäitus kaks korda aastas, näitemängupäev 3. veerandi lõpus, uisupäev, rahvakalendri tähtpäevade tähistamine

teemapäevadena, õppekäikude päev, ülekooliline piknik õppeaasta lõpus. Kord kuus toimuvad õhtuti koolis üritused lastele koos lapsevanematega, reedeti korraldab huvijuht õpilastele koolidiskot, millest osavõtt on väga suur. Huvitegevus on põimitud kogu koolipäeva – vahetundides kaasab huvijuht õpilasi erinevatesse tegevustesse: mängivad ringmänge, esinevad üksteisele.

4.3.3. Kooliarenduse põhisuunad ja eristumine

Millised on kooliarenduse põhisuunad ning mille poolest eristub Vaida Põhikool teistest koolidest?

Vaida Põhikoolis on tugev reaalsuund ja matemaatika, lisaks õpitakse alates 5. klassist süvendatult vene keelt ning 5., 6., 8., 9. klassis õpetatakse arvutiõpetust. Igal õppeaastal viiakse läbi ainenädalaid ja -päevi (vene keel, inglise keel, emakeel). Õpilasesinduse aktiivsel initsiatiivil ja eestvedamisel kaasatakse õpilasi pidevalt ühistegevusse. Kool pakub mitmekülgseid huvitegevuse võimalusi ning ka lapsevanemad on alati oodatud kooli ühisüritustele.

Vaida kool teeb traditsiooniliselt koostööd nii lapsevanematega kui ka naabruses oleva lasteaiaiga. Igal kevadel toimub kooli ja lasteaia ühine terve päeva kestev üritus koolis, kus lasteaia lapsed saavad tutvuda kooliga ja õpilased juhendavad neid sellel teel.

Vaida kooli eripäraks on suur mitte-eesti kodukeelega õpilaste arv. 2010 sügise seisuga on koolis 29 õpilast, kellel ühe või mõlema vanema emakeel ei ole eesti keel. Kool on osanud erinevast rahvusest õpilased edukalt lõimida oma sõbralikku kollektiivi ning tegeleb sellega intensiivselt ka edaspidi. Loomulikult nõuab see (eriti lõpuklassides) õpetajatelt lisatööd ja lisatunde, kuid tulemusena on rahul kõik osapooled – õpilased, nende vanemad, õpetajad, kogukond.

4.3.4. Tugevad ja nõrgad küljed, vajadused ja soovid

Millised on Vaida Põhikooli tugevad küljed?

Vaida Põhikooli tugevateks külgedeks läbi aastate on olnud matemaatika: maakondlikel olümpiaadidel on saavutatud kohti esimese kolme seas, osa on võetud TÜ Teaduskooli tööst ning edukalt on esinetud maakondlikel pranglimise võistlustel. Populaarsed on samuti näite-, kunsti- ja muusikaringid. Koolis on aastaid olnud ja on ka praegu väga tugev sporditegevus, milles Vaida kooli õpilased on saavutanud häid tulemusi nii maakondlikel kui vabariiklikel võistlustel. Edukalt on osaletud liiklusteemalisel Vigurivända võistlustel. Kooli tugevaks küljeks on intensiivne huvitegevus, millest väikese kooli plussina saavad ja võtavad osa kõik õpilased, mille tulemusena on koolil tugev *oma pere ja oma kooli tunnetus*.

Millised on Vaida Põhikooli nõrgad küljed?

Vaida Põhikooli olemasolev hoone on rajatud 135 õpilasele, kuid koolis on alatäituvus peamiselt seetõttu, et kooliruumid on kitsaks jäänud: ruumid vajavad laiendamist ja vastavalt sisustamist nii uute klassiruumide näol kui ka huvihariduse ja –tegevuse korraldamiseks.

Millised on Vaida Põhikooli soovid ja vajadused?

Selleks, et teada saada oma piirkonna laste Jüri Gümnaasiumisse õppima asumise tagamaid ja põhjusi, soovib Vaida Põhikool saada ammendavat tagasisidet Jüri Gümnaasiumilt. Ettepanek on viia Vaida kandist pärit õpilaste ja nende vanemate seas läbi vastav küsitlus vastuste saamiseks küsimusele – miks eelistavad mitmed Vaida kandist pärit õpilased kodulähedase Vaida Põhikooli asemel õppima asuda Jüri Gümnaasiumi. Kui need põhjused on teada, on võimalik ka edasisi samme kavandada ja astuda.

Ülejäänud soovid ja vajadused on jooksvad ning need võib kõik kokku võtta märksõna *õpikeskkond* alla. Selleks, et õpikeskkond vastaks tänapäeva nõuetele, on seda ning õppevahendeid vaja pidevalt uuendada.

4.3.5. Eesmärgid ja tulevikusuundumused

Millised on Vaida Põhikooli hariduslikud ja kasvatuslikud ning õpilase isiksuse arendamise eesmärgid?

Vaida Põhikooli õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on anda kõigile lastele võrdne võimalus hariduse omandamiseks ning suunata õpilasi koostöövõimelisteks, sallivateks ja vastustundlikeks inimesteks kujunemisel. Õppetöös ja huvitegevuses on eesmärgiks arvestada võimalikult palju õpilase võimeid ja huvisid. Põhikooli õppekavas on vaja keskenduda diferentseeritud õppele, rakendada rohkem individuaalseid õppekavasid, arvestada senisest enam õpilaste individuaalsusest tingitud erisusi, klassi eripära ja õpijõudlust.

Läbi oma kooli tunnetuse kasvatamise väikeses koolis ja koolipere ühiste ettevõtmiste oma koolimajas ja selle lähiümbruses kasvatab Vaida kool oma õpilastes enda ümbrusest ja kodukohast hoolimist, kooli ja hariduse ning kodu ja kodukandi väärtustamist. Isiksuse arendamise eesmärgid saavutatakse igapäevase õppe-, kasvatus- ja huvitöö kaudu; ekskursioonidel, ühisküllastustega näitustele, muuseumidesse ja kinno-teatrisse; karjäärinõustamise kaudu.

Selle üle, et traditsiooniks saanud kooli korrastamise hoogtööpäevadel tehti kooliümbrus nii kauniks, et võideti Kauni Kodu konkursil I koht, tundis rõõmu terve koolipere.

Vaida Põhikooli moto: „Vaim virgeks, keha terveks!”

Millised on Vaida Põhikooli tulevikusuundumused?

2013. aastal tähistab Vaida kool oma 150. aastapäeva. See on nii kooli kui piirkonna jaoks suur sündmus ning kool on juba alustamas ettevalmistustega. Selleks, et väärikalt kooli aastapäeva tähistada, on aga vajalik üle saada olulistest igapäevast õppetööd puudutavatest kitsaskohtadest, millest tähtsam on ruumikitsikus.

Igapäevaselt tegeleb koolipere oma kooliümbruse korrashoiuga ning seda tegevust kavatakse jätkata ka edaspidi, nagu ka igal kevadel toimuvat hoogtööpäeva kooli ümbruses. Oma kooli moto järgimiseks tegeletakse Vaida

Põhikoolis spordi või sportliku tegevusega igapäevaselt. Lisaks riiklikus õppekavas olevatele kehalise kasvatuse tundidele on kavas juurutada traditsiooniks sportliku liikumise ning ring- ja pallimängude päevad. Kavas on ka edaspidi osaleda õpilaste hulgas populaarsetes projektides nagu loodusprojekt *Tere kevad*, liiklusprojektid *Helkur* ja *Vigurivänt*.

2010 sügisest alustati Vaida Põhikooli staadionimajas kodundusklassi rajamise ja sisustamisega. Kodundusklass avati 01.01.2011.

4.3.6. Tegevusnäitajad

Vaida Põhikooli olulisemad tegevusnäitajad:

Tabel 32 Lõpetanute arv alustanute arvust (9kl arvestuses, allikas: EHIS)

Klass	2007/08		2008/09	
	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine
9. klass	76.5%	94%	77.8%	96.4%

Tabel 33 Edasiõppijate osakaal põhikooli lõpetajate koguarvust (protsentides, allikas: EHIS)

2007/08		2008/09		Eesmärk
Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	
100%	94.6%	71.4%	94.5%	100%

Tabel 34 Nõutava kvalifikatsiooniga õpetajate arv (ametikohtade põhjal, allikas: EHIS)

Kooliaste	2007/08		2008/09		Eesmärk
	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	
I kooliaste - 1.-3. Klass	58.8%	93.7%	88.4%	95.6%	100%
II kooliaste - 4.-6. Klass	82.3%	87%	85.4%	88.5%	
III kooliaste - 7.-9. Klass	84.2%	80.9%	90.2%	84%	

Tabel 35 Pedagoogide keskmine täiendkoolituse maht (tundides, allikas: EHIS)

2007/08		2008/09	
Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine
115.5	106.2	56.7	89.7

Tabel 36 Õpetajate vanuseline jaotus (allikas: EHIS)

Vanusegrupp	2007/08		2008/09	
	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine
Alla 25 aastased	0 (0%)	0.6 (3.5%)	- (-)	1.4 (7.8%)
25- kuni 29-aastased	3 (18.8%)	1.2 (7.4%)	3 (17.6%)	1.9 (10.4%)
30- kuni 39-aastased	3 (18.8%)	4 (24.7%)	4 (23.5%)	4.4 (24.2%)
40-kuni 49aastased	5 (31.2%)	5.2 (31.7%)	5 (29.4%)	5.7 (31.4%)
Üle 50-aastased	5 (31.2%)	5.4 (33.3%)	5 (29.4%)	6.3 (35%)
Kokku	16.0	16.3	17.0	18

Tabel 37 Õpilaste ja õpetajate suhtarv (allikas: EHIS)

Kooliaste	2007/08		2008/09		Eesmärk
	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	
I kooliaste - 1.-3. klass	17:1	10:1	14:1	12:1	15:1
II kooliaste - 4.-6. klass	9:1	10:1	9:1	10:1	
III kooliaste - 7.-9. klass	8:1	9:1	8:1	9:1	

Tabel 38 Klassikomplekti keskmine täituvus (allikas: EHIS)

Kooliaste	2007/08		2008/09	
	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine
I kooliaste - 1.-3. klass	17.3	12.2	14.3	13.7
II kooliaste - 4.-6. klass	10.7	13.2	11.7	13.3
III kooliaste - 7.-9. klass	13	15.6	13	15.2

4.4. Jüri Gümnaasium

4.4.1. Üldnäitajad

Jüri kandis on lapsi õpetatud juba 17. sajandi lõpust alates. Jüri Keskkool praeguses hoones alustas oma tööd 1980. aastal ning 1995 nimetati kool ümber Jüri Gümnaasiumiks. 2005-2006 aastal viidi läbi koolihoone rekonstrueerimine. Jüri Gümnaasium kuulub Harjumaal nende 9 kooli hulka, kellele on antud Tervist Edendava Kooli nimetus.

Õpilaskohti on koolis 800, neist 648 põhikooli osas ning õpilaste koguarv seisuga 29.09.2010 oli 875. Õpilaste ja õpetajate arvulised üldandmed on alljärgnevad:

Tabel 39 Jüri Gümnaasiumi üldnäitajad seisuga 29.09.2010 (allikas: EHIS)

	29.09.2010
Õpilaste arv kokku	875
I kooliaste - 1.-3. klass	255
II kooliaste – 4.-6. Klass	261
III kooliaste – 7.-9. Klass	211
gümnaasium - 10.-12. Klass	148
Õpetajate ametikohtade arv kokku	48
Õpetajate arv kokku	99
Klassikomplektide arv kokku	39
I kooliaste - 1.-3. Klass	12
II kooliaste – 4.-6. Klass	12
III kooliaste – 7.-9. Klass	9
gümnaasium - 10.-12. klass	6
Klassi täituvus põhikoolis	22
Klassi täituvus gümnaasiumis	24.7

4.4.2. Huvitegevus ja huviharidus

Huvi- ja aineriingide valik Jüri Gümnaasiumis on väga lai. Tegutsevad muusika-riingid (mudilaskoor, poistekoor, lastekoor, vilistlaskoor, solistid, bändid ja ansamblid), tantsuringid (rahvatants, noorte tantsuring, vabatants), aineriingid (majandus, matemaatika, füüsika, geograafia, keemia, ajalugu, tööõpetus, meedia, kooli lehe väljaandmine, tugiõpilasring, esmaabi), spordi- ja teatriringid. Koolis on spordijuht ja huvijuht.

4.4.3. Kooliarenduse põhisuunad ja eristumine

Millised on kooliarenduse põhisuunad ning mille poolest eristub Jüri Gümnaasium teistest koolidest?

Jüri Gümnaasiumis rakendatakse aastast 2009 uut õppekava, mille juurutamist kool ise peab hetkel esmatähtsaks. Koolis on erinevad õppekavad erinevate tunnijaotusplaanidega: inglise keele klass, spordi- ja muusikaklass, humanitaar-klass, reaalklass ning üldklass.

Gümnaasium on kinnitatud Elukestva Õppe Arendamise Sihtasutus Innove Karjääriteenuste Arenduskeskuse Euroopa Sotsiaalfondist rahastatava programmi „Karjääriteenuste süsteemi arendamine“ partnerkooliks ning koolis töötab karjäärikoordinaator.

Lisaks õppekava rakendamisele viiakse Jüri Gümnaasiumis läbi koolitusi, mis arendavad õpilasi, samuti pedagooge ja teenindavat personali mõtlema ja käituma ühise organisatsioonina ning suunavad osalejaid endid ühismõtlemisele, vastutustunde suurendamisele ja enesearendamisele.

Alates 2009. aastast tegutseb Jüri Gümnaasiumis Tugikeskus. Tugikeskuse spetsialistide (psühholoog, eripedagoog, sotsiaalpedagoog, abiõpetaja, logopeed, parandusõppe õpetajad, pikapäevarühma kasvatajad, tervishoiutöötaja ja tugikeskuse juhataja) ülesanne on koostöös klassijuhatajate, aineõpetajatega ja lastevanematega toetada õpilase arengut. Toimivad pikapäevarühmad ja erinevad õpiabirühmad.

Jüri Gümnaasium on saanud Tervist Edendava Kooli nimetuse. Tervislikke eluviise propageeritakse ja jälgitakse koolis pidevalt.

Jüri Gümnaasium kuulub Eestis nende organisatsioonide hulka, kellele on antud Eesti Kvaliteediühingu poolt *Hästi juhitud organisatsiooni* nimetus.

Jüri Gümnaasium osaleb SA Archimedes poolt rahastatavates rahvusvahelistes Comenius projektides *Could I ask?* ja *The Universe of Youth Culture* nii põhikooli kui ka gümnaasiumi osas. Projektides osalevad Eesti, Türgi, Rumeenia, Poola, Hispaania ja Itaalia koolid.

4.4.4. Tugevad ja nõrgad küljed, vajadused ja soovid

Millised on Jüri Gümnaasiumi tugevad küljed?

Jüri Gümnaasiumi tugevamateks külgedeks on koostöö, välja kujunenud humanitaar- ja reaalsuunad, individuaalne lähenemine õpilastele ning palju traditsioonilisi ühisüritusi ja huvitegevusi. Läbi aastate tugevad ja viljakad partnerlusuhted on koolil olnud nii vilistlaskogu, Rae Huvialakooli, Rae Spordikeskuse, raamatukogu kui omavalitsusega. Kooli pedagoogid ja õpilased löövad kaasa paljudes oma valla tegemistes, samuti mitmetes rahvusvahelistes projektides.

Jüri Gümnaasium on teadvustanud ja väärtustab koostööd kohaliku kogukonnaga. Kool osaleb aktiivselt kogukonnale suunatud üritustes: Kultuurikoda,

Klunker, Jüripäev, kirikukontserdid, Lehmja tammiku koristamine. Nelja asutuse – Jüri Gümnaasiumi, Rae Huvialakooli, Jüri Raamatukogu, Rae valla Spordikeskuse – tihedas koostöös luuakse lisaväärtust kohaliku kogukonna elanikele, sealhulgas Jüri Gümnaasiumi õpilastele.

Tervisenõukogu eestvedamisel propageeritakse tervislikke eluviise ning Tugikeskusega käsikäes toetatakse õpilase terviklikku arengut.

Millised on Jüri Gümnaasiumi nõrgad küljed?

Olemasolev koolihoone on rajatud 800 õpilasele, täna õpib Jüri Gümnaasiumis 875 õpilast. Kuna tegemist on jätkuvalt kasvava piirkonnaga Rae vallas, siis on kool jäänud kitsaks ning vajab laiendamist.

Millised on Jüri Gümnaasiumi soovid ja vajadused?

Tähtsaim vajadus on kooliruumide laiendamine. Laiendatud kool peab lisaks ruumipuuduse leevendamisele pakkuma kaasaegset õpikeskkonda koos kogu tehnikaga, samuti vajab uuendamist praegu koolis kasutatav terminaalsüsteem.

4.4.5. Eesmärgid ja tulevikusuundumused

Millised on Jüri Gümnaasiumi hariduslikud ja kasvatuslikud ning õpilase isiksuse arendamise eesmärgid?

Jüri Gümnaasiumi eesmärgiks on:

- saavutada integreeritud õppekava ja koolituste kaasabil kvalitatiivne tõus õppimises ja õpetamises ning läbi projektide, karjääriõppe ja tunnivälise tegevuse anda oma õpilastele eluks mitmekülgne ettevalmistus.
- kõigile Jüri Gümnaasiumi õpilastele kindlustada põhiharidus, mis annab nõutava taseme gümnaasiumis või kutsehariduses jätkamiseks ning kõigile gümnaasiumiõpilastele haridustase, mis võimaldab jätkata tõrgeteta õpiteed.

Noorte õpetajate juhendamine ning suunamine pidevale enesearendamisele toimub mentorite kaasabil ning pidevate täienduskoolituste kaudu. Kooli ja kodu nõudmiste ühtlustamiseks korraldatakse lastevanematele ühiskoolitusi.

Jüri Gümnaasiumi missioon: Jüri Gümnaasium on õppeasutus, kus õpilasel on võimalik kujuneda elus edukalt toimetulevaks isiksuseks.

Jüri Gümnaasiumi tunnuslause: Täna parem kui eile.

Millised on Jüri Gümnaasiumi tulevikusuundumused?

Kavas on rajada aastatel 2013-2014 gümnaasiumimaja laiendus hoone idaküljel asuva parkla asemele. Laienduse tagajärjel lisandub õpperuume 288 õpilasele, kokku 9 klassikomplekti. Seeläbi oleks laiendatud koolikomplektis loodud õppetöök vajalikud tingimused 1088 õpilasele. Projekterimis- ja laiendustööde käigus laiendatakse ka jalgrattakuuri ning kavandatakse uued parkimisvõimalused.

Lähiaja suurimaks ettevõtmiseks Jüri Gümnaasiumis on rajatav keskkonna-
hariduskeskus, mis on planeeritud kooli territooriumile ning mis hakkab koosne-
ma õuesõppeklassist, loodusrajast, püstkojast, lavast ja paekivimüürist.
Õuesõppeklass koosneb erinevatest pinkidest ja laudadest Jüri Gümnaasiumi
territooriumil. Välja rajatud pingid võimaldavad õppetundi läbi viia
värskes õhus ning kavandatud teiseldatahvel võimaldab tunni käigus
saadavat informatsiooni näitlikustada ja vastuvõetava keskkonnahariduslase
informatsiooni hulka suurendada. Kavandataval loodusrajal, mis on suunatud nii
lasteaiast lastele, õpilastele kui täiskasvanutele, lisatakse looduses kasvavatele
taimedele infotahvlid taimede nimedega (eesti ja ladina keeles, samuti
folkloorised nimed) ja kirjeldustega. Rajatav püstkoda annab võimaluse viia
õuesõppetundi läbi ka saju korral, lisaks annab see ruum võimaluse õppida lõket
tegema. Lava võimaldab Jüri Gümnaasiumi sisehoovis läbi viia kevadeti ja
sügiseti erinevaid konverentse, loenguid ja kontserte. Paekivimüür annab
läbilõike Eesti geoloogilisest läbilõikest.

Jüri Gümnaasiumi visioon: Kõik Jüri Gümnaasiumi õpilased, töötajad ja
lapsevanemad usuvad, et meie kool on parim kool nende jaoks ja on seadnud
endale isiklikud eesmärgid selle uskumuse toetuseks.

4.4.6. Tegevusnäitajad

Jüri Gümnaasiumi olulisemad tegevusnäitajad:

Tabel 40 Lõpetanute arv alustanute arvust (9kl arvestuses, allikas: EHIS)

Klass	2007/08		2008/09	
	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine
9. klass	93.2%	91.6%	96.7%	92.8%

Tabel 41 Edasiõppijate osakaal põhikooli lõpetajate koguarvust (protsentides, allikas: EHIS)

2007/08		2008/09		Eesmärk
Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	
94.1%	96.1%	98.3%	96.8%	100%

Tabel 42 Nõutava kvalifikatsiooniga õpetajate arv (ametikohtade põhjal, allikas: EHIS)

Kooliaste	2007/08		2008/09		Eesmärk
	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	
I kooliaste - 1.-3. klass	88.5%	94.8%	74.9%	95.1%	100%
II kooliaste - 4.-6. klass	78.8%	91.1%	76.9%	93%	
III kooliaste - 7.-9. klass	87.1%	90.6%	73.9%	92%	

Tabel 43 Pedagoogide keskmine täiendkoolituse maht (tundides, allikas: EHIS)

2007/08		2008/09	
Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine
52.6	74.7	56.4	70.3

Tabel 44 Õpetajate vanuseline jaotus (allikas: EHIS)

Vanusegrupp	2007/08		2008/09	
	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine
Alla 25 aastased	3 (5%)	1.2 (2.7%)	8 (12.5%)	2.1 (4.3%)
25- kuni 29-aastased	8 (13.3%)	3.6 (7.9%)	11 (17.2%)	4 (8.5%)
30- kuni 39-aastased	14 (23.3%)	8.9 (19.7%)	9 (14.1%)	9.1 (19.1%)

40-kuni 49aastased	17 (28.3%)	13.9 (30.7%)	18 (28.1%)	14.2 (29.7%)
Üle 50-aastased	18 (30%)	17.8 (39.1%)	18 (28.1%)	19.8 (41.4%)
Kokku	60.0	45.4	64.0	47.7

Tabel 45 Õpilaste ja õpetajate suhtarv (allikas: EHIS)

Kooliaste	2007/08		2008/09		Eesmärk
	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine	
I kooliaste - 1.-3. klass	21:1	17:1	19:1	17:1	15:1
II kooliaste - 4.-6. klass	17:1	15:1	18:1	15:1	
III kooliaste - 7.-9. klass	15:1	13:1	13:1	13:1	

Tabel 46 Klassikomplekti keskmine täituvus (allikas: EHIS)

Kooliaste	2007/08		2008/09	
	Koolis	Grupi keskmine	Koolis	Grupi keskmine
I kooliaste - 1.-3. klass	23.2	20.8	21.1	21.1
II kooliaste - 4.-6. Klass	23.8	22.9	23.8	21.8
III kooliaste - 7.-9. Klass	25.1	24.2	23.7	22.8

5. NOORSOOTÖÖ, HUVIHARIDUS JA HUVITEGEVUS

Rae vallas on keskset huviharidust andvaks asutuseks munitsipaalhuvialakool Rae Huvialakool. Huvialakooli tegevus toimub Jüri Gümnaasiumi, Vaida Põhikooli, Lagedi Põhikooli, Peetri Lasteaed-Põhikooli ja Rae Kultuurikeskuse ruumides. Huvialakoolis tegutsevad muusika-, kunsti- ja tantsuosakond. Õpetatavad erialad jagunevad: **Vaidas** toimuvad klaveri, plokkflöödi ja viiuli tunnid; **Lagedil** klaveri, löökpilli, kitarri ja flöödi; **Jüris** kitarri, viiuli, kandle, plokkflöödi, flöödi, klaveri, tantsu ja kunsti ning **Peetris** tantsutunnid.

Noorsootööd vallas koordineerib haridus- ja sotsiaalamet, mille koosseisus tegutseb noorsootööspetsialist. Vallavolikogu 13.04.2004 otsusega nr 211 on kinnitatud Rae valla põhisuunad noorsootöö valdkondades.

Noortekeskused toimivad vallas Jüri alevikus Rae Kultuurikeskuses ja Lagedil. Noortekeskuste tööd korraldab lepingulistel alustel MTÜ Lagedi – Jüri Noorteühing, kus töötavad noortejuhid. Noortekeskuste juures tegutsevad mitteformaalsed huviringid, mida kavandatakse lähtuvalt noorte huvidest ja rahalistest ressurssidest. Lisaks tegutsevad vallas erinevad mittetulundusühingud, kes pakuvad noortele nende huvidest lähtuvat tegevust (peotants, džuudo, pallimängud, tehnika). Noorteorganisatsioonidest on aktiivne Eesti Skautide Ühenduse Jüri lipkond.

Koolides korraldatakse huvitegevust huviringide kaudu. Rae valla koolides tegutsevate huviringide ning neis osalevate laste arv on toodud alljärgnevas tabelis. Paljud õpilased osalevad mitmes huviringis.

Tabel 47 Huviringide ja neis osalevate laste arv Rae valla koolides (allikas: Rae Vallavalitsus)

Kooli nimetus	Huviringide arv	Osalejate arv	Õpilaste arv koolis
Vaida Põhikool	12	164	112
Lagedi Põhikool	12	207	87
Peetri LA-Põhikool	14	330	185
Jüri Gümnaasium	50	835	875

Lisaks korraldavad koolides huvitegevust ja noorsootööd koolide huvijuhid, kes organiseerivad erinevaid ettevõtmisi ja projekte just kooli tasandil. Koolides pakutav huvitegevus on aktiivne, vajaka jääb vaid koostööst ning integreeritud projektide korraldamisest erinevate asutuste vahel.

Rae vallas toimib alaealiste komisjon. Komisjoni menetletud juhtumite arv ei ole viimase viia aasta jooksul kasvanud. Sellele on kaasa aidanud 2009. aastal Jüri Gümnaasiumis tööle hakanud Tugikeskus, kes teenindab Jüri Gümnaasiumi õpilasi.

Huvihariduse elujõulisust ning kättesaadavust pärsib kvalifitseeritud ja järjepideva kaadri ja transpordiühenduste puudus valla erinevate piirkondade vahel (seda eriti õhtusel ajal). Lisaks annab praeguses majandussituatsioonis ning Rae valla eelarve koormatuse puhul tugevalt tunda ka ressursside puudus nii erinevate tegevuste ja kaadri finantseerimiseks kui vahendite muretsemiseks.

Eriti annab tunda ruumipuudus Jüri piirkonnas, samuti Peetri külas. Selleks, et tegevusi laiendada ja erinevatest fondidest kaasfinantseerimist taotleda, on vaja rohkem entusiastlikke ja aktiivseid eestvedajaid ning senisest tugevamat võrgustikku.

Eraldiseisvat noorsootööd pärsib ruumipuudus – noortekeskused puuduvad täielikult Vaidas ja Peetris. Noorsootöö tulemuslikumaks toimimiseks on vajalik saavutada vajadustest ja tegevustest ühtne arusaam ning motiveeritud kaader. Kuna juhtimine, koordineerimine ja võrgustikupõhine tegevus on nõrgad ning vajaka jääb nii tööga tegelevate inimeste järjepidevusest kui motivatsioonist, on selles osas kõigepealt vajalik kaardistada olemasolevad ressursid ja nende jaotumine vallas ning saavutada ühine arusaam noorsootöö vajalikkusest vallas. Seejärel on vaja luua ühtne laiapõhjaline noorsootöö võrgustik, mille kaudu arendada koostööd avaliku, era- ja kolmanda sektoriga.

Selleks, et nii noorsootöö kui huvitegevus kasvaksid elujõulisteks ja Rae valla noored tunneksid end osana kogukonnast, tuleb neid rohkem kaasata valla igapäevaelu korraldamisse, pakkuda neile võimalusi isetegemiseks ja eneseteostuseks. Tuleb üles leida ja kaasata võrgustikuna ühise eesmärgi nimel töötavaks meeskonnaks erinevad osapooled ja huvigrupid: omavalitsuse noorsootöötaja, noortekeskuste töötajad, aktiivsed koolide pedagoogid, koolide huvijuhid, sportlased, eestvedajad küladest ja asumitest, kultuuritöötajad ja vabatahtlikud aktivistid, ettevõtjad ja mittetulundussektori esindajad, lapsed ja nende vanemad, politsei ja Jüri Gümnaasiumi tugikeskuse töötajad. Erinevate sektorite ühine tegutsemine vallas ning võrgustikupõhine koostöö, üksteise kuulamine ja üksteisega arvestamine, üheskoos otsustamine ja vastutuse võtmine – see loobki sidusa kogukonna. Koos üksteist toetades leitakse ka rohkem võimalusi projektipõhiste rahastamisallikate ja kaasfinantseerimiste kasutamiseks.

6. TÄISKASVANUHARIDUS

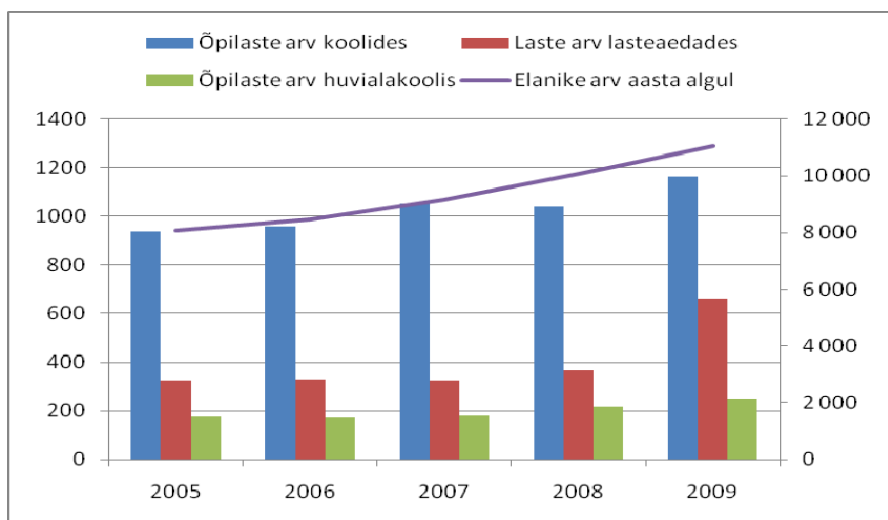
Rae valla haridusasutustest on Jüri Gümnaasiumil olemas täiskasvanute koolitamise osas mitmeid traditsioone. Rae vald on üks Harjumaa valdadest, kus korraldatakse *Täiskasvanud õppija nädala* (TÖN) teabeüritusi. Need on põhiolemuselt täiskasvanuharidust populariseerivad ja õppimisvõimalusi tutvustavad, seejuures on fookuses elukestev õppimine ja enesetäiendamine kui põhiline eeldus inimese toimetulekuks ja ühiskonna arenguks. Teabepäevade, infotundide, kursuste ja avatud uste päevade raames tutvustatakse elanikele õppimis- ja enesetäiendamise võimalusi nii valla kui maakonna piires kui ka vabariiklikul tasandil. Kooli pedagoogid osalevad Täiskasvanud Õppija Nädalal koolitajatena.

Samas on täiskasvanuharidus teema, millega Rae vallas võiks tegeleda oluliselt ulatuslikumalt ja intensiivsemalt kui täna seda tehakse.

- Kuivõrd praegused lapsed ja noored – tulevased valla täiskasvanud – saavad oma esmased harjumused ja ellusuhtumised kodust, oma vanematelt, siis oluline edutegur on toetav hoiak kodust. Kui kodune hoiak pole soosiv, siis ei vii ainult haridusasutuse poolne lastega tegelemine ja nende harimine tihti eesmärgini. Elukestvate õppele orienteeritud lapsevanemad annavad oma lastele positiivset eeskujut, kaasa arusaama hariduse kasulikkusest ja süvendavad õpiharjumusi, samuti on nad ise seeläbi konkurentsivõimelisemad töajöuturul.
- Kui lapsed ja lapsevanemad täiendavad end ühes suunas (näiteks muukeelsed lapsed ja nende vanemad õpivad eesti keelt – laps koolis ja lapsevanem täienduskoolitusel), on tulemuseks sidusam ja üksteist paremini mõistev perekond, mis on tugeva kogukonna alustala. Muukeelsete perede puhul saavutatakse lisaks perekonna edukam lõimumine Eesti ühiskonda.
- Täiskasvanute koolitamise üks eesmäärke on kooli maine tõstmine. Kui lapsevanem käib kodukoha koolis õhtustel kursustel, veendub ta, et see on hea ja sõbraliku õhkkonnaga kool ning soovib oma lapsegi sinna õppima saata, selle asemel, et last hommikuti Tallinna linna kooli sõidutada.
- Koolituste ja täiendõppe korraldamine tagab Rae valla allasutuste efektiivsema ruumikasutuse.

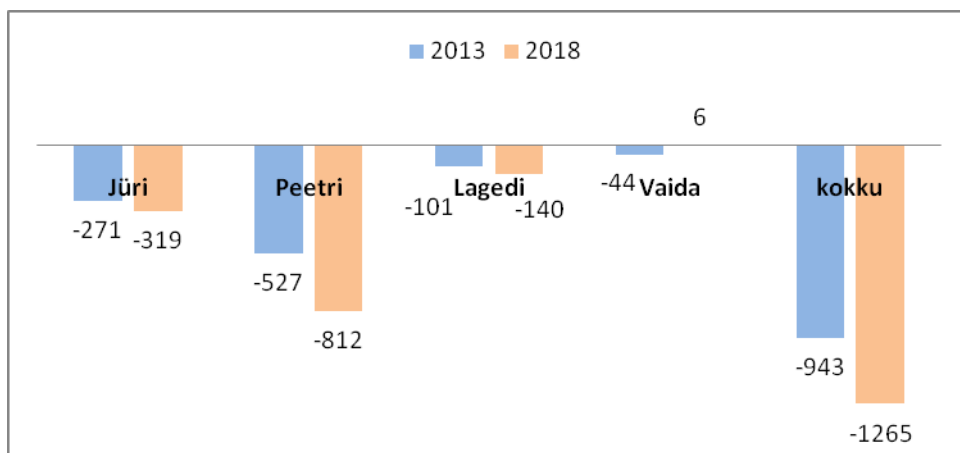
7. KOKKUVÕTE HARIDUSVÕRGUSTIKU HETKEOLUKORRAST

Toimiv võrgustik peab koosnema toimivatest osadest. Rae valla tänaseks suurimaks väljakutseks hariduse valdkonnas on majandussurutise ja vähenenud eelarve tingimustes valla suurenevale elanikkonnale ning peamiselt kiiresti kasvavale kuni 19-aastaste vanuskohordile lasteaia- ja koolikohtade tagamine, kvaliteetse alus- ja üldharidusteenuse, tugiteenuste ja huvihariduse pakkumine ja kättesaadavaks tegemine.

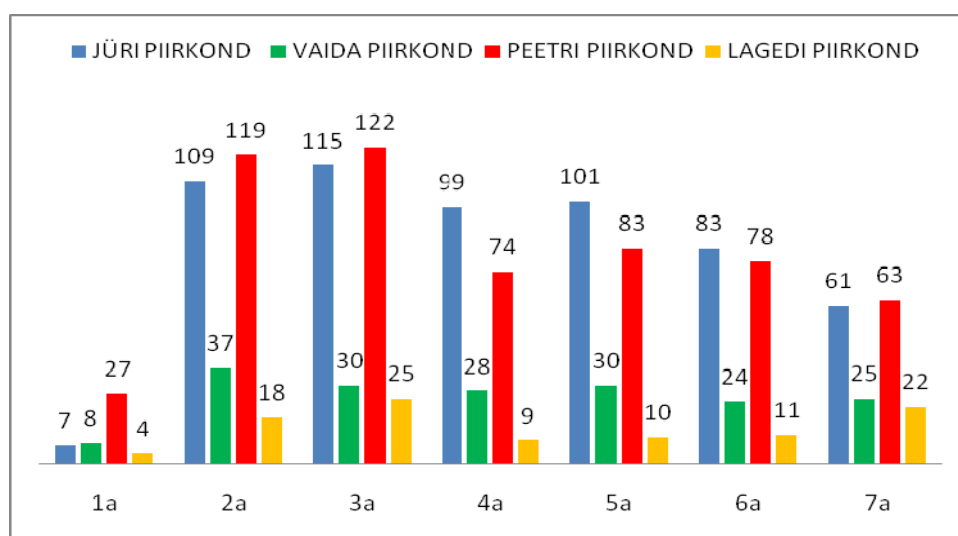
Joonis 29 Rae valla elanike arvu kasv ning võrdlus laste arvuga samadel aastatel (2005-2009) koolides, lasteaedades ja huvialakoolides (Allikas: Rae Vallavalitsus)

Alates 2004. aastast on lasteaiakohtade järjekord vallas järjekindlalt kasvanud. Seisuga 01.02.2010 oli Rae vallas 0-7 aastaseid lapsi 1422 ning samal ajal oli lasteaiakohti vallas kokku 694. Paeguse olukorra jätkudes oleks vallas prognooside kohaselt aastaks 2013 lasteaiakohti puudu 943 ning aastaks 2018 oleks lasteaiakohtade vajak juba 1265.

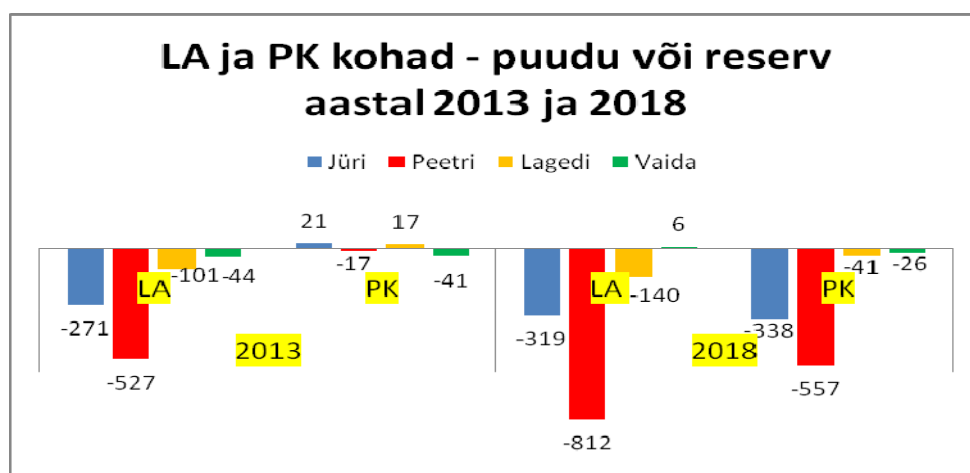
Joonis 30 Lasteaiakohtade prognoos vallas kantide kaupa aastal 2013 ja 2018 (Allikas: Rae Vallavalitsus)

Lasteaiakohtade vajaku likvideerimine on tänase seisuga omavalitsuse kõige prioriteetsem ja aktuaalsem eesmärk. Seda esiteks seetõttu, et tagada kõigile lasteaiaaalistele valla lastele lasteaiakoht ja kvaliteetne alusharidus ning teiseks seetõttu, et tuua valla üldhariduskoolidesse tagasi need Rae valla lapsed, kes on loomuliku jätkuna valinud üldhariduse omandamiseks mõne Tallinna linna kooli põhjusel, et juba alusharidust olid nad omandamas Tallinna linna lasteaedades. Selle eesmärgi saavutamiseks ning lasteaiakohtade vajaku vähendamiseks on lisaks olemasolevale 694-le kohale vaja realselt juurde luua vähemalt 400 lasteaiakohta. Eraldi tuleb tähelepanu pöörata valla neljast kandist kahele – Jüri ja Peetri kandile, mis on kiiremini kasvavad piirkonnad vallas ning kus on ka oluliselt suurem kuni 7-aastaste laste arv.

Joonis 31 Kuni 7-aastaste laste arv aastate kaupa seisuga 01.02. 2010 (Allikas: Rae Vallavalitsus)

Seoses Jüris ja Peetris teistest kantidest suurema kuni 7-aastaste laste arvuga on seal prognooside kohaselt lähiaastatel kriitilisem seis nii lasteaia- kui põhikooli kohtade osas. Lasteaia- ja koolikohtade puudujäägi või reservi prognoosi kehtivate teeninduspiirkondade kaupa aastatel 2013 ja 2018 illustreerib järgmine joonis.

Joonis 32 Lasteaia- ja koolikohtade reservi ja puudujäägi prognoos aastateks 2013 ja 2018 täna olemasolevate teeninduspiirkondade kaupa

Iga nelja piirkonna kohta on koostatud täpsem lasteaia- ning põhikooli kohtade arvestus õppeaastate kaupa kuni aastateni 2017-2018. Varuga arvestamisel on lähtutud piirkonna laste arvust pluss senisel laste arvu kasvul põhinev prognoos järgnevatel aastatel, mis on piirkonniti protsentuaalselt erinev.

Tabel 48 LA ja PK kohtade vajadus aastani 2018 olemasolevas Jüri teeninduspiirkonnas

JÜRI	VAJADUS LASTEAEDE	VAJADUS LA VARU- GA 3%	OL.OL. KOHTI PIIRK.	PUUDU VABU KOHTI	PÕHI - KOOL	KOOL VARUGA 3%	KOHTI PIIRK. PÕHIK	VABU KOHTI PÕHIK
Õppeaasta								
2010-2011	622	622	440	182	617	617	730	113
2011-2012	650	670	440	230	640	660	730	70
2012-2013	691	711	440	271	689	709	730	21
2013-2014	702	723	440	283	754	776	730	-46
2014-2015	723	745	440	305	824	848	730	-118
2015-2016	736	758	440	318	895	921	730	-191
2016-2017	723	745	440	305	967	996	730	-266
2017-2018	737	759	440	319	1037	1068	730	-338

Tabel 49 LA ja PK kohtade vajadus aastani 2018 olemasolevas Peetri teeninduspiirkonnas

PEETRI	VAJADUS LASTEAEDE	VAJADUS LA VARU- GA 5%	OL.OL. KOHTI PIIRK.	PUUDU VABU KOHTI	PÕHI - KOOL	KOOL VARUGA 4%	KOHTI PIIRK. PÕHIK	VABU KOHTI PÕHIK
Õppeaasta								
2010-2011	527	527	185	342	353	353	432	79
2011-2012	604	634	185	449	384	399	432	33
2012-2013	678	712	185	527	443	460	432	-17
2013-2014	739	776	185	591	550	572	432	-140
2014-2015	816	856	185	671	621	645	432	-213
2015-2016	875	918	185	733	714	742	432	-310
2016-2017	920	966	185	781	821	853	432	-421
2017-2018	950	997	185	812	952	989	432	-557

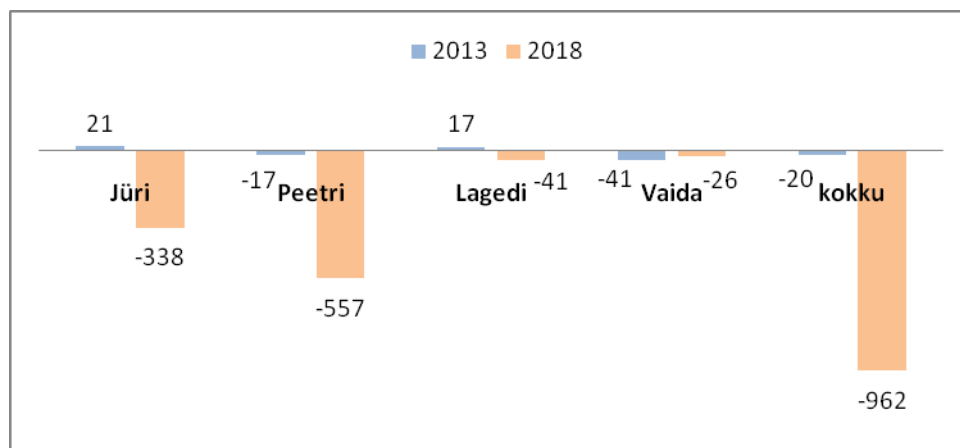
Tabel 50 LA ja PK kohtade vajadus aastani 2018 olemasolevas Lagedi teeninduspiirkonnas

LAGEDI	VAJADUS LASTEAEDE	VAJADUS LA VARU- UGA 2%	OL.OL. KOHTI PIIRK.	PUUDU VABU KOHTI	PÕHI - KOOL	KOOL VARUGA 2%	KOHTI PIIRK. PÕHIK	VABU KOHTI PÕHIK
Õppeaasta								
2010-2011	88	90	0	90	120	122	150	28
2011-2012	96	98	0	98	126	128	150	22
2012-2013	99	101	0	101	131	133	150	17
2013-2014	111	113	0	113	137	139	150	11
2014-2015	125	128	0	128	151	154	150	-4
2015-2016	129	131	0	131	163	166	150	-16
2016-2017	133	136	0	136	175	178	150	-28
2017-2018	138	140	0	140	188	191	150	-41

Tabel 51 LA ja PK kohtade vajadus aastani 2018 olemasolevas Vaida teeninduspiirkonnas

VAIDA	VAJADUS LASTEAEDE	VAJADUS LA VARU- UGA 1%	OL.OL. KOHTI PIIRK.	PUUDU VABU KOHTI	PÕHI - KOOL	KOOL VARUGA 1%	KOHTI PIIRK. PÕHIK	VABU KOHTI PÕHIK
Õppeaasta								
2010-2011	119	120	79	41	163	163	166	3
2011-2012	124	125	79	46	153	155	166	11
2012-2013	122	123	79	44	159	160	166	6
2013-2014	125	126	79	47	167	168	166	-2
2014-2015	125	126	79	47	172	174	166	-8
2015-2016	127	128	79	49	169	170	166	-4
2016-2017	125	126	79	47	172	174	166	-8
2017-2018	119	120	79	41	190	192	166	-26

01.03.2010 seisuga oli Rae vallas 1786 kooliealist ehk 7-19 aastat last, nelja üldhariduskooli peale kokku 1502 õpilaskohta ning 2010. aasta septembrikuu seisuga koolides 1258 õpilast. Arvestades, et valla rahvastikustruktuuris ja just eelkooli ning kooliealiste laste vanuserühmas on olnud hüppeline kasv, siis juba aastatel 2014-2016 on Rae valda ees ootamas koolikohtade puudus. Ilma muudatuse ellu viimata on põhikoolide osas arvestatuna 2010. aasta septembrikuu seisuga aastaks 2018 puudu 962 õpilaskohta.

Joonis 33 Õpilaskohtade prognoos vallas kantide kaupa põhikooli osas aastal 2013 ja 2018 (Allikas: Rae Vallavalitsus)

Sotsiaalse infrastruktuuri üks olulisemaid valdkondi on hariduse infrastruktuur. Hariduse infrastruktuuri arendamisele tuleb pöörata kõrgendatud tähelepanu, sest selle mahajäämuse tulemuseks on elukeskkonna nõrgenev maine, kogukonnatunnetuse langus ning ruumilise sidususe vähenemine. Kui valla lapsed ei käi koolis ning lasteaias Rae vallas, vaid Tallinnas, seovad nad loomuliku järgmise sammuna oma tegemised üha rohkem Tallinnaga ega tunnetata oma seotust koduvallaga. Selleks, et valla lastele pakkuda kõigile kättesaadavat ja konkurentsivõimelist haridusteenust ja tegevusvõimalusi oma vallas, on vajalik teha mitmeid investeeringuid.

Lisaks investeeringutele haridusvõrgu kinnisvarasse tuleb konkurentsivõimelisena hoida ka haridusasutustes pakutava hariduse ehk õppetöö sisuline kvaliteet ning panustada iga asutuse omanäolisuse ja missiooni arendamisele. „Hea kooli“ kriteeriumitena käsitletakse (Annus, et al., 2005, Peter Cowley, 2004, 2007):

- asjatundlik koolijuht, pädevad õpetajad, motiveeritud õpilased ja lapse arengut toetavad lapsevanemad;
- õppekava, mis on kohandatav iga õpilase vajadustele ja võimetele;
- kõik õpilased suudavad õppida, kuna neid vastavalt juhendatakse;
- kooli sisekliima toetab õppimist – kool on turvaline, puhas, hooliv ja organisatsioon on hästi toimiv;
- õpilaste hindamine on otseselt seotud juhendamise ja õppimisega;
- kool ja kogukond on sidusad ning toimivad koos terviku nimel.

Käesoleva haridusvõrgu arengukava raames on vaja otsustada:

1. Kuhu, millal ja milliste finantsressursside eest rajada uusi koolikohti;
2. Kuidas ja milliste vahenditega saavutada seniste alataituvusega koolide täituvus;

3. Kuidas tõsta valla haridusasutuste mainet valla elanike silmis.

Selleks, et väheste finantsvahendite tingimustes kõik ressursid oleksid kasutatud optimaalselt, tuleb eelkõige läbimõeldult ja koordineeritult tegutseda ning tegevusi planeerida. Iga haridusasutus saab ilma igasuguseid rahalisi vahendeid kasutamata panustada kvaliteetsema teenuse arendamisse juba selle kaudu, kui iga asutuse kõik töötajad teavad ja mõistavad asutuse missiooni, visiooni ja põhieesmärke ning tegutsevad iga päev eesmärgipäraselt visiooni realiseerimise suunas.

Rae valla haridusasutustes on toimunud ja toimuvad jätkuvalt paljud väga huvitavad nii lastele kui lapsevanematele suunatud üritused. Tihedalt on etendustega esinemas lasteteatreid, palju on kohtumisi erinevate elualade esindajatega, tähtpäevi, mida ühiselt tähistatakse (mardipäev, kadripäev jne) ning loenguid ja seminare lapsevanematele. Kulude kokkuhoid väljastpoolt tulevate esinejate osas on märgatav, kui lasteasutused korraldavad neid üritusi koordineeritult nagu seni ka tehtud on.

8. HARIDUSVÕRGU SWOT ANALÜÜS

TUGEVAID KÜLJEID	NÕRGAD KÜLJEID
<ul style="list-style-type: none"> ❑ Valla viiest lasteaiast kolm on tugevate traditsioonidega, erinevate õppekavade ja omanäolised asutused (Hea Alguse metoodika Pillerpallis, loodusõpe, liikumis- ja inglise keele tunnid Tõrukeses, looduse ja kodulooga tegelemine Taaramäel) ❑ Neljal lasteaial viiest on tugeva organisatsiooni tunnusest sõnastatud kas missioon, visioon, põhiväärtused, eesmärgid või kõik loetletud töövahendid ning eeldatavasti on need aluseks igapäevatöö korraldamisel ❑ Kõigil viiel lasteaial on kogukonnas hea maine ning seetõttu on kohad täidetud ❑ Lasteaedades arvestatakse laste individuaalsust ning tegeletakse laste (eri)vajadustega ❑ Lasteaedade personal on valdavalt nooremajalooline, professionaalne ja südamega oma tegevuse juures ❑ Traditsioonidega, huvitavate õppesuundadega, koostööoskusega ja hea mainega Jüri Gümnaasium ❑ Pikaajalised kirjandustraditsioonid Lagedi Põhikoolis: kooli almanahh, kirjanduslik omalooming ❑ Uuenduslik, lapsekeskne ja populaarne uus Peetri Põhikool ❑ Tugev matemaatika, sport ja vene keel Vaida koolis ❑ Vaida ja Lagedi koolides on suudetud väikese kooli plussidena kaasata enamus õpilastest huvitegevusse ❑ Palju traditsioonilisi üritusi kõigis haridusasutustes ❑ Kõigis valla koolides peale Lagedi on sõnastatud eesmärgid, samuti kas visioon, missioon või tunnuslause, mida eksponeeritakse ja mille järgi korraldatakse igapäevatööd ❑ Palju uuendusmeelseid õppekavasid, huvitegevusi jm ettevõtmisi paljudes haridusasutustes ❑ Vaida koolis head eri rahvusest laste lõimimise kogemused ❑ Individuaalne lähenemine õpilastele valla üldharidusasutustes 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Laste arvu kiirest kasvust tingitud lasteaiakohtade üha suurenev vajak ❑ Lagedi kandil puudub lasteaed ❑ Väga paljude laste haridustee algus on Tallinna lasteaedades, mistõttu nad jätkavad oma haridusteed seal ka koolis ❑ Haridusasutustele määratud teeninduspiirkonnad ei kattu valla kandipõhise asustusjaotusega ❑ Valla eelarve vähesed võimalused vajaminevateks investeeringuteks majanduslanguse situatsioonis ❑ Valla arengu ja eelarve keeruline planeerimine tulenevalt elanikeregistri andmete ja tegelike elanike arvu mittevastavusest ❑ Katmata vajadus logopeediteenuse osas kogu haridusvõrgustikus ning eri- ja sotsiaalpedagoogide osas lasteaedades, tugiteenuste killustatus ❑ Lastevanemate liialt vähene osalemine lasteaedade poolt pakutavatel ühisüritustel ja koolitustel ❑ Jüri kooli ülerahvastatus ❑ Peetri koolil peatne ülerahvastatus ❑ Palju õpilasi, kes ei käi oma teeninduspiirkonna koolis (käivad Vaida, Lagedi ja Peetri asemel Jüril koolis) ❑ Suur arv õpilasi koolides, kes ei ela elanikeregistrijärgselt Rae vallas ❑ Lagedi ja Vaida koolihoonete ja õppetingimuste mittevastavus tänapäeva õpilaste ja lapsevanemate nõudmistele, vastava sisustusega poiste tehnoloogiaõpetuse ruumide puudumine ja neist puudustest tulenev alatäitvus ❑ Lagedi kooli maine langus kogukonna silmis ❑ Lagedi kool ei ole suutnud kaasata piisavalt mitte-eestlaste kogukonda ❑ Puudub noori ja nende tegevust suunav ühtne noorsootööd koordineeriv organisatsioon ❑ Noortekeskuste puudumine Vaidas ja Peetris ❑ Vaida ja eriti Lagedi kooli osas avaldab valla eelarvele suurt koormust õpetajate palkadeks lisaks makstav summa ❑ Vähene haridusasutuste vaheline koostöö

VÕIMALUSED	OHUD
<ul style="list-style-type: none"> ❑ Haridusasutustele määratud teeninduspiirkondade ühildamine valla kandipõhise jaotusega ❑ Eralasteaedade rajamise valla poolne soodustamine ❑ Kvaliteetse hariduse tugiteenuste võrgustiku loomine üle valla ❑ Uute lasteaedade rajamine lasteaiakohtade juurdeloomiseks ❑ Kooliruumide laiendamine ja koolide rekonstrueerimine õppetingimuste parendamiseks, maine tõstmiseks (seda eriti Lagedi ja Vaida koolide puhul), õpilaskohtade juurdeloomiseks ❑ Jüri Gümnaasiumi laiendamisega sisustada kõigiti tänapäevased poiste tehnoloogiaõpetuse ruumid, mis teha kättesaadavaks tehnoloogiaõpetuse praktikatundide läbiviimiseks kõigile valla õpilastele ❑ Noorsootöö, huvihariduse ja-tegevuse hoogustamiseks uuringute läbiviimine noorte vajaduste selgitamiseks ja noorte senisest suurem kaasamine valla igapäevaellu ❑ Noortekeskuste rajamine Vaidasse ja Peetrisse ❑ Ühise haldamisstruktuuri loomine noortekeskuste (Jüri-Lagedi-Vaida-Peetri) edukaks toimimiseks ❑ Noortevolikogu loomine noorte paremaks kaasamiseks ❑ Motiveeritud noorte otsimine noorsootegevusse ❑ Täiskasvanuhariduse laiendamine ja lapsevanemate suurem kaasamine lapse ja tema haridusasutuse tegemistesse ❑ Lagedi koolil tutvuda Vaida kooli kogemustega mitte-eestlaste lõimimise osas, et muuta Lagedi kool atraktiivseks ka piirkonna mitte-eestlastele ❑ Arendada koostööd Tallinna linnaga ja pealinna haridusasutustega Rae valla õpilastele pealinna lasteaedades ja koolides hariduse saamise võimaldamiseks ❑ Haridusvõrgustiku paremaks toimimiseks arendada tihedamat koostööd valla haridusasutuste vahel, samuti valla ja Tallinna vahel 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Järjest kasvav erivajadusega ja diagnoosimata arenguprobleemidega laste arv vallas ja haridusasutustes ❑ Eripedagoogide mitteleidmise korral laste erivajaduste süvenemine või teisenemine, millele võib järgneda tõrjutus vms probleemide kuhjumine ❑ Jüri ja Peetri koolide ülekoormatus ning õpitingimuste halvenemine ja selle tagajärjel koolide maine langus ❑ Lagedi kandis elavate perede üha suurenev elukoha registreerimine mujale (Tallinna linna) ❑ Lagedi kandist sealse lasteaia puudumise ning koolimaja mittevastavuse tõttu tänapäevastele nõudmistele laste ja noorte äravool pealinna ❑ Peetri kandist sealse lasteaia ja kooli ülerahvastatuse tõttu laste-noorte äravool pealinna ❑ Tulenevalt igapäevasest vähesest seotusest koduvallaga toimub Peetri ja Lagedi kandi perede võõrdumine valla elust ning kodukoha identiteedi kadumine ❑ Noortekeskuste puudumise tagajärjel Vaidas ja Peetris noorte võõrdumine oma kodukandist ja vallast ❑ Täiskasvanute vähesese kaasatuse tõttu lapsevanemate võõrandumine nii koolist kui lapsest ja tema tegemistest

Kokkuvõtvalt:

Rae valla haridusvõrgu tugevateks külgedeks on pikaajalised ja väljakujunenud traditsioonidega alus- ja üldharidusasutused ning samaaegselt neile viimaste aastate jooksul lisandunud uued ja uuendusmeelsed haridusasutused, mis üheskoos oma heatasemeliste ja üksmeelsete pedagoogidega on heaks baasiks kogu haridusvõrgustiku tugevdamisel ning haridusteenuste parendamisel kogu vallas. Paljudes haridusasutustes pööratakse kõrgendatud tähelepanu laste individuaalsetele vajadustele ning viiakse organisatsioonis seatud eesmärged ellu vastavalt kokkulepitud visioonile. Paljudes valla haridusasutustes suudetakse oma õppekavadega minna kaugemale tavapärasest riiklikust õppekavast ning eristuda üldisest haridusmaastikust.

Rae valla haridusvõrgu kõige nõrgemaks küljeks on kooli- ja eriti lasteaiakohtade vajak. Kõige kriitilisem on lasteaiakohtade seis Rae valla kiiremini kasvavas kandis – Peetris. Lasteaia puudumine avaldab olulist negatiivset mõju Lagedi kandi arengule ja Lagedi koolile ning on üks faktoritest kooli alatäituvuses. Nõrgaks küljeks on koolide ületäituvus Jüris ja Peetris ning Vaida ja Lagedi koolide alatäituvus. Vaida kool vajab ruumide laiendamist 3 - 4 klassiruumi näol ning ruume huvihariduse korraldamiseks ja õppetingimuste tänapäevastamiseks. Lagedi kool vajab remonti ja laiendamist: spordisaali ja käsitööklasse ning piirkond lasteaeda. Lisaks avaldab rahalist koormust valla eelarvele nii Vaida kui Lagedi koolide ülalpidamiseks riigi toetustele juurde makstav summa, mis tuleneb koolide alatäituvusest. Haridusasutuste arengu planeerimist muudab keeruliseks asjaolu, et koolidele ja lasteaedadele määratud teeninduspiirkonnad ei lange kokku valla kandipõhise asustusjaotusega, samuti see, et paljud vallas realselt elavad pered ei ole oma elukohaks registreerinud Rae valda. Hariduse tugiteenuste osas on nõrkusteks peamiselt logopeedide ning eri- ja sotsiaalpedagoogide vähesus/puudumine ning asjaolu, et puudub ühtne tugiteenuste võrgustik. Noorsootöös on nõrkusteks noortekeskuste puudumine Vaidas ja Peetris ning ühtse koordineeriva organisatsiooni ja sidusa võrgustiku puudumine. Arengut takistab vallaeelarve vähenenud tulubaas, mistõttu investeeringud noorsootöö laiendamiseks on pärsitud.

Võimalusteks, mille kaudu saab kitsaskohti parendada, on haridusasutuste teeninduspiirkondade ühildamine valla kandipõhise jaotusega, uute lasteaedade ja noortekeskuste rajamine, koolide rekonstrueerimine ja koolikohtade arvu suurendamine ning hariduse tugiteenuste ning noorsootöö võrgustikupõhine arendamine. Selle kõige juures tuleb arvestada valla eelarveliste piirangutega ja leida toetust riiklikest ja Euroopa Liidu struktuurifondide rahastamisest. Kõigile valla lastele kvaliteetse üldhariduse pakkumiseks ning haridusmudeli ja tarifikaatsiooni negatiivsest vahest valla eelarvele tuleneva koormuse vähendamiseks tuleb suurendada Lagedi ja Vaida koolides õpilaste arvu. Selleks tuleb need koolid lähiaastatel renoveerida, tagada tänapäevased ja väga head õpingimused ning tõsta läbi samaaegse mainekujunduse oluliselt koolide mainet kogukonna ja lapsevanemate silmis. Senisest suuremat tähelepanu tuleb pöörata (seda eriti Lagedil) mitte-eestlaste loimimisele ja nende kaasamisele nii õpi- kui huvitegevusse, samuti koostöö arendamisele nii valla oma haridusasutuste vahel kui valla ja Tallinna linna vahel.

Ohtudeks on asjaolu, et erivajadustega laste arv kasvab, kuid tugiteenuste vajak erivajadustega laste tarvis süveneb, mis tekitab tõrjutust ja teisi sotsiaalseid

probleeme. Kui Jüri ja Peetri koolide ülerahvastatuse probleemi peatselt ei lahendata, siis on oht nende koolide õpitingimuste halvenemisele ja seega seniste valla mainekate koolide maine langemisele. Kui Lagedile peatselt lasteaeda ei rajata ning koolimaja ei rekonstrueerita, on oht kogu Lagedi kandi maine languse süvenemisele, millele järgneb kõigepealt üha rohkemate tegelikult vallas elavate perede puhul oma elukoha registreerimine Tallinna, võõrdumine kodukohapõhistest ühistegemistest, kodukoha identiteedi kadumine ning seejärel laste, noorte ning elanike äravool. Oht laste võõrandumisele oma kodukohast võib tekkida ka noortekeskuste puudumise tõttu Vaidas ja Peetris, samuti täiskasvanute vähese kaasatuse tõttu oma laste ja haridusasutuste tegemistesse.

9. HARIDUSVÕRGU ARENGUKAVA SEMINARIDE KOKKUVÕTE

Rae valla haridusvõrgu arengukava koostamise käigus viidi läbi 2 seminari (08.06.2010 ning 26.08.2010), millest võtsid osa kõikide valla haridusasutuste esindajad ning valla haridusametnikud. Viidi läbi arutelusid ja ajurünnakuid, töögruppides töötati läbi probleeme, lahendusi ja ettepanekuid.

Kokkuvõttes leiti seminaridel, et olulisimad piirkonnad, millele keskenduda, on Peetri ja Jüri kui kõige kiiremini kasvavad piirkonnad. Seminaril jäi kõlama ettepanek, et esmane prioriteet on Peetri Lasteaed-Põhikooli laiendus.

Seda seetõttu, et:

1. Peetri on kiiremini kasvav piirkond,
2. paljud Peetri piirkonna lapsed käivad Jüri Gümnaasiumis ja Peetri probleemi lahendamine vähendab seega ka koormust Jüri koolis,
3. paljud Peetri piirkonna lapsevanemad, kes on sunnitud oma lapsi täna viima Tallinna lasteaedadesse, omavad seetõttu ka Rahvastikuregistri-järgset elukohta Tallinna linnas, kuigi faktiliselt elavad terve perega Rae vallas ja seega korrastuks ka ametlikud elukoha andmed registris.

Seminaril jäi kõlama põhimõte, et lasteaed-põhikooli laiendamisel tuleb laiendatav osa rajada perspektiivitundega selliselt, et uusi ruume saaks hiljem vajaduse tekkides väheste ümberkorraldustega kasutada mitmete erinevate funktsioonide tarbeks.

Kõikide seminaril osalenud tööühmade arvates oli tähtsuset teiseks prioriteediks peale Peetri Lasteaed-Põhikooli laiendamist Lagedile lasteaia rajamine, sest seal puudub see täna täielikult, ning kolmandaks Lagedi koolihoone renoveerimine. Kuna Lagedi Põhikool on alatäituvusega, siis arutati seminaridel ka võimalust jätta Lagedi Põhikooli alles vaid I kooliaste. Arutati alternatiivi, kui põhikool oleks mittetäielik, siis vabanevatesse ruumidesse saaks edukalt rajada lasteaia, mida piirkond hädasti vajab. Leiti, et igal juhul peab tagatud olema kogukonna kultuurikeskuse säilimine kooli ruumides ning seda saab eeldatavasti tagada siiski täieliku põhikooli õpilaste ja pedagoogide abiga. Üksmeelse lahenduseni Lagedi kooli osas seminaridel ei jõutud. Tehti ettepanek Lagedi kooli hoonete renoveerimise käigus säilitada ja suurendada kooli funktsionaalsust. Laiendatud ja renoveeritud ruumides peaks ideaalis saama pakkuda nii korralikku üld- kui huviharidust, samuti läbi viia külakogukonda siduvaid ühistegevusi.

10. RAE VALLA HARIDUSVÕRGU ARENDAMISE EESMÄRGID

10.1. LASTEAIAKOHTADE VAJAKU LIKVIDEERIMINE JA ALUSHARIDUSTEENUSTE KVALITEEDI JA KÄTTESAADAVUSE TAGAMINE

Eesmärk E1: Aastaks 2014 on Rae valda loodud juurde 500 uut lasteaia kohta.

Selleks vajalikud tegevused on järgmised:

T 1.1 Laiendada Peetri Lasteaed-Põhikooli Assaku filiaali endise Lehmja kooli ruumidesse. Luua juurde 3 rühma, kus igas rühmas on 20 kohta. Kokku lisandub Assakule **60 uut lasteaia kohta**. Ehitustööd kavandatud lõpetada 2011 õppeaasta alguseks ja õppetööga alustada 2011/2012 õppeaastal;

T 1.2 Laiendada Peetri Lasteaed-Põhikooli lasteaiaosa 6 rühma võrra, millega lisandub 6 x 20 ehk **120 uut lasteaia kohta**. Projekteerimis- ja ehitustööd kavandatud aastateks 2013-2014. Ehitustööd kavandatud lõpetada 2014 õppeaasta alguseks ja õppetööga alustada 2014/2015 õppeaastal;

T 1.3 Rajada Peetrisse uus lasteaed, milles oleks 6 rühma ehk 6 x 20, kokku **120 uut lasteaia kohta**. Ehitustööd kavandatud lõpetada 2013 õppeaasta alguseks ja õppetööga alustada 2013/2014 õppeaastal;

T 1.4 Rajada Lagedi põhikooli ruumidesse 4 rühma suurune lasteaed. Rühmas 20 last, kokku **80 uut lasteaia kohta**. Ehitustööd kavandatud lõpetada 2012 õppeaasta alguseks ja õppetööga alustada 2012/2013 õppeaastal;

Kuna aastaks 2012 ei ole võimalik saada munitsipaalomandisse praeguse kooli lähedal asuvat kinnistut, millele lasteaed on kavandatud, samuti puuduvad vallal eelarvelised vahendid aastaks 2012 eraldi lasteaiahoone rajamiseks, siis tuleb lasteaed esialgu aastal 2012 rajada põhikooli hoonesse (eraldi sissepääsuga ja eraldi korrusel), mida on kavandatud aastal 2012 rekonstrueerida ja laiendada. Peale lasteaia jaoks vajamineva maa munitsipaalomandisse saamist on võimalik rajada lasteaed eraldiseisva hoonena ning põhikool saab vajadusel omakorda laiendada lasteaia poolt vabaks jäänud ruumide arvelt.

T 1.5 Rajada Jüri alevikku Võsa tänavale uus 6-rühmaline lasteaed. Rühmas 20 last, kokku **120 uut lasteaia kohta**. Projekteerimine ja ehitustööd kavandatud aastatesse 2012-2014. Ehitustööd kavandatud lõpetada 2014 õppeaasta alguseks ja õppetööga alustada 2014/2015 õppeaastal.

Kõigi nende eesmärkide täitmisel loodaks valda aastaks 2014 juurde 500 uut lasteaia kohta.

Eesmärk E 2: Lasteaedade teeninduspiirkonnad on viidud vastavusse valla kandipõhise jaotusega.

Selle eesmärgi saavutamiseks vajalik tegevus on:

T 2.1 Lasteaedade teeninduspiirkondade korrastamine ja vastavusse viimine kandipõhise asustusstruktuuri käsitlesega. Kandipõhised lasteaedade teeninduspiirkonnad on toodud järgmisel leheküljel olevas tabelis koos põhikoolide kandipõhiste teeninduspiirkondadega.

Kandipõhiste teeninduspiirkondade alusel koostatud arvestuslik lasteaiakohtade vajadus ja olemasolu, arvestades käesolevas arengukavas kavandatud investeringuid, on toodud järgmistel lehekülgedel olevates tabelites koos arvestuslike põhikooli kohtadega.

Eesmärk E 3: Rae vallas on nõuetele vastavad, konkurentsivõimelised ja kvaliteetsed alusharidusteenused ja kõigi lasteasutuste lastele vajalikud tugiteenused.

Selle eesmärgi saavutamiseks vajalikud tegevused on järgmised:

T 3.1 Teostada Lasteaedades Pillerpall ja Tõruke remonttööd (ventilatsioon, katus, fassaad ja Tõrukesele saal);

T 3.2 Koolitada HEV-lastele tugiisikuid lasteaia oma personali hulgast;

T 3.3 Leida võimalused logopeedide kohtade suurendamiseks valla haridusasutustes, sest nende puudus on erivajadustega lastele teenuse pakkumiseks kõige kriitilisem;

T 3.4 Võtta 2011 aasta algusest vallavalitsusse ametisse lastekaitse spetsialist, kelle üheks tööülesandeks saab hariduse tugiteenuste võrgustiku väljaarendamine ja koordineerimine ning käesoleva arengukava jooksul selgitatud vajaduste täpsustamine. Käesoleva arengukava käigus on selgunud, et juurde on vaja 0,5 eripedagoogi kohta, 2,8 logopeedi kohta ning 1 sotsiaalpedagoog.

10.2. KOOLIKOHTADE VAJAKU VÄHENDAMINE JA ÜLDHARIDUSASUTUSTE MAINE TÕSTMINE

Eesmärk E 4: Kõikidele valla koolikohustuslikele elanikele on tagatud kvaliteetne üldharidusteenus oma valla ja oma kodukoha teeninduspiirkonna koolides.

Selle eesmärgi saavutamiseks vajalik tegevus on järgmine:

T 4.1. Koolide teeninduspiirkonnad korrastatakse ja viiakse vastavusse valla kandipõhise asustusstruktuuri käsitlesega. Igal kandil on oma üldhariduskool, mille teeninduspiirkonnaks on vastavasse kanti kuuluvad asulad. Kandipõhised koolide teeninduspiirkonnad on järgmised:

Tabel 52 Rae valla kandidid ja kõigi haridusasutuste kantidega ühildatud teeninduspiirkonnad asulate kaupa (allikas: Rae Vallavalitsus)

Rae valla kandidid	Koolide kandidipõhised teeninduspiirkonnad	Lasteaedade kandidipõhised teeninduspiirkonnad
Jüri	Jüri Gümnaasium	Taaramäe, Tõruke, Öie
Aaviku küla	Aaviku küla	Aaviku küla
Jüri alevik	Jüri alevik	Jüri alevik
Karla küla	Karla küla	Karla küla
Kautjala küla	Kautjala küla	Kautjala küla
Kurna küla	Kurna küla	Kurna küla
Lehmja küla	Lehmja küla	Lehmja küla
Limu küla	Limu küla	Limu küla
Pajupea küla	Pajupea küla	Pajupea küla
Patika küla	Patika küla	Patika küla
Pildiküla küla	Pildiküla küla	Pildiküla küla
Seli küla	Seli küla	Seli küla
Vaskjala küla	Vaskjala küla	Vaskjala küla
Veskitaguse küla	Veskitaguse küla	Veskitaguse küla
Lagedi	Lagedi Põhikool	Lagedi loodav lasteaed
Kadaka küla	Kadaka küla	Kadaka küla
Kopli küla	Kopli küla	Kopli küla
Lagedi alevik	Lagedi alevik	Lagedi alevik
Soodevahe küla	Soodevahe küla	Soodevahe küla
Tuulevälja küla	Tuulevälja küla	Tuulevälja küla
Veneküla küla	Veneküla küla	Veneküla küla
Ülejõe küla	Ülejõe küla	Ülejõe küla
Vaida	Vaida Põhikool	Pillerpall
Aruvalla küla	Aruvalla küla	Aruvalla küla
Salu küla	Salu küla	Salu küla
Suuresta küla	Suuresta küla	Suuresta küla
Suursoo küla	Suursoo küla	Suursoo küla
Urvaste küla	Urvaste küla	Urvaste küla
Vaida alevik	Vaida alevik	Vaida alevik
Vaidasoo küla	Vaidasoo küla	Vaidasoo küla
Peetri	Peetri Põhikool	Peetri ja Assaku lasteaiad
Assaku alevik	Assaku alevik	Assaku alevik
Järveküla küla	Järveküla küla	Järveküla küla
Peetri küla	Peetri küla	Peetri küla
Rae küla	Rae küla	Rae küla

Eesmärk E 5: Kõik koolihooned Rae vallas on kaasaegsed ja ruumi-programm vastab kvaliteetse õppe läbiviimise nõuetele. Õppeaastaks 2013/2014 on renoveeritud ning tänapäevastatud Lagedi ja Vaida koolihoonete ruumid. Õppeaastaks 2014/2015 on lõpuni viidud juurdeehitused ja laiendamine Jüri ja Peetri koolihoonete osas.

Nende eesmärkide saavutamiseks vajalikud tegevused on järgmised:

T 5.1 Rajada laiendus **Jüri Gümnaasiumi** (olemasolev kooliosa on rajatud 800 õpilasele) gümnaasiumiastmele. Juurdeehitus on ette nähtud olemasoleva koolikompleksi osana ning selle tulemusena lisandub 9 klassikomplekti x 32 õpilast. Laiendatud koolikompleksis on seeläbi loodud **õppetöök vajalikud tingimused 1088 õpilasele**, juurdeloodud kohtadest 80 luuakse gümnaasiumiossa ning 208 põhikooli ossa. Seoses juurdeehitusega toimub koolimajas ruumide ümber struktureerimine, mille käigus luuakse paremad ja tehnoloogiliselt uuemate võimalustega poiste tehnoloogiaõpetuse ehk tööõpetuse klassid. Lisaks Jüri Gümnaasiumi õpilastele on otstarbekas muuta tänapäevased tehnoloogiaõpetuse ruumid kättesaadavaks kõigile Rae valla õpilastele ning tuua kõigi Rae valla põhikoolide poiste tehnoloogiaõpetuse praktiline õppeosa Jüri Gümnaasiumisse. Sellega tagatakse *põhikooli ja gümnaasiumi seaduses* ettenähtud nõuetele vastav tehnoloogiaõpe kõigile Rae valla õpilastele. Kodunduse ja tehnoloogiaõpetuse teooriaosa läbiviimine toimub iga kooli enda ruumides. Projekteerimine on kavandatud aastasse 2012 ning juurdeehitus valmib õppeaastaks 2014/2015;

T 5.2 Rajada juurdeehitus **Peetri Lasteaed-Põhikoolile** (olemasolev kooliosa on rajatud 432 õpilasele), mille tulemusena lisandub 9 klassikomplekti x 24 õpilast. Koolile lisandub 216 õpilaskohta ning laiendatud koolikompleksis on loodud **õppetöök vajalikud tingimused 648 õpilasele**. Peetri kooli õpilaskohtade lisandumisel väheneb ka koormus Jüri koolile. Ehitustööd on kavandatud aastatesse 2012-2014 ning juurdeehitus valmib õppeaastaks 2014/2015;

T 5.3 Teostada katusekorruse väljaehitamine ja ümberehitustööd **Vaida Põhikoolis** (olemasolev kooliosa on rajatud 135 õpilasele), mille läbi rajatakse juurde uusi, tänapäevaseid ja suuremaid klassiruumi. Katusekorrusele planeeritakse 4-5 uut klassiruumi ca 20 õpilasele, mis omakorda annab paindlikumad võimalused Vaida Põhikooli töö ja ka Rae Huvialakooli tegevuse korraldamiseks. Seni on huvialakoolil olnud mõneti problemaatiline Vaidas tegevuste läbiviimine. Ruumiprogrammi laiendamine katusekorrusele loob omakorda võimalused eriala klasside rajamiseks koolihoone I korrusel. Rekonstrueerimise käigus lisandub koolikohti juurde kokku 45 õpilasele ning õpitingimuste parendamise järel tuleksid sinna ka need, kes täna piirkonnast kaugemal koolides käivad, mis läbi saaksid loodetavasti täidetud ka seni täitmata olnud 23 õpilaskohta. Seeläbi on laiendatud koolikompleksis loodud **õppetöök vajalikud tingimused 180 õpilasele**. Ehitustööd on kavandatud aastatesse 2011-2013 ning valmivad õppeaastaks 2013/2014;

T 5.4 Rekonstrueerida ja laiendada **Lagedi Põhikool** eesmärgiga rajada samasse hoonekompleksi kõigile nõuetele vastav spordisaal, staadion, loovus-, muusikaõpetuse- ja käsitööklassid ning saada konkurentsivõimeliseks ning kogukonnas hinnatud põhikooliks nii üld- kui huvihariduse pakkumise valdkonnas, samuti kogukonna kooskäimise kohaks. Rekonstrueerimise käigus laiendatakse koolimaja selliselt, et lisandub juurde õpilaskohti 45 õpilasele. Kokku saab olema rekonstrueeritud koolimajas 9 klassikomplekti (20 kohta klassis) ja **õppetöök vajalikud tingimused 180 õpilasele**, mis kooli tänapäevastamise ja kooli maine parendamise tagajärjel peaksid seejärel täidetud saama (ka tänased 47 täitmata kohta). Projekteerimine viiakse lõpuni 2011, rekonstrueerimistööd lõpetatakse õppeaasta 2012/2013 alguseks.

Kuna Lagedi kooli alatäituvuse põhjustena on kõige olulisem lasteaia puudumine ning aastaks 2012 ei ole võimalik saada munitsipaalomandisse praeguse kooli

lähedal asuvat kinnistut, millele lasteaed on kavandatud, samuti puuduvad vallal eelarvelised vahendid aastaks 2012 eraldi lasteaiahoone rajamiseks, siis tuleb lasteaed esialgu aastal 2012 rajada põhikooli hoonesse eraldi korrusele ja eraldi sissepääsuga. Peale lasteaia jaoks vajamineva maa munitsipaalomandisse saamist on võimalik rajada lasteaed eraldiseisva hoonena ning põhikool saab vajadusel omakorda laiendada lasteaia poolt vabaks jäänud ruumide arvelt.

Selle kava kohaselt rajatakse olemasolevatele 1502 koolikohale juurde 594 uut koolikohta ehk siis **kokku on õppeaastaks 2014/2015 Rae vallas loodud õpilaskohti 2096 õpilasele**. Oluline on ka see, et rekonstrueerimiste ja kaasajastamiste kaudu luuakse paremad õpitingimused ning konkurentsivõimeline õpikeskkond Vaida ja Lagedi Põhikoolides, kus seejärel peaksid saama täidetud ka seni täitmata olnud õpilaskohad.

Eesmärk E 6: Rae valla koolid on hea mainega, lapsed asuvad õppima oma elukohajärgse kooli teeninduspiirkonna kooli esmase valikuna. Nii Lagedi kui Vaida Põhikoolis õpib 2013/2014 õppeaastal 130 õpilast, 2015/2016 õppeaastal 145 õpilast ja 2017/2018 õppeaastal 165 õpilast.

Nende eesmärkide saavutamiseks vajalikud tegevused on järgmised:

T 6.1 Iga Rae valla kool võtab oma kooli õpilaseks vastu koolile kinnitatud teeninduspiirkonna lapsi ning erandeid tehes peetakse alati nõu lapse kodukoha teeninduspiirkonna kooliga;

T 6.2 Kaaluda võiks valla poolt ühistranspordi kulude kompenseerimise lõpetamist lastele, kes on valinud oma valla siseselt mitte oma piirkonna kooli üldhariduse omandamiseks. Vallale on see kahekordne väljaminek – peetakse üleval kooli ning kompenseeritakse samal ajal lastele transport teise piirkonna kooli;

T 6.3 Lagedi Põhikool vajab lisaks rekonstrueerimistöodele sihipäraselt suunatud ja laiapõhjalist mainekujundust ning olulist sisemist kvaliteedihüpet õppetöö parendamiseks. Selleks, et kool omandaks uuesti kogukonna silmis väärrika positsiooni ja tulevikusuundade näitaja rolli, tuleb koolil leida, jõuliselt välja arendada ja reklaamida oma suund ja nägu;

T 6.4 Lagedi Põhikooli laiendamise ja mainekujunduse käigus oluliseks sammuks on koolis erialaklasside juurde loomine ja sisustamine (füüsika, keemia, arvuti), mille eeltingimuseks on õpilaste arvu vähemalt 145-ni jõudmisel 2015 aastaks;

T 6.5 Lagedi kooli mainekujunduse käigus arendatakse välja koolile omased õppe- ja arengusuunad: keelekümblus, käsitöö, muusika, näitlemine, meedia, loodushoid;

T 6.6 Vaida Põhikoolil ja Lagedi Põhikoolil koostöös Jüri Gümnaasiumiga läbi viia küsitlus ja analüüs Vaida ja Lagedi piirkondade laste Jüri Gümnaasiumisse minemise põhjuste väljaselgitamiseks ning vastavalt saadud teabele viia oma koolis ellu muudatused;

T 6.7 Kõikidel valla haridusasutustel välja töötada oma missioon, visioon ja eesmärgid, mis on aluseks organisatsiooni igapäevase töö planeerimisel ja korraldamisel. Kriitiliselt tuleb üle vaadata senised olemasolevad missioonid ja visioonid ning selgeks teha nende vastavus eesmärkidele, nende tugevad ja nõrgad küljed;

T 6.8 Toetada valla koolide, pedagoogide ja õpilaste osalemist õppetööd mitmekesistavates ja laste eneseteostuse võimalusi avardavates projektides;

T 6.9 Luua nn „oma lugu“ kõigi koolide tarvis. „Oma lugu“ peaks olema kooli lühike ja elav tutvustus teemal „kes me oleme?“. See on kooli kuvand, mille põhjal kool meelde jääb nii lastele kui lapsevanematele. Selle kaudu eristutakse ja luuakse kooli „oma nägu“;

T 6.10 Senisest aktiivsemalt kaasata lapsevanemaid koolide tegevustesse, korraldada koolitusi täiskasvanutele ning ühisüritusi kogukonnaga;

T 6.11 Paljud lapsevanemad eelistavad oma lapsi õppima saata uutesse ja/või suurtesse koolidesse, kus on nende jaoks eelisteks ujulad, spordisaalid, mitmekesisemad huvitegevuse ja -hariduse võimalused. Väikestel koolidel tuleb leida teine tee eristumiseks ja oma piirkonna laste ja lapsevanemate seas maine tõstmiseks.

Kõikide haridusasutuste teeninduspiirkondade kandipõhiseks viimise, lasteaia ning koolihoonete laiendamise ja rekonstrueerimise tulemusel käesolevas arengukavas ettenähtud aastatel (mis on kooskõlas valla eelarve tegevuskavaga) joonistuvad välja senisest lasteaia ja koolikohtade arvestusest erinevad arvud nii piirkondlike vajaduste kui kohtade arvu osas.

Alljärgnevalt on toodud kooli- ja lasteaia kohtade arvestus kuni õppeaastani 2017-2018 lasteaedade osas ja 2018-2019 koolide osas tabelite kujul, mille aluseks on eeldused, et

- Lasteaiakohtade osas on arvestatud 2010 aasta lõpuks läbi viidud lasteaia kohtade suurendamisega, mille tulemusel on kohti 2010 aasta novembrikuus kokku 725
- Kinnitatud on uued haridusasutuste teeninduspiirkonnad, mistõttu kohtade vajadus lähtub juba uutest kandipõhistest piirkondadest
- Õigeaegselt viiakse ellu kõik käesolevas arengukavas kavandatud investeeringud haridusasutuste laiendamise ja rekonstrueerimise osas
- Kõik vallas elavad koolikohustuslikud lapsed käivad või tahavad käia oma teeninduspiirkonna haridusasutustes

Tabel 53 Kandipõhise Jüri teeninduspiirkonna arvestuslik lasteaia ja koolikohtade vajadus arvestades arengukavas ettenähtud investeeringutega (allikas: Rae Vallavalitsus)

JÜRI Õppeaasta	VAJADUS LASTE AED	VAJADUS LA VARUGA ¹ 3%	OL.OL. KOHTI PIIRK.	VABU KOHTI LA-S	VAJADUS PÕHI- KOOL	VAJADUS PÕHIKOOL VARUGA ¹ 3%	KOHTI PIIRK. PÕHIK	VABU KOHTI PÕHIK
2010-2011	622	622	461	-161	597	597	648	51
2011-2012	650	670	461	-209	615	640	648	8
2012-2013	691	711	461	-250	660	671	648	-23
2013-2014 ⁸	702	723	461	-262	691	721	648	-73
2014-2015 ²	723	745	581	-164	743	803	856	53
2015-2016	736	758	581	-177	827	875	856	-19
2016-2017	723	745	581	-164	901	944	856	-88
2017-2018	737	759	581	-178	972	1012	856	-156
2018-2019					1043	1070	856	-214

Tabel 54 Kandipõhise Peetri teeninduspiirkonna arvestuslik lasteaia ja koolikohtade vajadus arvestades arengukavas ettenähtud investeeringutega (allikas: Rae Vallavalitsus)

PEETRI Õppeaasta	VAJADUS LASTEAE D	VAJADUS LA VAR- UGA ¹ 4%	OL.OL. KOHTI PIIRK.	VABU KOHTI LA-S	VAJADUS PÕHI - KOOL	VAJADUS PÕHIKOOL VARUGA ¹ 4%	KOHTI PIIRK. PÕHIK	VABU KOHTI PÕHIK
2010-2011	527	527	183	-344	336	336	432	96
2011-2012 ⁹	604	628	243	-385	349	354	432	78
2012-2013 ⁶	678	672	363	-309	368	386	432	46
2013-2014 ⁷	699	726	483	-243	401	450	432	-18
2014-2015 ³	755	795	483	-312	468	510	648	138
2015-2016	826	845	483	-362	530	577	648	71
2016-2017	878	880	483	-397	600	688	648	-40
2017-2018	915	899	483	-416	716	790	648	-142
2018-2019					822	905	648	-257

Tabel 55 Kandipõhise Lagedi teeninduspiirkonna arvestuslik lasteaia ja koolikohtade vajadus arvestades arengukavas ettenähtud investeeringutega (allikas: Rae Vallavalitsus)

LAGEDI õppeaasta	VAJADUS LASTEAE D	VAJADUS LA VAR- UGA ¹ 2%	OL.OL. KOHTI PIIRK.	VABU KOHTI LA-S	VAJADUS PÕHI - KOOL	VAJADUS PÕHIKOOL VARUGA ¹ 2%	KOHTI PIIRK. PÕHIK	VABU KOHTI PÕHIK
2010-2011	88	90	0	-90	120	120	135	15
2011-2012	96	98	0	-98	122	121	135	14
2012-2013 ⁴	99	101	80	-21	123	126	180	54
2013-2014	111	113	80	-33	128	125	180	55
2014-2015	125	128	80	-48	125	120	180	60
2015-2016	129	131	80	-51	122	123	180	57
2016-2017	133	136	80	-56	125	138	180	42
2017-2018	138	140	80	-60	140	145	180	35
2018-2019					148	148	180	32

Tabel 56 Kandipõhise Vaida teeninduspiirkonna arvestuslik lasteaia ja koolikohtade vajadus arvestades arengukavas ettenähtud investeeringutega (allikas: Rae Vallavalitsus)

Õppeaasta	VAJADUS LASTEAED	VAJADUS LA VARUGA ¹ 1%	OL.OL. KOHTI PIIRK.	VABU KOHTI LA-S	VAJADUS PÕHI - KOOL	VAJADUS PÕHIKOOL VARUGA ¹ 1%	KOHTI PIIRK. PÕHIK	VABU KOHTI PÕHIK
2010-2011	119	120	81	-39	156	156	135	-21
2011-2012	124	125	81	-44	157	161	135	-26
2012-2013	122	123	81	-42	162	166	135	-31
2013-2014 ⁵	125	126	81	-45	167	166	180	14
2014-2015	125	126	81	-45	167	175	180	5
2015-2016	127	128	81	-47	176	177	180	3
2016-2017	125	126	81	-45	178	177	180	3
2017-2018	119	120	81	-39	178	178	180	2
2018-2019					179	185	180	-5

Tabel 57 Kandipõhine arvestuslik lasteaia ja koolikohtade vajadus vallas kokku arvestades arengukavas ettenähtud investeeringutega (allikas: Rae Vallavalitsus)

ÕPPEAASTA	LASTEAI A KOHTADE VAJADUS ¹	LASTEAIAD		PÕHIKOOLI KOHTADE VAJADUS ¹	KOOLID	
		OLEMAS-OLEVAID KOHTI	VABU KOHTI		OLEMAS-OLEVAID PÕHIKOOLI KOHTI	VABU KOHTI
2010-2011	1359	725	-634	1209	1350	141
2011-2012	1521	785	-736	1276	1350	74
2012-2013	1607	985	-622	1349	1395	46
2013-2014	1688	1105	-583	1462	1440	-22
2014-2015	1794	1225	-569	1608	1864	256
2015-2016	1862	1225	-637	1752	1864	112
2016-2017	1887	1225	-662	1947	1864	-83
2017-2018	1912	1225	-687	2125	1864	-261
2018-2019				2308	1864	-444

¹ mehhaanilisest migratsioonist tulenev rahv. Sihtgrupi kasv 2005-2009 andmeid korrigeeritult arvestades

² 2014 valmib Jüri G juurdeehitus, mille käigus lisandub koolile 288 õpilaskohta

³ 2014 valmib Peetri LA-PK põhikooli osa juurdeehitus, mille käigus lisandub koolile 216 õpilaskohta

⁴ 2012 valmib Lagedi PK remont, mille tulemusel koolis 180 õppekohta (9 kl x 20 õpilast) ja 80 kohaline lasteaed

⁵ 2013 valmib Vaida PK juurdeehitus, mille tulemusel koolis 180 õppekohta (9 kl x 20 õpilast) ja uued huvialaruumid

⁶ 2012 valmib Peetri LA-PK lasteaiaosa laiendamine, mille käigus lisandub 120 lasteaia kohta

⁷ 2013 valmib Peetri külasse uus lasteaed mahutavusega 120 last

⁸ 2014 valmib Jüri alevikku uus lasteaed mahutavusega 120 last

⁹ 2011 valmib Assakule 60 kohaga lasteaed olemasolevasse vanasse Lehmja kooli ruumidesse

Kui eesmärgiks võtta kõigile valla koolikohustuslikele lastele üldhariduse pakkumine oma vallas, siis ülal väljatootatud kava kohaselt hakkab koolikohti uuesti puudu jääma alates õppeaastast 2016-2017. Eeldades, et üldises majandus-situatsioonis ega valla tulubaasis ei ole toimunud selleks ajaks olulisi positiivseid muudatusi, ei ole valla eelarves jätkuvalt võimalusi suurteks investeeringuteks

olukorra parandamiseks. Sel juhul on kriisilukorra leevendamiseks vajalik juba varasemalt kaaluda kõiki võimalusi koolides olemasolevate ruumide senisest efektiivsemaks kasutamiseks, et selle kaudu vajadusel õpilaskohti suurendada. Arvestama peab kindlasti sealjuures seda, et kooliruumide kasutamine projekteritust erinevalt võib võimaldada suurema arvu õpilaste kooli vastu võtmist, kuid halvendab omakorda õpitingimusi, mistõttu see ei saa olla eesmärk omaette, vaid ainult ajutine abinõu. Jüri Gümnaasiumis, kus on juba ületäituvuse tõttu vajalik olnud kasutada äärmuslikke abinõusid (olemasolevaid põhikooli kohti on seal 648, kuid õpilasi põhikoolis on 727), on kaks arvutiklassi kohandatud tavalisteks aineõppe klassideks, kaks algklassi töötavad rühmaõppe klassides jne. Tulemuseks on õpilaskohtade suurenemine, millega paraku on kaasnenud arvutiõppe taseme langemine, kitsikus spordisaali riietusruumides ning algkooli rekreatsiooniruumides.

Vallavalitsuse poolt on tehtud teoreetilisi arvestusi selle kohta, milline oleks tulemus, kui kasutada olemasolevat ruumiprogrammi senisest efektiivsemalt ning on jõutud järelduseni, et praegu, aastal 2010 olemasoleva 1502 õpilaskoha asemel oleks teatud tingimustes vallas võimalik koheselt luua 1606 õpilaskohta ning arvestuslikud prognoosid tulevikuks oleksid sel juhul alljärgnevad:

Tabel 58 Kandipõhine arvestuslik lasteaia ja koolikohtade vajadus vallas kokku arvestades arengukavas ettenähtud investeringutega ning teoreetilise võimalusega ruumide efektiivsema kasutuse läbi koheselt õpilaskohtade suurendamisega (allikas: Rae Vallavalitsus)

ÕPPEAASTA	LASTEAIA KOHTADE VAJADUS ¹	LASTEAIAD		PÕHI KOOLI KOHTADE VAJADUS ¹	KOOLID	
		OLEMAS-OLEVAID KOHTI	PUUDU KOHTI		OLEMAS-OLEVAID KOHTI	PUUDU KOHTI
2010-2011	1359	725	-634	1209	1606	397
2011-2012	1521	785	-736	1276	1606	330
2012-2013	1607	985	-622	1349	1636	287
2013-2014	1688	1225	-463	1462	1650	188
2014-2015	1794	1225	-569	1608	2074	466
2015-2016	1862	1225	-637	1752	2074	322
2016-2017	1887	1225	-662	1947	2074	127
2017-2018	1912	1225	-687	2125	2074	-51
2018-2019				2308	2074	-234

Kindlasti tuleb haridusvõrgustiku efektiivsemaks toimimiseks kaaluda veel mitmeid tegevusi, nende hulgas:

- suurema koostöö arendamine Tallinna linnaga ja tema haridusasutustega Rae valla õpilastele Tallinna lasteaedades ja koolides haridusteenuse võimaldamiseks
- omavahelise koostöö ja võrgustikupõhist toimimise suurendamine valla haridusasutuste vahel (nt ühishanked, pedagoogilise kaadri rotatsioon jne)
- senisest suurema tähelepanu pööramine kogu valla tasandil mitte-eestlaste lõimimisele kogukonna ühistegevustesse, sealhulgas haridusasutuste õppe- ja huvitegevustesse
- haridusasutusele seatud eesmärkide mittesaavutamisel tuleb kriitiliselt vaadata üle asutuse sisene töökorraldus, juhtimisstruktuur jne

10.3. NOORSOOTÖÖ, HUVIHARIDUSE JA -TEGEVUSE TASEME TÕSTMINE

Eesmärk E 7: Noorsootöö, huvihariduse ja –tegevuse jaoks on olemas vajalikud infrastruktuurid, mille toel kujuneb vallas sidus ja elujõuline kogukond ning kaasatud ja kodukohast hoolivad noored

Selle eesmärgi saavutamiseks vajalikud tegevused on järgmised:

T 7.1 Vaida Noortekeskuse rajamine. Ehitustööd kavandatud aastatesse 2011-2012;

T 7.2 Rae Huvialakooli tegevuste laiendamine Lagedi ja Vaida koolide ruumides. Ruumid tegevuse laiendamiseks rajatakse mõlemasse kooli koolihoonete rekonstrueerimiste käigus;

T 7.3 Rae Huvialakooli tegevuse laiendamine Peetri Lasteaed-Põhikoolis;

T 7.4 Rae Huvialakooli Jüris asuva pinna laiendamine;

T 7.5 Jüri alevikku multifunktsionaalse külaplatsi ja Gümnaasiumisse Keskkonna-hariduskeskuse rajamine. Tööd kavandatud aastatesse 2011-2013;

T 7.6 Noorsootööd elavdavad kindlasti ka paljud teised valla poolt kavandatavad lähiaastate investeeringud, nagu igasse nelja kanti planeeritud „kombiväljakud“ (projekteerimine 2012), terviserajad Jürisse ning Pirita-Ülemiste kanali äärde (2012-2015), Vaskjala ja Lagedi ujumiskohtade projekteerimine ja rajamine ning Vaskjala puhkekoha väljaarendamine (2012-2014), igasse keskusesse võrkpalliväljakute rajamine (2012-2014), jooksuradade rajamine Pirita-Ülemiste kanali äärde (2014), matkaradade rajamine Limu järve piirkonda (2014) ning Väike-Eesti Teemapargi rajamine (2014).

Eesmärk E 8: Valla noored on kaasatud, tunnevad end kogukonnas vajalike ja julgevad oma arvamust väljendada, noortel on mitmekesised võimalused vaba aja sisukaks veetmiseks ning noorsootöö toimib võrgustikupõhiselt.

Selle eesmärgi saavutamiseks vajalikud tegevused on järgmised:

T 8.1 Süstemaatiline uuringute ja küsitluste läbiviimine noorte eelistuste ja vajaduste väljaselgitamiseks ning sellele vastavalt noortele suunatud tegevuste kavandamine ja elluviimine.

Eriti oluline on tähelepanu pöörata nendele noortele, kes täna käivad koolis vallast väljaspool. Nende kaasamine kogukonna tegemistesse on keerulisem, aga on vaeva väärt, sest kui valla elanik on end lapsepõlves juba sidunud Tallinna haridusasutustega ja hiljem Tallinnas tööl käib, siis ei tunneta ta end päris kindlasti tervikliku kodukoha kogukonna liikmena. Sidus ja üksteist toetav kogukond aga ei saa sisaldada endas palju selliseid liikmeid. Nende kaasamiseks

ja sidumiseks on tähtsaimad tegevused neile kohapeal eneseteostuseks võimaluste loomine, samuti järjepidev, aktiivne ja tulemuslik võimalustest ning kodukoha sündmustest teavitamine.

T 8.2 Noortele suunatud tegevuste ja võimaluste kohta käiva informatsiooni hästi kättesaadavaks ning teavitustegevuse järjepidevaks muutmine;

T 8.3 Erinevate osalus- ja kaasaraäkimise võimaluste selgitamine ja pakkumine noortele – töökasvatus (õpilasmalev), projektitegevused, rahvusvaheline noortevahetus, noortelaagrid jne;

T 8.4 Motiveeritud noorsootöötajate ja noorte liidrite leidmine, koolitamine ja hoidmine lisaks kahele olemasolevale noorsootöötajale (üks kummaski keskus);

T 8.5 Erinevate sektorite, huvigruppide ja üksikisikute kaasamine vallas toimuvasse ning järjekindla koostöö arendamine eesmärgiga ehitada üles noorsootöö koordineerimise võrgustik ning seeläbi tagada noorsootöös ja huvitegevuses järjepidevus ning kvaliteet;

T 8.6 Ühise haldamisstruktuuri loomine (Jüri-Lagedi-Vaida-Peetri) noortekeskuste edukaks toimimiseks;

T 8.7 Noorsootöö korraldamise ühe võimaliku lahendina kaaluda selle korraldamist ka munitsipaalasutuse kaudu;

T 8.8 Erinevate rahastusallikate kasutamine projektide taotlemisel ja elluviimisel, rahastamismudelite mitmekesisus ja täiendavus;

T 8.9 Noortevolikogu loomine noorte kõige otsesemaks osalemiseks Rae valla noorte ja laiemalt Rae valla arengute suunamise kohta käivates otsustusprotsessides.

10.4. TÄISKASVANUHARIDUSE TASEME TÕSTMINE

Eesmärk E 9: Vallas on aktiivne kodanikuühiskond, lapsevanemad on motiveeritud, seotud elukestva õppega ja löövad kaasa oma kodukoha haridusasutuste tegemistes

Nende eesmärkide saavutamiseks vajalikud tegevused on järgmised:

T 9.1 Lapsevanemate ja teiste kogukonna huvigruppide vajaduste, ootuste ja soovide väljaselgitamine ja kaardistamine koolituste, sh ümber- ja täiendõppe ja ühiste ürituste osas ning tegevuste kavandamine vastavalt väljaselgitatule;

T 9.2 Täiskasvanuhariduse ja elukestva õppe põhimõtete populariseerimine;

T 9.3 Ühtsete koostööpõhimõtete väljatöötamine koostööpartneritega ja huvigruppidega, sealhulgas tegevuse koordineerimine, finantseerimine, elluviimine ja tagasisidestamine;

T 9.4 Koolitusvõimaluste pakkumine valla haridus- ja kultuuriasutustes (ruumide rentimine koolitusfirmadele, kolmandale sektorile).

11. RAE VALLA HARIDUSVÕRGU ARENGUKAVA ÜLE- VAATAMISE JA MUUTMISE KORD NING ELLUVIIMISE VAHENDID

Arengukava elluviimine toimub valla haridusasutuste, Rae Vallavolikogu ja Vallavalitsuse ning teiste asjakohaste institutsioonide ja huvirühmade koostöös.

Arengukavas püstitatud eesmärkide täitmist hinnatakse iga-aastaselt. Seire eestvedajaks on Rae Vallavalitsuse haridus- ja sotsiaalamet. Tulemuste analüüsi käigus võetakse arvesse haridusasutuste enesehindamise tulemused, mis on aluseks ka Rae valla haridusvõrgu arengukava ajakohastamiseks ja ettepanekute tegemiseks vallaeelarvest rahaliste vahendite eraldamiseks. Samuti võetakse arengukava ajakohastamisel arvesse riiklike haridusdokumentide seisukohad, Rae valla arenguliste dokumentide suunised ja vallaeelarve strateegias kavandatu.

Rae valla arengukava muutmine on Rae Vallavolikogu ainupädevus ja ettepanekud arengukava ajakohastamiseks teeb Rae Vallavalitsuse haridus- ja sotsiaalamet koostöös Rae Vallavalitsusega.

Kavandatud tegevuste elluviimise vahendid nähakse ette Rae valla arengukavas. Täiendavaid rahalisi ressursse kaasatakse käesoleva arengukava elluviimiseks projektide esitamisega Euroopa Liidu struktuurivahendite rakendusametitele, fondidele ja teistele doonoritele. Hariduse arengukava elluviimisel peaks kaaluma ka valla ettevõtjate senisest suuremat ja sisukamat kaasamist.

12. KASUTATUD MATERJALID

4. Põhikooli ja gümnaasiumiseadus
5. Koolieelse lasteasutuse seadus
6. Harju maakonna arengustrateegia aastani 2025
7. Harjumaa koolivõrgu analüüs ja lähtekohad selle arendamiseks, T. Annus, P. Laanoja, K Vaher, 2009
8. Rae valla arengukava kuni aastani 2025 (koostamisel)
9. Rae valla spordi ja liikumisharrastuste arengukava 2010-2020 (koostamisel)
10. Rae Vallavalitsuse 06.04.2010 määrus nr 14 „Laste koolieelsesesse lasteasutusse vastuvõtu ja sealt väljaarvamise kord“